

ÅRSRAPPORT 2021

Haugesund
Sparebank

ÅRSRAPPORT 2021- INNHOLDSFORTEGNELSE

ADMINISTRERENDE BANKSJEF – ÅRET 2021.....	3
ORGANISASJON OG LEDELSE.....	5
SAMFUNNSANSVAR	
REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING.....	6
VISJON, FORRETNINGSIDÈ OG FORRETNINGSMESSIGE MÅL/STRATEGIER.....	12
HOVEDTALL 2021 – 2020.....	16
STYRETS ÅRSBERETNING 2021	
1. INNLEDNING	17
2. DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN	18
3. UTVIKLINGEN I FINANSMARKEDENE	19
4. RENTEUTVIKLINGEN	20
5. FORVALTNINGSKAPITALEN	20
6. INNSKUDD.....	21
7. UTLÅN OG GARANTIER	21
8. TALL FRA KOMMUNENE HVOR BANKEN HAR KONTOR	23
9. VERDIPAPIRER.....	23
10. RESULTATREGNSKAP	24
11. ANSVARLIG KAPITAL OG SOLIDITET.....	27
12. VIRKSOMHETSSTYRING	27
13. RISIKOSTYRING	29
14. PERSONALE, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET.....	34
15. FREMME LIKESTILLING – HINDRE DISKRIMINERING.....	35
16. SAMFUNNSANSVAR.....	36
17. FRAMTIDEN	37
18. AVSLUTNING.....	39
HAUGESUND SPAREBANK – REGNSKAP FOR ÅRET 2021	
RESULTATREGNSKAP	40
BALANSE	40
ENDRINGER I EGENKAPITAL.....	41
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	41
NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2021.....	42
REVISORS BERETNING	80
TILLITSVALGTE	83

ADMINISTRERENDE BANKSJEF – ÅRET 2021

Visjonen vår er å «Bidra til at Haugalandet er et godt sted å bo og leve». Med andre ord skal vi være en bidragsyter for både privatpersoner og næringslivet på Haugalandet. I tillegg har vi stort fokus på vårt samfunnsansvar. Som en selvstendig lokal sparebank ønsker vi å utgjøre en forskjell lokalt. Verdiene vi skaper, forvalter vi på Haugalandet. Overskuddet banken har går tilbake til regionen vår gjennom små og store bidrag innenfor næringsliv, kultur, idrett mm. Det er derfor viktig for oss å levere gode resultater, slik at vi kan være en sentral bidragsyter lokalt og leve opp til visjonen vår.

Til tross for at pandemien har satt sitt preg på samfunnet også i 2021, kan vi se tilbake på et år med høy aktivitet og god vekst. Banken har hatt god resultatutvikling gjennom hele året, og vi endte på et historisk godt resultat. Dette gir oss en bekreftelse på at forretningsmodellen vår fungerer svært godt, og viser at sparebankmodellen står sterkere enn noen gang. Ikke minst viser bankens resultat at vi har tilpasningsdyktige og kompetente ansatte, som har gjort en betydelig innsats gjennom hele 2021.

Haugesund Sparebank leverer sitt beste resultat gjennom tidene i 2021, og regnskapet viser et årsresultat etter skatt på kr 125,3 mill, mot kr 118 mill i 2020. God inntektsutvikling og lave tap har bidratt til en svært god utvikling for banken. Banken har solid kapitaldekning, med en ren kjernekapital på 22,06 prosent ved utgangen av året. Deler av bankens overskudd går tilbake til innbyggerne, næringslivet, fellesskapet og samfunnet. Når vi nå legger bak oss et år med lønnsom og effektiv bankdrift, vil det komme regionen vår til gode gjennom betydelig støtte til blant annet kultur, idrett og næringsutvikling på Haugalandet.

Utlånsveksten var på 4,76 % i 2021, mens innskuddsveksten i samme periode var på 7,78 %. Veksten har bidratt til at bankens forretningskapital ved utgangen av året er på kr 14,7 milliarder. Dette viser at Haugesund Sparebank er et foretrukket valg for stadig flere kunder, noe vi er stolte av og setter stor pris på. Tilbakemelding fra kundene viser at de verdsetter vår tilgjengelighet, kompetanse og det å kunne møte en rådgiver. 2021 har også vært preget av pandemi, nedstengning og restriksjoner. Dette har påvirket mange av bankens kunder. I året som har gått har ansatte i banken derfor hatt stort fokus på å være til stede for kundene. Det å være en lokal bank som kjenner forholdene her vi er, kjenner personene, kjenner bedriftene, og forstår hvor krevende restriksjoner og nedstengning har vært for kundene våre, det tror vi har stor verdi.

Haugesund Sparebank har i løpet av 2021 fått ny visuell identitet, noe som har bidratt til at banken fremstår i ny drakt. Banken erstattet det 60 år gamle symbolet til Sparebankforeningen og starter et nytt kapittel i bankens historie med ny visuell identitet, nye nettsider og en tydelig bærekraftsstrategi. Vi må endre oss i takt med forventningene fra kundene våre, og vi har gjort store grep de siste årene. Lokal, nær og personlig har fått en ny betydning i 2021. Vi skal fortsatt ha filialer på hele Haugalandet og være tett på med mulighet for rådgivning og banktjenester nær der folk bor. Men vi skal bli enda bedre på å være nær en ung voksen som studerer utenbys eller småbarnspappaen som ønsker rådgivning digitalt i en travel hverdag. Vi ønsker at Haugesund Sparebank skal være med på hele livsreisen til kundene - fra de små til de store tingene i livet. I tillegg til en abstrakt H, symboliserer den nye logoen retning, dialog og relasjoner - noe som passer godt med bankens ambisjon om å være rågode på rådgivning.

Det å få på plass en tydelig bærekraftstrategi har stått sentralt for oss i 2021. Bærekraftstrategien skal tydeliggjøre og være retningsgivende for Haugesund Sparebanks arbeid med bærekraft. Banken har en klar målsetting om å være en pådriver for bærekraftig utvikling lokalt. Som lokal finansinstitusjon har vi sterk kraft til å påvirke, og vi skal ta vår del av ansvaret. Vi skal stille krav til både oss selv, kunder og leverandører, og vi har betydelige midler som er avsatt til å bygge et sterkere lokalsamfunn, og vi deltar i en rekke samarbeid med mål om å gjøre Haugalandet mer bærekraftig.

Avslutningsvis vil jeg få rette en stor takk til alle bankens kunder, egenkapitalbevisiere, forretningsforbindelser og samarbeidspartnere, og ikke minst til våre tillitsvalgte og dyktige ansatte. Alle har bidratt til at Haugesund Sparebank framstår som en konkurransedyktig, kundeorientert og selvstendig sparebank med lokal forankring på Haugalandet.

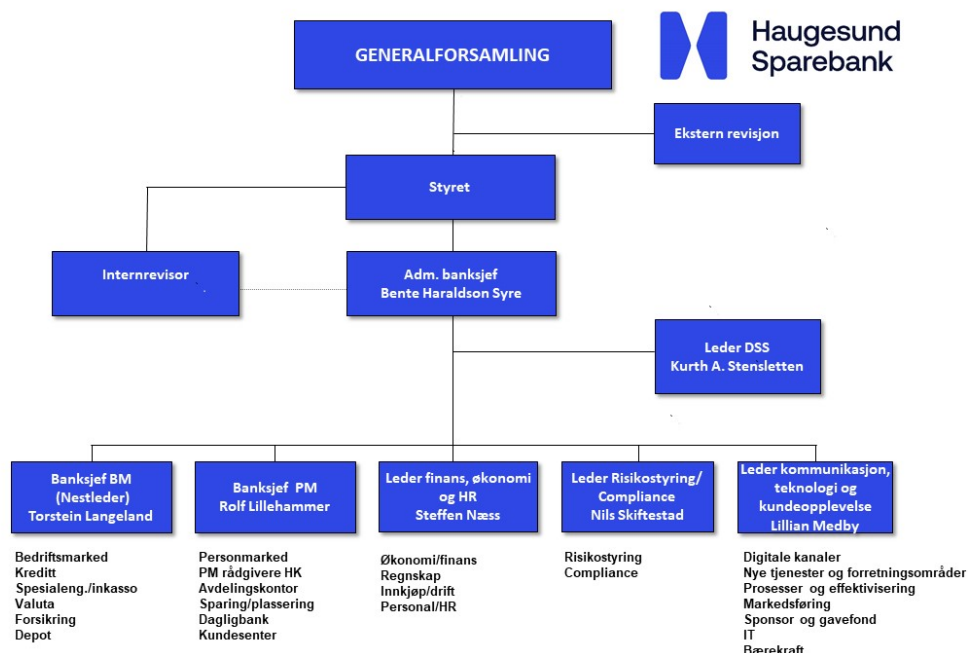
Vi er
LOKAL, NÆR og PERSONLIG

Haugesund 24. februar 2022

Bente Haraldson Syre
Adm. banksjef

ORGANISASJON OG LEDELSE

GENERALFORSAMLING

Generalforsamlingens leder er Gunvor Bakke (kundevalgt). Generalforsamlingen består per regnskapsåret 2021 av 24 medlemmer og 15 varamedlemmer med følgende fordeling:

- 13 medlemmer og 8 varamedlemmer fra kundene
- 6 medlemmer og 4 varamedlemmer fra de ansatte
- 5 medlemmer og 3 varamedlemmer fra egenkapitalbeviserne

BANKVIRKSOMHETEN

Haugesund Sparebank er en lokal og selvstendig sparebank med kjernevirksomhet innenfor bankdrift og verdipapirforetak. I tillegg har banken eierandel i selskap som driver beslektet virksomhet, Verd Boligkreditt AS, samt eiendomsmegling gjennom Eiendomsmegler A. Banken har dessuten strategiske investeringer i produktselskaper innen forsikring, leasing og verdipapirhandel. Banken søker å ivareta sitt samfunnsansvar ved direkte utøvelse eller ved å påvirke til samme for hele virksomheten.

I løpet av 2021 har banken styrket arbeidet med å utvikle rutiner og retningslinjer for å bevisstgjøre og konkretisere bankens rolle knyttet til etikk og samfunnsansvar i enda sterkere grad enn tidligere, og vil ha høyt fokus på dette også i tiden fremover. Kjernen i finansnæringens samfunnsansvar er å skape verdier og drive lønnsomt uten at det skjer på

bekostning av menneskene rundt oss, miljøet eller i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

SAMFUNNSANSVAR

Som en lokal og selvstendig sparebank har Haugesund Sparebank et betydelig samfunnsansvar. Dette ansvaret har sitt utgangspunkt i bankens forretningside hvor det framgår at "Haugesund Sparebank skal være en kundeorientert, attraktiv og selvstendig sparebank med lokal forankring. Banken skal drive etter sunne økonomiske prinsipper, til beste for kundene, eiere og ansatte, og skal bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet."

Haugesund Sparebanks primærvirksomhet faller innenfor begrepet tradisjonell bankdrift. I dette ligger tjenester og produkter innen innskudd, utlån, samt betalingsformidling. Kredittgivning ansees å være den delen av bankdriften som i størst grad berører samfunnet og bankens overordnede og uttalte ansvar. Banken tilstreber seg å utvise en ansvarlig praksis innen kredittgivning. Dette gjelder i særlig grad hensynet til lån til private, hovedsakelig boliglån. Bankens retningslinjer for kredittgivning innebærer blant annet en grundig vurdering av kundens økonomiske situasjon og evne til å betjene et lån. Sikkerhet alene er ikke tilstrekkelig, da konsekvensene av mislighold av et låneforhold vil kunne ramme låntaker uavhengig av underliggende sikkerhet og pant. Tilsynsmyndighetene fastsetter de overordnede rammer og føringer for kredittgivning, bl.a. legges det til grunn at kunders tilgjengelige likviditet skal være tilstrekkelig for å betjene et lån med dagens vilkår i tillegg til et tenkt scenario der rentenivået skulle øke i betydelig grad.

GRØNN KONKURRANSEKRAFT OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Haugesund Sparebanks bærekraftstrategi tydeliggjør og er retningsgivende for arbeid med bærekraft, og støtte medarbeidere og ledere i beslutninger og daglig arbeid. Strategien skal også tydeliggjøre overfor kunder og investorer hvordan bærekraft er integrert i Haugesund Sparebanks virksomhet og hvordan det påvirker våre beslutninger.

Formålet med strategien er følgende:

- Sikre en tydelig og felles retning gjennom definerte mål
- Sørge for positiv påvirkning på både miljø (Environmental), samfunn (Social) og styringsmessige forhold (Governance)
- Definere rammer for bankens arbeid med bærekraft, herunder en klar ansvarsfordeling

Strategien ligger til grunn for både strategiske beslutninger og løpende operativt arbeid. Den må videre ses i sammenheng med andre interne styrende dokumenter, herunder Retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

Haugesund Sparebank støtter opp om alle FNs 17 bærekraftsmål.

Basert på innsiktsarbeid og dialog med interessentene våre, har vi definert fire bærekraftsmål som vi mener vi har særskilte muligheter til å påvirke gjennom vår rolle både som arbeidsgiver, samfunnsaktør, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansielle tjenester.

- Mål 5: Likestilling mellom kjønnene
- Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål 13: Stoppe klimaendringene

Finans Norge også har formulert et veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen. Veikartet inneholder anbefalinger som er rettet direkte til bankens opptreden i ulike sammenhenger, herunder ved kredittgivning. Haugesund Sparebank har fokus på disse anbefalingene, og vil i tiden fremover øke fokuset ytterligere på dette.

BÆREKRAFTIG VIRKSOMHET - MILJØFYRTÅRN

Strategi og mål skal reflektere klare mål knyttet til sosiale effekter og miljømessige konsekvenser. Alle bankens kontorer er miljøfyrtårn og banken er en sertifisert miljøfyrtårnbedrift. Vi skal arbeide aktivt for langsiktig å redusere miljøbelastningen fra virksomheten. Ambisjonen er å få en økt integrasjon av miljø- og bærekrafthensynet i den tradisjonelle bankvirksomheten. Samhandling med kunder kan gi stor effekt. Innenfor tradisjonell bankvirksomhet er det flere områder som peker seg ut, herav kredittvirksomhet og utlånspolicy, innskudd og funding, samt egen og kunders kapitalforvaltning.

BÆREKRAFTIGE INNKJØP

Banken har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet. Gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneskerettigheter.

INVESTERINGER

Haugesund Sparebank har investeringer i verdipapirer og verdipapirfond. I det aller vesentligste utgjøres dette via rentebærende finansielle instrumenter utstedt av stat, kommuner og finansinstitusjoner. Det er fastsatt interne rammer og retningslinjer for investeringsvirksomheten, og disse behandles årlig av styret.

SPONSORAKTIVITET OG GAVEFOND

En viktig del av bankens samfunnsansvar og strategiske satsning er å gi tilbake en del av bankens overskudd til gode formål.

Bankens samfunnsansvar ivaretas også ved at vi er engasjert i aktiviteter for å imøtekomme spesifikke utfordringer i lokalsamfunnet. Her kan blant annet nevnes vår gode kontakt med skoler og barnehager og ikke minst våre samarbeidsavtaler med en stor del av regionens foreninger, klubber og lag. Gjennom samarbeidsavtaler bidrar banken både med sponsormidler og på annen måte til en positiv utvikling innen både idrett, kultur og for veldedige, ideelle organisasjoner. Bankens gavevirksomhet er betydelig og vi støtter en rekke allmennyttige formål i regionen ved vår gavevirksomhet. I 2021 ble det utdelt 65 gaver og inngått 91 sponsoravtaler.

ORGANISASJON OG ETIKK

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Trivsel på arbeidsplassen er viktig for banken, kundene og de ansatte. Banken skal ha en aktiv holdning til HMS og arbeidstakerforhold og hindre diskriminering i alle dimensjoner. Målrettet HMS-arbeid vil være positivt for bankens

ansatte og bidra til at banken fortsatt vil være en god og attraktiv arbeidsplass. Basert på bestemmelsen i arbeidsmiljøloven har vi etablert retningslinjer og varslingsrutiner for håndtering av mobbing og trakassering på arbeidsplassen. Vi har høye krav til etiske retningslinjer som er regulert i egne retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

Haugesund Sparebank er opptatt av å levere tjenester som er forankret i solid etisk adferd. Banken er tilknyttet Finansnæringens autorisasjonsordninger, og legger til grunn reglene for god skikk i kundekommunikasjon og rådgivningsvirksomhet. Banken stiller på generell basis krav til at rådgivere skal ha autorisasjon. Ved utgangen av 2021 hadde banken 25 medarbeidere som er autoriserte finansielle rådgivere. I fagplanen til denne utdannelsen inngår etikk som ett av seks kompetanseområder, og det inngår i både den teoretiske og praktiske prøven som avlegges. Etiske problemstillinger inngår også i den årlige, faglige oppdateringen som gjennomføres.

Samtlige ansatte pålegges å sette seg inn i og undertegne bankens etiske retningslinjer. I tillegg gjelder egne regler for adferd når det gjelder anvendelsen av IKT og datasikkerhet.

Bankens etiske retningslinjer fastslår at medarbeidere i Haugesund Sparebank ikke må motta vederlag i noen form fra kunder, meglere, leverandører eller andre forretningsforbindelser. Dette fordi slike ytelser kan være egnet til å påvirke den enkeltes beslutninger om forvaltningen av betrodd midler. Ingen medarbeider må derfor motta personlige gaver utover mindre oppmerksomheter, uten at dette rapporteres skriftlig og godkjennes av overordnede. Gaver omfatter ikke bare materielle gjenstander, men også andre fordeler, eksempelvis i form av personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester.

Samtlige medarbeidere er underlagt egne regler og retningslinjer for habilitet og taushet i eksterne og interne forhold. Habilitetsreglene innestår for at den enkelte medarbeider i sitt virke i banken ikke skal behandle lån, fastsette forretningsvilkår eller på annen måte foreta vurderinger på vegne av banken.

ØKONOMISK KRIMINALITET

Haugesund Sparebank jobber aktivt for å motvirke økonomisk kriminalitet som hvitvasking, terrorfinansiering, skatteunndragelse og korrupsjon. Dette er en del av vårt samfunnsansvar. Våre hovedoppgaver er å gjennomføre virksomhetsinnrettet risikovurdering av bankens virksomhet, gjennomføre kundekontroll, undersøkelser av mistenkelige forhold, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim. Banken bruker mye ressurser på området og alle avdelinger i banken har føyt fokus på dette arbeidet.

REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING

Norsk Anbefaling for Eierstyring og Selskapsledelse danner grunnlaget for virksomhetsstyringen i Haugesund Sparebank.

Virksomhetsstyring er alle de aktivitetene banken utfører for å styre gjennomføringen av strategier på en best mulig måte.

Effektiv virksomhetsstyring krever at ledelsen har riktig og relevant styringsinformasjon, at overordnede mål er konsistent brutt ned på de ulike nivåene i organisasjonen med tydelig definert ansvar og myndighet og at styringsprosessene er effektive og støttet av riktig bruk av teknologi. I tillegg innebærer god virksomhetsstyring at man evner å etablere en prestasjonskultur som motiverer de ansatte på en slik måte at de har fokus på det som er viktig for verdiskapning i organisasjonen.

Derfor omfatter Haugesund Sparebanks virksomhetsstyring arbeidet med styringsinformasjon, organisering, prosesser og teknologi knyttet til alt fra utvikling og konkretisering av strategier i et sett av planer og budsjetter, til det å rapportere, følge opp og korrigere selve gjennomføringen av strategier. DSS samarbeidet har de siste årene utviklet seg til å enda sterkere bygge opp under arbeidet med foretaksstyring.

STYRENDE ORGANER

Øverste organ er generalforsamlingen, som har 24 medlemmer, hvorav 13 er valgt av kundene, 5 av egenkapitalbeviserne og 6 av de ansatte i banken. Generalforsamlingen fastsetter bankens vedtekter, vedtar bankens regnskap, disponerer overskudd og velger styre, ansvarlig revisor og valgkomite. Det er foreløpig ikke valgt å åpne for elektronisk kundevalg til generalforsamlingen.

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med lover, forskrifter og vedtak fattet av generalforsamlingen. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret har også plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Videre skal styret sørge for at banken har en forsvarlig organisering, tilstrekkelig kvalifisert personell og klare ansvarslinjer. Styret har 8 medlemmer, inkludert 2 medlemmer valgt av de ansatte, og 5 varamedlemmer, hvorav 3 varamedlemmer for eksterne styremedlemmer og 2 varamedlemmer for ansattrepresentantene. Styrets medlemmer og varamedlemmer velges av generalforsamlingen for to år.

Det er i henhold til styrets instruks utarbeidet og vedtatt en egen årsplan/årshjul for styret.

Styret foretar en årlig egenevaluering av sitt virke med hensyn til arbeidsform, saksbehandling, møtестruktur og prioritering av oppgaver. I tillegg foretas en evaluering av hvilken kompetanse styret besitter.

Bankens generalforsamling fastsetter styrets honorar. Utover styrehonorar utdeles ingen godtgjørelse til styret.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

God risiko- og kapitalstyring er sentralt i Haugesund Sparebanks langsiktige verdiskapning. De overordnede målene til banken følger av strategidokumentet. Fokus settes på å sikre bankens konkurranseevne, og oppnå en solid egenkapitalavkastning. De strategiske målene til banken balanseres mot bankens risikoevne og –vilje. Risiko- og kapitalvurderinger er en integrert del av ledelsens beslutningsprosesser og et sentralt element hva angår organisering, rutiner og systemer. Bankens risikostyring er knyttet opp mot hovedområdene kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko.

Bankens prinsipper og rammer for risikostyring og intern kontroll er nedfelt i en egen policy for risikostyring. Dette er bankens rammeverk for god styring og kontroll. Policyen gir føringer for bankens overordnede holdninger til risikostyring og skal sikre at banken har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette. Ansvar for gjennomføring av bankens risiko- og kapitalstyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter.

Styret har ansvar for å påse at banken har kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret vedtar også bankens mål og rammer innenfor alle risikoområder. Rapportering til styret om mål og rammer finner sted kvartalsvis i risikorapport utarbeidet av leder for risikostyring og compliance. Styret foretar årlig en gjennomgang av risikostyring og internkontroll. Styret mottar dessuten kvartalsvis en samlet risikorapport som dekker alle

risikoområdene, herunder kreditt-, operasjonell-, markeds- og likviditetsrisiko, hvor status i forhold til rammer og måltall på de respektive risikoområdene framgår.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring, herunder utvikling av gode modeller og rammeverk for styring og kontroll. Bankens leder for risikostyring og compliance ivaretar viktige funksjoner knyttet til styring, kontroll, rapportering og analyse, og har ansvar for bankens modellverk for risiko- og kapitalstyring. Leder for risikostyring og compliance rapporterer administrativt til administrerende banksjef, og for å opprettholde uavhengighet, direkte til styret. Det er utarbeidet instruks for både risikostyring og compliance. Vedrørende compliancerisiko har ansvarlig for compliance et overordnet ansvar for å kontrollere at lov- og regelverk blir implementert. Videre er ansvaret å bistå styret, ledelse og forretningsområder mot at brudd på myndighetsfastsatte og interne regler ikke oppstår.

Kredittkomiteer behandler større engasjementer og saker av spesiell karakter.

Alle ledere i Haugesund Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. I bankens policy for internkontroll har styret fastsatt prinsippene og gjort de nødvendige overordnede prioriteringer, herunder internkontrollens omfang og aktivitetsområder. Videre er det utarbeidet instruks vedrørende lederes ansvar for den interne kontroll, hvor det blant annet fremgår informasjon om krav til gjennomføring og minimum årlig rapportering.

Bankens økonomiavdeling har ansvar for fagområdene finansiell rapportering, intern økonomistyring, skatt, avgift og internkontroll over finansiell rapportering. Herunder følger ansvar for kvartalsvis finansiell rapportering i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder og fastsatte regnskapsprinsipper for banken.

Det samlede styret utgjør bankens revisjons- og risikoutvalg. Som revisjonsutvalg forbereder styret oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen, overvåker systemene for internkontroll og risikostyring, herunder bankens internrevisjon, har kontakt med bankens eksterne revisor om revisjon av årsregnskapet, vurderer og overvåker revisors uavhengighet og gjennomgår årlig sitt mandat og arbeidsform og anbefaler eventuelle endringer i arbeidsplan overfor styret. Som risikoutvalg omfatter arbeidsoppgavene bankens risikostrategi, bankens risikotoleranse, bankens risikostyring og internkontroll vedr. økonomiske og operasjonelle risikoer, gjennomgang og oppfølging av overordnet risikorapportering og oppfølging av intern revisors arbeid/rapporter. Det samlede styret utgjør også bankens godtgjørelsesutvalg.

Bankens internrevisjon leies inn fra RSM, og er valgt av bankens styre. RSM sin oppdragsansvarlig er Alf Rune Sveen som rapporterer direkte til styret. Hovedoppgaven til internrevisor er å vurdere om den etablerte risikostyringen og internkontrollen fungerer som forutsatt. I tillegg skal internrevisor bidra til å forbedre bankens risikostyring og internkontroll. Det utarbeides årlig en internrevisjonsplan basert på internrevisors risikovurderinger og samtaler med ledelsen, eksternrevisor og styret. Styret vedtar årsplan og budsjett. For hvert internrevisjonsprosjekt blir det utarbeidet revisjonsrapporter med forslag til forbedringstiltak som presenteres risikoeier og administrerende banksjef. Sammendrag fra rapportene, inkludert anbefalinger, presenteres styret. Status på tidligere anbefalinger følges opp av internrevisor.

Ekstern revisjon utføres av Deloitte AS ved statsautorisert revisor Else Holst-Larsen. Revisor velges av generalforsamlingen, og avgir årlig revisjonsberetning. Revisor har minst et årlig møte med styret hvor beretning fra revisor blir presentert og kommentert. Styret i banken har minst ett møte med revisor uten at administrerende banksjef er tilstede.

Styret i Haugesund Sparebank legger til grunn at banken skal være forsvarlig kapitalisert. Gjennomgangen av bankens viktigste risikoområder, samt kapitalvurderinger (ICAAP) gjennomføres minst en gang årlig og behandles av styret. Bankens kapitalmål skal være basert på reell risiko i virksomheten supplert med effekt av ulike stressscenario.

Bankens etiske retningslinjer omfatter varslingsplikt for ansatte ved kritikkverdige forhold, herunder brudd på interne retningslinjer, lover og forskrifter, og fremgangsmåte for hvordan slik informasjon skal avgis.

Virksomheten i Haugesund Sparebank er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. I tillegg til stedlige tilsyn, gjennomgår Finanstilsynet bankens års- og delårsregnskaper samt risikorapporter og kapitalvurderinger. Styret og administrasjonen tilstreber en åpen og konstruktiv dialog med Finanstilsynet.

Banken har rutiner for finansiell informasjon som skal sikre finansmarkedene korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater. Informasjon til markedet formidles gjennom kvartalsvise børs- og pressemeldinger, bankens hjemmeside samt regnskapsrapporter. Finansiell rapportering for banken finner sted kvartalsvis i tillegg til årsregnskapet.

I henhold til bankens vedtekter skal valgkomiteen forberede valg til generalforsamlingen, styret og valgkomité. Valgkomiteen skal sammensettes slik at den har relevant kompetanse i forhold til komiteens og bankens hovedoppgaver. Ved sammensetningen skal det tilstrebes en balanse mellom kjønnene og en geografisk spredning av komiteens medlemmer innen bankens markedsområder.

Generalforsamlingen velger en valgkomite med 5 medlemmer og 5 varamedlemmer. Av disse skal 1 medlem og 1 personlig varamedlem velges av og blant de ansattes medlemmer i generalforsamlingen. Valgkomiteen skal ha representanter fra alle grupper som er representert i generalforsamlingen. Egenkapitalbeviserne velger på egenkapitalbevisermøtet en valgkomité som skal ha 3 medlemmer og 3 varamedlemmer.

VISJON, VERDIER, FORRETNINGSIDÉ OG FORRETNINGSMESSIGE MÅL/STRATEGIER

VISJON OG VERDIER

Bankens visjon:

**«Vi skal bidra til at Haugalandet er et
godt sted å bo og leve»**

Lokal, nær og personlig

Visjonen om at «Vi skal bidra til at Haugalandet er et godt sted å bo og leve» skal oppnås gjennom våre viktige verdier «lokal, nær og personlig».

FORRETNINGSIDÈ

Haugesund Sparebank skal være en kundeorientert, attraktiv og selvstendig sparebank med lokal forankring.

Banken skal drive etter sunne økonomiske prinsipper, til beste for kundene, eiere og ansatte, og skal bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet.

KUNDER

Vår visjon, verdier og forretningsidè gir oss et stort ansvar overfor våre kunder. For å etterleve disse må vi stadig forbedre oss og være i forkant av markedets og kundenes behov.

Vi vil utvikle en kultur som skaper gode og langvarige kunderelasjoner, gode og attraktive arbeidsplasser, engasjerte medarbeidere, godt lagspill og med tro på servicekvalitet som grunnlag for fornøyde og lojale kunder.

Sentrale verdier for kundebehandlingen vil være:

- God personlig service
- Tidsaktuelle produkter og tjenester
- Gode kundeopplevelser i alle kanaler
- Faglig dyktige ansatte og god rådgivning
- Høy etisk standard

MARKEDSOMRÅDE

Bankens markedsområde er i hovedsak Haugalandet.

Bankens hovedområder for salg av finansielle produkter og tjenester er:

- Personmarked
- Små og mellomstore bedrifter
- Kommuner
- Institusjoner, foreninger og lag

FORRETNINGSMESSIGE MÅL/STRATEGIER

For å opprettholde bankens handlefrihet, finansielle styrke og selvstendighet har banken klare forretningsmessige mål for kapitaldekning, kreditt, likviditet, marked/verdipapirer, operasjonell risiko, kostnader, egenkapitalrentabilitet og samarbeid med andre finansforetak.

KAPITALDEKNING

Bankens mål på kapitaldekning for 2021 er:

Mål 31.12.2021:

Ren kjernekapital	17,00%
Kjernekapital	18,50%
Ansvarlig kapital	20,50%

Konsolidert med Brage Finans og Verd Boligkreditt AS:

Ren kjernekapital	16,70%
Kjernekapital	18,20%
Ansvarlig kapital	20,20%

KREDITT

Bankens visjon, forretningsidè og forretningsmessige mål/strategier ligger til grunn for all kredittvirksomhet. Engasjementsporteføljen skal ha en kvalitet og sammensetning som er forenlig med bankens målsetting om en moderat risikoprofil og som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt. For høyrisiko-engasjement skal målsettingen være enten bedret klassifisering eller avvikling av kundeforholdet. Mål om å nå volum/markedsandeler skal ikke gå på bekostning av fastsatte kvalitetskrav.

LIKVIDITET

Haugesund Sparebank skal kun ta lav likviditetsrisiko. Likviditetsrisiko styres, måles og rapporteres på flere nivåer i banken. Styret etablerer rammer som legger begrensninger på bankens likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Disse og andre måltall på området skal utgjøre de viktigste redskapene for styringen av likviditeten.

Likviditetsstyringen skal dessuten i vesentlig grad baseres på bankens interne vurdering av likviditetsbehov (ILAAP) og stresstester der det simuleres på likviditetseffekten av en eller flere negative hendelser på kredittap og forverret likviditet. Resultatet av slike stresstester skal inngå i informasjonsgrunnlaget for bankens rammer og beredskapsplan på likviditetsområdet. ILAAP og stresstester på likviditet gir grunnlag for early warning verdier på parametre i bankens gjennoppretningsplaner for å oppfylle kravene til krisehåndteringsdirektivet. Erfaringer rundt og krav til månedlig (LCR) og årlig (NSFR) likviditet

skal på samme måte inngå som en vesentlig del av likviditetsstyringen/tilpasning av likviditetsbuffer. Videre skal månedlig oppdaterte prognoser på 3 og 12 måneder være en sentral del av grunnlaget for å tilpasse likviditetsbeholdningene mot lovkrav og fornuftig likviditetsstyring.

INNSKUDDSDÉKNING

Bankens innskuddsdekning (sum kundeinnskudd i % av brutto bokførte utlån) skal utgjøre minst 70 %. Øvrig funding skal sikre lav likviditets- og renterisiko.

MARKED/VERDIPAPIRER

Samlet sett skal markedsrisiko styres slik at risikoene blir en relativ beskjedent del av bankens økonomiske risiko. Markedsrisiko relaterer seg primært til bankens renterisiko/spreadrisiko samt kursrisiko aksjer. Renterisikoen knytter seg til forskjellig rentebindingstid på deler av bankens innskudd og utlån, samt på bankens obligasjonsgjeld/obligasjonsplasseringer. Renterisikoen skal holdes lav ved å holde hoveddelen av innskudd og utlån til flytende rente/fast rente med kort bindingstid. Obligasjonsgjeld og plassering i rentepapirer skal også på samme måte i hovedsak tas opp til flytende rente.

Banken skal ikke være engasjert i opsjoner og derivater. Banken skal bare i mindre grad være engasjert i aksjemarkedet, og plasseringene i aksjer skal normalt være strategiske plasseringer i samarbeidsselskaper etc. Plasseringene samlet skal ikke overstige 1,5% (ex. Brage Finans og Verd Boligkreditt AS) av forvaltningskapitalen. Ved plasseringer i sertifikat- og obligasjonsmarkedet skal det kun tas beskjedent rente og kredittrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Bankens overordnede strategi er at banken ønsker å ha en moderat risiko knyttet til bankens operasjonelle risiko.

Med styring av operasjonell risiko mener vi den prosessen som skal sørge for at banken har en definert risikotoleranse og til enhver tid handler i overensstemmelse med denne. Risikotoleransen vurderes opp mot tapspotensialet for de enkelte hendelsene. Det rettes spesiell oppmerksomhet mot hendelser med lav frekvens og høy konsekvens, dvs. ekstreme, men ikke usannsynlige hendelser som kan medføre store tap for banken i form av omdømme- og finansielle tap. Både faktiske hendelser og potensielle hendelser vurderes.

KOSTNADER

Banken skal tilstrebe å holde en kostnadsprosent (totale driftskostnader i % av totale driftsinntekter) som ikke overstiger gjennomsnittet for sparebanker.

Kostnader i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital forutsettes redusert.

EGENKAPITALRENTABILITET

Egenkapitalrentabiliteten, return on equity (ROE) skal ligge minst på nivå med sparebanker det er naturlig å sammenligne seg med. Måltallet har fått et økende fokus de siste årene og arbeidet har i 2021 blitt mer formalisert.

Banken har et mål om å gi god og stabil avkastning.

SAMARBEID MED ANDRE FINANSFORETAK

Bankens avtaler med andre finansforetak har følgende formål:

- Opprettholde og styrke bankens konkurransekraft.
- Sikre maksimal effekt fra tredjeparter og leverandører gjennom felles bestillinger og

innkjøpssamarbeid.

- Sikre tilgang til aktuelle produkter og tjenester.

Bankens overordnede strategi er vedtatt i styret i Haugesund Sparebank.

HOVEDTALL 2021-2020

RESULTATREGNSKAP (beløp i hele 1.000 kroner)	2021	% av gfk	2020	% av gfk
Renteinntekter og lignende inntekter	296.979	2,36	326.727	2,76
Rentekostnader og lignende kostnader	66.940	0,53	104.526	0,88
NETTO RENTE-OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER	230.039	1,83	222.201	1,88
Utbytte	15.795	0,13	3.070	0,03
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	49.192	0,39	45.942	0,39
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5.251	0,04	5.270	0,04
Netto verdiendring og gevinst/tap av valuta og verdipapirer	3.952	0,03	29.560	0,25
Andre driftsinntekter	1.611	0,01	1.576	0,01
NETTO ANDRE DRIFTSINNTEKTER	65.299	0,52	74.878	0,63
SUM DRIFTSINNTEKTER	295.338	2,34	297.079	2,51
Lønn, pensjoner og sosiale kostnader	62.528	0,50	56.999	0,48
Ordinære avskrivninger	7.416	0,06	5.179	0,04
Andre driftskostnader	54.990	0,44	51.821	0,44
SUM DRIFTSKOSTNADER	124.933	0,99	113.999	0,96
DRIFTSRESULTAT FØR TAP	170.405	1,35	183.080	1,55
- tap på utlån, garantier mv.	13.048	0,10	35.539	0,30
DRIFTSRESULTAT FØR SKATT	157.358	1,25	147.541	1,25
Skatt på ordinært resultat	32.032	0,25	29.598	0,25
RESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET	125.326	0,99	117.943	1,00
Andre inntekter og kostnader	2.040	0,02	5.982	0,05
TOTALRESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET	127.366	1,01	123.925	1,05

Gjennomsnittlig forvaltningskapital

12.596.501

11.824.932

BALANSE (beløp i hele 1.000 kroner)	2021	2020	Endring i %
Forretningskapital	14.719.236	14.184.225	3,77
Forvaltningskapital	12.862.002	12.124.764	6,08
Innskudd fra kunder	9.045.874	8.393.261	7,78
Utlån brutto inklusiv overført Verd Boligkreditt AS	12.406.598	11.848.911	4,71
Utlån overført Verd Boligkreditt AS	1.857.234	2.059.461	-9,82
Utlån (brutto) banken	10.549.364	9.789.450	7,76
Sum nedskrivninger på utlån	41.031	45.420	-9,66
Herav nedskrivninger på grupper av utlån	23.754	27.117	-12,40
Totale nedskrivninger i % av utlån	0,39	0,47	

KAPITALDEKNING	2021	2020
Kapitaldekningsprosent	25,90	24,41
Kjernekapitalprosent	23,73	22,24
Ren kjernekapitalprosent	22,06	20,57
Uvektet kjernekapital	12,27	12,18
Ren kjernekapital konsolidert	20,02	18,54
Uvektet kjernekapital konsolidert	10,50	10,43
Ansvarlig kapital (tellende)	1.786.279	1.680.581
Egenkapitalavkastning	7,94 %	8,27 %

STYRETS ÅRSBERETNING 2021

1. INNLEDNING

Haugesund Sparebank sitt resultat før skatt for 2021 utgjør 157,4 millioner kroner hvorav det er avsatt 32,0 millioner kroner til skatt. Av totalresultatet etter skatt på 127,4 millioner kroner, er det foreslått avsatt 3 millioner kroner til gavefond, 14,6 millioner kroner er foreslått utdelt som utbytte og 4,2 mill til utjevningfond. 85,0 millioner kroner bidrar til en styrking av Sparebankens fond, 15,9 millioner går til fond for urealiserte gevinster og 4,7 millioner til renter på fondsobligasjoner. Bankens brutto utlånsøkning, inkludert overførte lån til Verd Boligkreditt AS, er på 4,76 prosent mens innskudd er økt med 7,78 prosent. Banken har en god innskuddsdekning på 86,1 prosent. Bankens rene kjernekapital er nå 22,06 prosent (20,02 prosent konsolidert med Verd Boligkreditt og Brage Finans) mens den ansvarlige kapitalen er på 25,90 prosent. Dette er en utvikling som er i tråd med bankens planer og budsjetter. Uvektet kjernekapital er nå 12,27 prosent (10,50 prosent konsolidert med Verd Boligkreditt og Brage Finans).

Haugesund Sparebank driver virksomhet i henhold til Lov om finansforetak og finanskonsern (Finansforetaksloven) og Lov om verdipapirhandel. Banken har kontorer i kommunene Haugesund, Bømlo, Sveio, Tysvær og Vindafjord. Styret mener at bankens resultat og utvikling bidrar til å opprettholde bankens forretningsidé om å være en kundeorientert, attraktiv og selvstendig sparebank med lokal forankring til beste for kundene, eiere og ansatte, samt at banken skal kunne bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Bankens visjon om at «Vi skal bidra til at Haugalandet er et godt sted å bo og leve» skal oppnås gjennom våre viktige verdier «Lokal, nær og personlig», og har stor betydning i bankens daglige virksomhet og strategiske planlegging.

Haugesund Sparebank ble etablert 1. oktober 1928, og er i dag en betydelig aktør i det lokale finansmarked med en forretningskapital på ca 14,6 milliarder og forvaltningskapital på ca. 12,8 milliarder kroner. Banken selger både liv- og skadeforsikringsprodukter fra Frende Forsikring. Banken har samarbeid med Norne Securities AS om verdipapirhandel, og har et viktig samarbeid med boligkredittforetaket Verd Boligkreditt AS. Banken formidler leasingprodukter og billån fra Brage Finans AS og langsiktige lån til næringslivskunder fra Eiendoms-kreditt AS. Banken er medeier i alle disse selskapene sammen med flere andre sparebanker. Banken er også medeier i det lokale eiendomsmeglerforetaket Eiendomsmegler A AS, som er etablert med lokaler i bankens nabobygg, Haraldsgaten 117 i Haugesund. Eiendomsmegler A AS er en betydelig aktør i det lokale eiendomsmarkedet, og har også etablert samarbeid med Haugesund Boligbyggelag om salg av borettslagsleiligheter. Banken er også medeier i Vipps gjennom eierandel i Balder Betaling AS.

Samarbeidet med de 8 andre sparebankene innenfor DSS, De Samarbeidende Sparebankene, har stor betydning for Haugesund Sparebank. DSS - samarbeidet består av sparebankene Lillesands Sparebank, Spareskillingsbanken, Søgne og Greipstad Sparebank, Flekkefjord Sparebank, Skudenes & Aakra Sparebank, Haugesund Sparebank, Etne Sparebank, Voss Sparebank og Luster Sparebank. Haugesund Sparebank har blant annet en utvidet koordinerende rolle i dette samarbeidet, spesielt overfor den felles IT – leverandøren, EVRY, men også overfor andre leverandører. I desember 2019 signerte DSS - bankene en videreføring og utvidelse av avtalen med EVRY. Avtalen løper i 5 år og gir banken trygghet for en god og stabil drift. DSS – bankene har også en viktig rolle som aksjonærer og brukere av de sparebankeide selskapene Frende, Norne, Verd, Brage, Eiendoms-kreditt og Balder Betaling.

I en tid hvor finansmarkedet blir stadig mer sentralisert og globalisert, er Haugesund Sparebank stolt over å være den eneste lokaleide og lokalstyrte banken i Haugesund. Haugesund Sparebank fikk i fjor 1394 nye kunder. I tillegg til konkurransedyktige betingelser og god personlig service har vi erfart at både bedrifter og privatpersoner legger vekt på den lokale tilknytningen når de skal velge bankforbindelse.

Bankens resultater de senere årene gjør at banken fortsatt kan være en stor bidragsyter til lokale lag og foreninger innen både idrett, kultur og humanitære ideelle organisasjoner. I 2021 betalte banken nærmere 8,9 millioner kroner i sponsorstøtte i forbindelse med samarbeidsavtaler med ca. 150 foreninger og lag i bankens markedsområde. Det ble også utbetalt 2,6 millioner kroner fra bankens gavefond til allmennyttige formål.

2. DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN

Norsk økonomi har i løpet av 2021 hentet seg kraftig inn igjen etter tilbakeslaget som fulgte av pandemien og myndighetspålagte restriksjoner. Norges Bank har i to omganger hevet styringsrenten fra rekordlave null prosent, og har signalisert ytterligere tre rentehevinger i 2022. Aktiviteten i økonomien er tilbake på nivå før krisen inntraff, arbeidsledigheten er betydelig redusert og prisveksten har tatt seg opp. Høy vaksinasjonsgrad i befolkningen har dempet risiko for nye tilbakeslag og behov for nye restriksjoner som følge av virusmutasjoner.

Global økonomi

Pandemien har i snart to år preget utviklingen i verdensøkonomien. Den økonomiske gjeninnhenting har vært sterk også internasjonalt med reduksjon i restriksjoner og økt mobilitet. Økende smittetrend som følge av spredning av omikron-varianten og nye smitteverntiltak har siden i fjor høst lagt en demper på veksten. Flaskehalser i globale verdikjeder med påfølgende høy prisvekst i tillegg til høye strømpriser i Europa har påvirket vekstbildet negativt.

Ekspansiv penge- og finanspolitikk har bidratt til å dempe det økonomiske tilbakeslaget i de fleste land. Med stigende aktivitetsnivå, høyere inflasjon og fallende arbeidsledighet er det ventet at både penge- og finanspolitikken vil strammes til. Den amerikanske sentralbanken har signalisert nedtrapping av ekstraordinære pengepolitiske stimulanser gjennom støttekjøp av obligasjoner, og første renteheving siden 2018 er ventet i mars 2022. Den europeiske sentralbanken har tatt en mer avventende posisjon, og har signalisert renteheving først i starten av 2023.

Høyere priser på energi, råvarer, elektroniske komponenter og fraktrater har bidratt til markert oppgang i prisveksten. Utsikter til høyere prisvekst også i 2022 har bidratt til å trekke opp forventninger til høyere styringsrenter, noe som også har ført til større usikkerhet i aksjemarkedene.

Det er stor internasjonal usikkerhet om det videre forløpet av pandemien. Mye vil avhenge av vaksinasjonsgrad i befolkningen og effektiviteten til vaksinene mot nye mutasjoner. Samtidig er det risiko for fortsatt høy inflasjon, økende smitte og strenge myndighetspålagte tiltak.

Norsk økonomi

I løpet av 2021 har norsk økonomi vært igjennom en rask innhenting, med sterk vekst i aktivitetsnivået og fallende arbeidsledighet. I Norge, som i resten av verden, har økt smittespredning av omikronvarianten mot slutten av fjoråret og omfattende smitteverntiltak lagt en demper på aktiviteten.

Våren 2021 startet myndighetene på en gradvis gjenåpning av samfunnet med lettelsers i smitteverntiltakene. Gjenåpningen førte til en solid oppgang i norsk økonomi, og i tredje kvartal steg BNP for fastlands-Norge med 2,6 prosent.

Norske husholdninger har spart betydelig mer enn normalt gjennom pandemiperioden, med begrensede muligheter til forbruk og preget av usikkerhet. I takt med gradvis avvikling av restriksjoner er det ventet at økt konsum i husholdningene, særlig av tjenester, vil bidra til å løfte aktiviteten i norsk økonomi fremover.

Strømprisene har økt markert siden høsten 2021, og det er utsikter til at prisene vil holde seg høye. Prisøkningen bidrar til å trekke ned disponibel realinntekt, selv om regjeringens strømstøtteordning reduserer effekten noe. Utsikter til høyere rentekostnader og mindre overføringer fra det offentlige med avviklingen av ekstraordinære støtteordninger kan dempe veksten fremover. På den annen side er det ventet høyere lønnsvekst.

For å avdempe tilbakeslaget som følge av pandemien og statlige restriksjoner er det ført en svært ekspansiv penge- og finanspolitikk. Norges Bank kuttet styringsrenten til null prosent i mai 2020, og holdt renten på et rekordlavt nivå frem til september 2021. Sentralbanken begrunnet rentehevingen med markert oppgang i norsk økonomi etter gjenåpningen, og at aktivitetsnivået høsten 2021 var høyere enn før pandemien inntraff. Norges Bank hevet renten igjen i desember, til 0,50 prosent, og signaliserte samtidig i renteprognosen tre ytterligere rentehevinger i løpet av 2022.

Ifølge nysaldert budsjett for 2021 er det anslått at de økonomiske tiltakene i møte med pandemien er på 90,4 milliarder kroner. Av dette er nær 34 milliarder til tiltak for bedrifter, herunder kompensasjonsordningene. Det er brukt om lag 20 milliarder i tiltak for husholdninger i 2021, hvorav brorparten gikk til Folketrygden. Resterende er målrettede tiltak for sektorer med kritiske samfunnsoppgaver.

Flere bedrifter i Norges Banks regionale nettverk rapporterte i november om en sterk oppgang i kapasitetsutnyttningen og at mangel på arbeidskraft og forsinkelser i globale verdikjeder begrenser produksjonen noe. Det er ventet at disse forholdene vil legge en demper på videre vekst. Kontaktene i nettverket rapporterer også dårligere samsvar mellom tilgjengelig og etterspurt arbeidskraft. NAVs statistikk for nye ledige stillinger og Statistisk sentralbyrås utvalgsundersøkelse for ledige stillinger bekrefter at etterspørselen etter arbeidskraft har vært svært høy i 2021.

3. UTVIKLINGEN I FINANSMARKEDENE

Den innenlandske kredittveksten har ifølge tall fra Statistisk Sentralbyrå samlet sett økt noe gjennom 2020. Kredittindikatoren (K2) viste en samlet vekst for 2020 på 4, prosent, denne økte gjennom 2021 til 5,1 prosent ved utgangen av desember. For husholdningene var veksten 5,0 prosent ved utgangen av desember 2020, mens tolv månedersveksten for de ikke finansielle foretakene var 4,9 prosent. Kommuneforvaltningens gjeldsvekst var 5,4 prosent fram til utgangen av desember 2021.

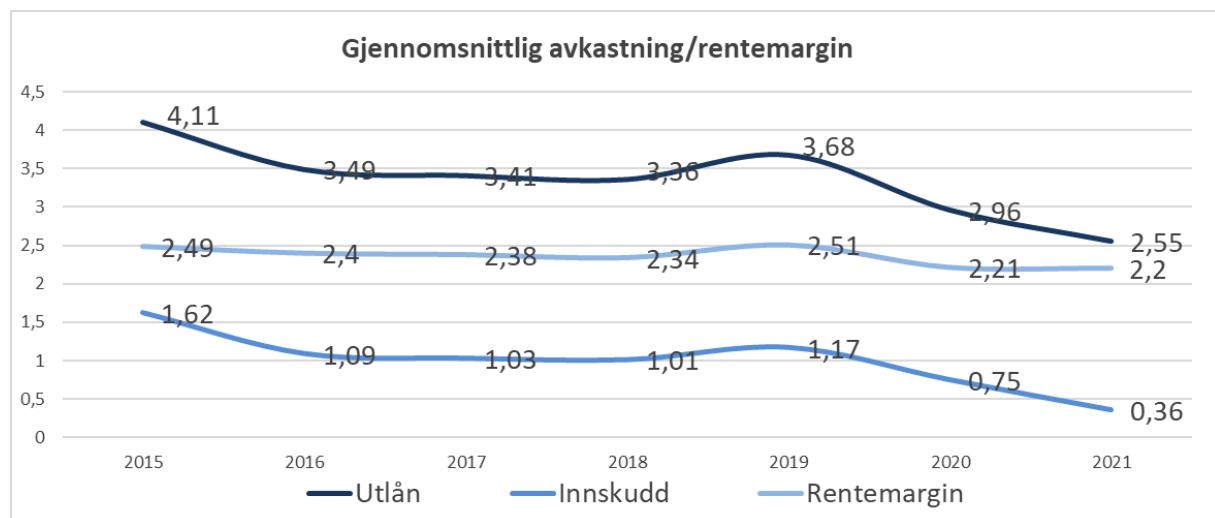
Etter noen år med moderat og stabil vekst i boligmarkedet ble 2020 et år med sterk vekst. Ved slutten av 2021 var tolv månedersveksten i snitt 5,2 prosent. Aktiviteten i boligmarkedet er fortsatt svært høy.

4. RENTEUTVIKLINGEN

Norges Bank har et mål om en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,0 prosent. Norges Banks hovedstyre besluttet i siste rentemøte i desember 2020 å holde styringsrenten uendret på 0,00 prosent. Styringsrenten ble hevet 2 ganger gjennom 2021, først 22. september med 25 basispunkter til 0,25 %. Deretter ble renten økt med 25 basispunkter den 15. desember til 0,50 %.

I Pengepolitisk rapport 4/21, som ble publisert 16. desember, var vurderingen at styringsrenten mest sannsynlig vil heves de nærmeste årene til 1,75 %. Utsikter til høyere lønns- og prisvekst fremover enn tidligere lagt til grunn tilsier en litt raskere renteoppgang enn i forrige rapport, mens svekkede vekstutsikter den nærmeste tiden trekker i motsatt retning.

Haugesund Sparebanks rentemargin var for 2021 på 2,20 prosent, en økning fra 2,18 prosent året før. Vi legger i vår kredittgivning til grunn at rentemarginen for næringslivslån, på grunn av risiko og vektning av sikkerheter (ref. kapitaldekningsreglene), skal være høyere enn rentemarginen for boliglån. For 2021 var differansen på ca. 1,1 prosentpoeng. Bankens gjennomsnittlige utlånsrente ved slutten av 2021 var på 2,69 prosent mens gjennomsnittlig innskuddsrente var på 0,84 prosent.

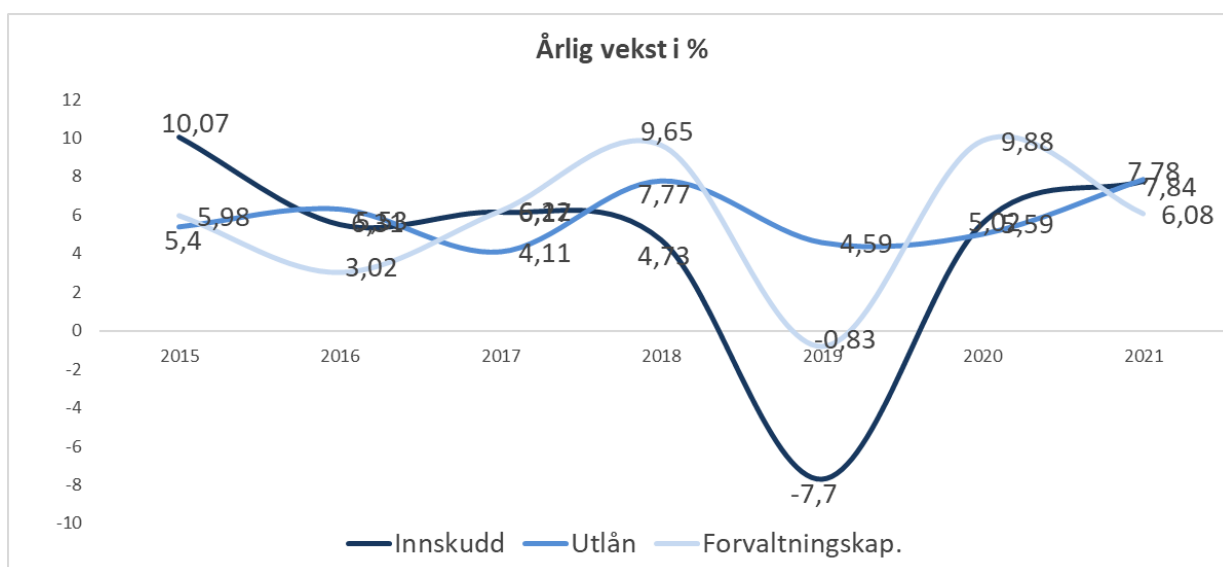
5. FORVALTNINGSKAPITALEN

Haugesund Sparebanks forretningskapital er 14,7 milliarder hvor forvaltningskapital ved utgangen av 2021 på 12,9 milliarder kroner. Dette er en økning på 737,24 millioner kroner eller 6,08 prosent det siste året. I forvaltningskapitalen er det ikke medregnet overføring av boliglån til Verd Boligkreditt AS på totalt 1.857,2 millioner kroner. Verd Boligkreditt AS benyttes aktivt av banken i forbindelse med bankens funding- og likviditetssituasjon. Det blir stadig viktigere for bankene å ha en slik mulighet for overføring av godt sikrede boliglån til et boligkredittforetak (OMF).

Bankens likviditet er god også ved inngangen til 2022, og innskuddsdekningen er fortsatt høy, 86,1 prosent i 2021 mot 86,1 prosent i 2020. Dette anses å være tilfredsstillende i forhold til

bankens fastsatte mål om innskuddsdekning på minimum 70 prosent (innskudd i prosent av bokførte utlån).

Ved årsskiftet utgjorde bankens plasseringer i Norges Bank og andre kredittinstitusjoner, inklusiv bankens kontantbeholdning, 714,3 millioner kroner, en reduksjon på 38,1 millioner kroner fra året før. Banken hadde ved årsskiftet løpende 8 obligasjonslån på totalt 1914 millioner kroner, med forfall i perioden fra januar 2022 og fram til mars 2026. I tillegg hadde banken et ansvarlig obligasjonslån på 150 millioner kroner, tatt opp i 2019. Banken hadde også to fondsobligasjonslån på tilsammen 115 millioner kroner.

6. INNSKUDD/DAGLIGBANK

Ved utgangen av 2021 utgjorde Haugesund Sparebanks samlede innskudd fra kunder 9.045 millioner kroner. Dette er en økning på 652,6 millioner kroner eller 7,8 prosent fra året før.

Innskuddsmassens sammensetning pr. 31.12.2021 sammenlignet med 2020 var som følger:

INNSKUDDSMASSENS SAMMENSETNING (millioner kroner)	2021	2020
Bedriftskonto/Foreningskonto/Landbrukskonto	1.366,6	934,6
Personkonto	923,8	855,5
Seniorkonto	405,9	371,6
Boligsparing for ungdom (BSU)	232,2	255,2
Kapitalkonto/Plasseringskonto	2.578,1	2.399,1
31 dagers innskudd	897,5	897,6
Andre vilkår	2.640,9	2.679,7
Sum	9.045,89	8.393,3

Banken har fortsatt høy innskuddsdekning i 2021. Denne utviklingen i bankens innskudd skyldes økning på noen store innskuddskunder i 2021 og «tvungen» sparing i 2020 grunnet restriksjoner på reiser og arrangementer i forbindelse med Korona. Haugesund Sparebank

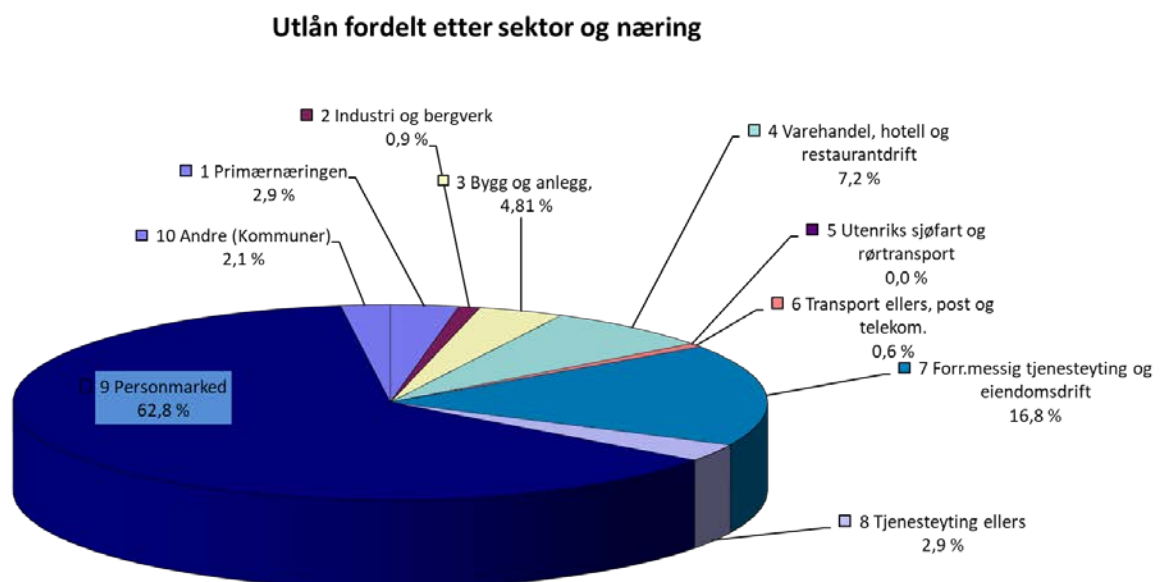
fikk tilsammen 1394 nye kunder i 2021. Dette tyder på at personlig service og sentral beliggenhet i byen og distriktet blir verdsatt. I tråd med den generelle samfunnsutviklingen tilbyr banken også alle typer av automat- og nettbanktjenester.

7. UTLÅN OG GARANTIER

Haugesund Sparebanks bokførte brutto utlån utgjorde 10.549,4 millioner kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarer en økning på 7,76 prosent i 2021.

Bankens portefølje av garantier for valutalån er redusert fra 270,2 millioner kroner i 2020 til 251,8 millioner kroner ved utgangen av 2021. Årsaken til reduksjonen skyldes innfrielse av løpende valutalån.

Styret har som målsetting at minst 2/3 av bankens utlån skal ha pantesikkerhet i bolig. Vi ligger godt innenfor denne målsettingen i dag, idet 87,3 prosent av utlånsmassen ved årsskiftet har pantesikkerhet i bolig, en økning fra året før med 82,4 prosent. For øvrig utgjør bokførte utlån til personmarkedet vel 64,1 prosent av bankens utlån. Utlån til bedriftsmarkedet, inkl. utlån til personlig næringsdrivende, utgjør nærmere 35,9 prosent. Bankens utlån til personmarkedet økte med 12,1 prosent i 2021, mens utlån til bedriftsmarkedet ble økte med 0,9 prosent.

Når det tas hensyn til at banken ved årsskiftet har netto overførte boliglån til Verd Boligkreditt AS på 1.857,2 millioner kroner, utgjør utlån til personmarkedet 69,5 prosent av bankens totale utlån inklusiv overførte boliglån, på nivå med 2020, mens bedriftsmarkedet, inkl. off. forvaltning og borettslag utgjør 30,5 prosent.

Totalt er det i 2021 innvilget nye lån, kreditter og garantier til en samlet sum på 3.190 millioner kroner, opp 499 millioner fra 2020.

Personmarkedet er bankens hovedområde for salg av finansielle produkter og tjenester, men mindre og mellomstore bedrifter, kommuner og foreninger/lag er også viktige kundegrupper for banken. Styret har forutsatt at totalt engasjement (vektet beløp) med en enkeltkunde på konsolidert basis ikke skal overstige 20 prosent av bankens ansvarlige kapital. Lovens grense er her 25 prosent. Store engasjementer som på konsolidert basis utgjør mer enn 10 prosent av bankens ansvarlige kapital, dvs. for tiden 178,6 millioner kroner, skal hvert kvartal

rapporteres til Finanstilsynet. Ved årsskiftet hadde banken ingen ordinære kundeengasjementer som på konsolidert basis oversteg 10 prosent av bankens ansvarlige kapital.

8. TALL FRA KOMMUNENE HVOR BANKEN HAR KONTOR

For de kommunene hvor banken har kontor gjelder følgende fordeling (millioner kroner):

	Haugesund		Bømlo		Tysvær		Vindafjord		Sveio	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Innskudd fra kunder	3.241,6	3.671,3	447,3	499,7	993,9	1.085,4	1.480	1.454,7	470,6	537,9
Utlån	4.421,3	4.627,2	535,5	564,0	1.588	1.662,7	2.363	2.433,1	421,3	465,2

Det framgår av tallene at innskudd fra kunder i Haugesund fortsatt er større enn de samlede innskudd fra kunder bosatt i Bømlo, Sveio, Tysvær og Vindafjord. Imidlertid er utlån til kunder i disse kommunene hvor banken har kontorer, totalt sett noe høyere enn utlån til kunder bosatt i Haugesund.

Det framgår av tallene ovenfor at utviklingen for banken i alle kommuner der banken har kontor har vært god.

9. VERDIPAPIRER

Bankens totale bokførte beholdning av sertifikater og obligasjoner utgjør ved utløpet av 2021 949,8 millioner kroner. Obligasjonene er i hovedsak utstedt av kredittforetak og banker.

Bokført verdi av bankens samlede plasseringer i aksjer, pengemarkedsfond/obligasjonsfond og egenkapitalbevis er på 579,5 millioner kroner. Av beholdningen representerer 296,8 millioner kroner plasseringer i obligasjonsfond med lav risiko, hovedsakelig utenlandske statspapiere og obligasjoner med fortrinnsrett.

Alle bankens plasseringer i verdipapirer ligger godt innenfor de maksimalgrenser som styret har satt for plassering i aksjer, verdipapirfond, egenkapitalbevis og obligasjoner. Styret er av den oppfatning at det ikke er risiko av stor betydning ved bankens foretatte plasseringer i verdipapirer, selv om den generelle markedsutviklingen vil kunne gi kursendringer fra et år til et annet.

Banken har konsesjon som verdipapirforetak og har tillatelse til å yte følgende investeringstjenester i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 (verdipapirhandelloven), jfr. § 9-1 og § 2-1 første ledd nr. 1 og 5:

- Mottak og formidling av ordre på vegne av kunden
- Investeringsrådgivning

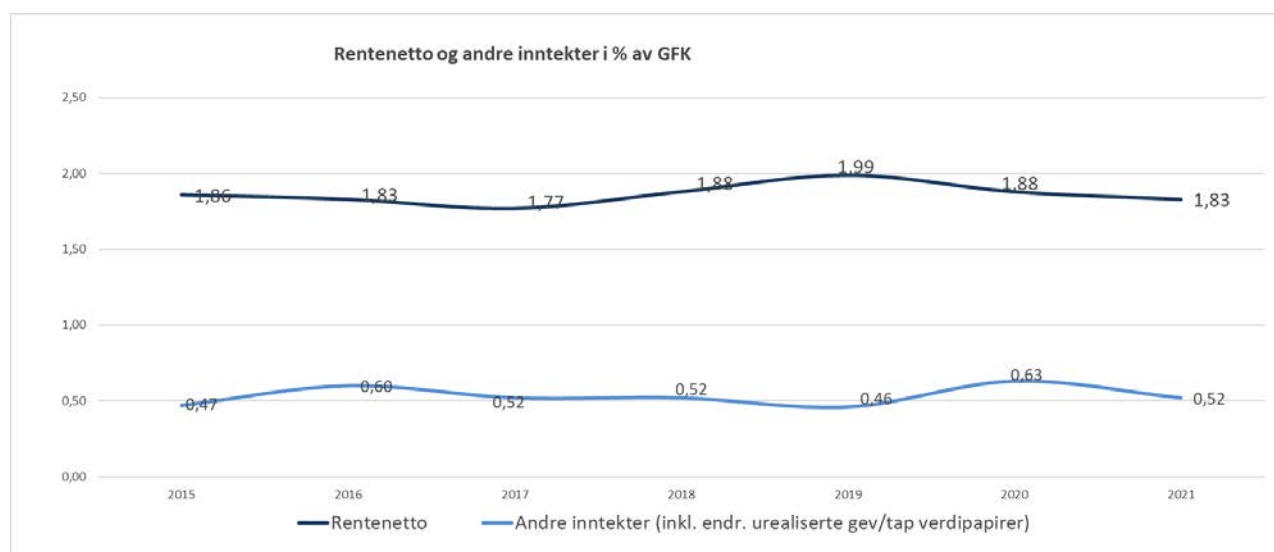
Verdipapirforetaket har fagansvarlig sparing og plassering som faktisk leder og administrerende banksjef som daglig leder.

Banken er medeier (1,65 prosent) i verdipapirforetaket Norne Securities AS (Norne). Aksjehandel via nettbanken og ordrer formidlet via fondsavdelingen i banken går via Norne sine systemer. Bankens kunder betjenes i stor grad direkte av Norne.

10. RESULTATREGNSKAP

Bankens driftsresultat før skatt for 2021 utgjør 157,4 millioner kroner eller 1,25 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 2020 var på 147,5 millioner kroner eller 1,25 prosent.

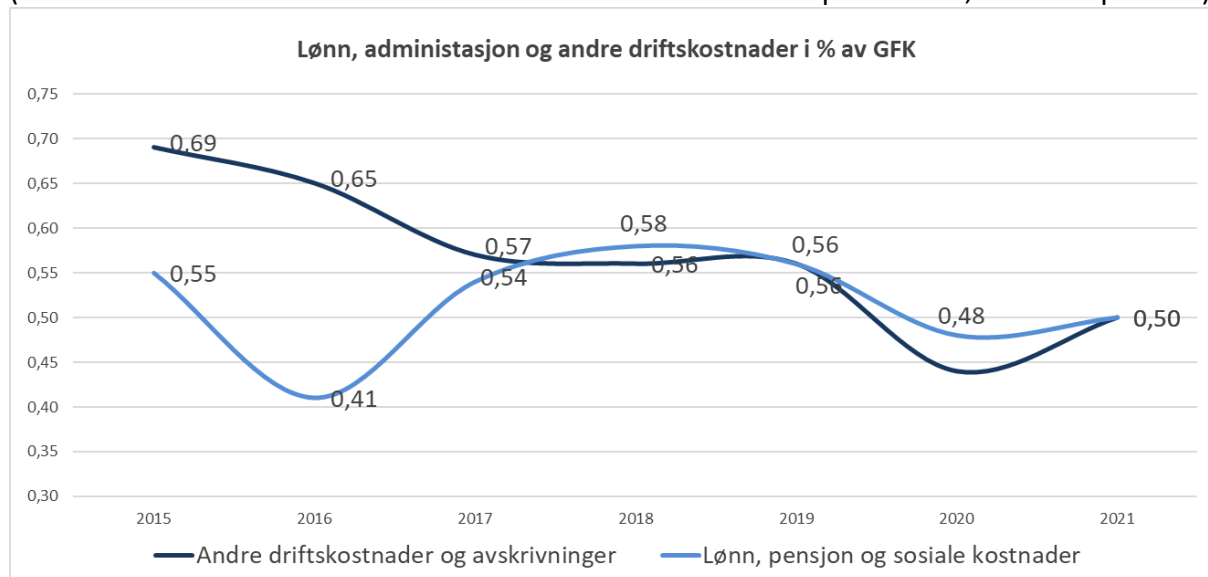
Bankens rentenetto viser en økning på 7,8 millioner kroner fra 222,2 millioner kroner i 2020 til 230,0 millioner kroner i 2021. Rentenettoen i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 1,83 prosent, en reduksjon fra 1,88 prosent året før.

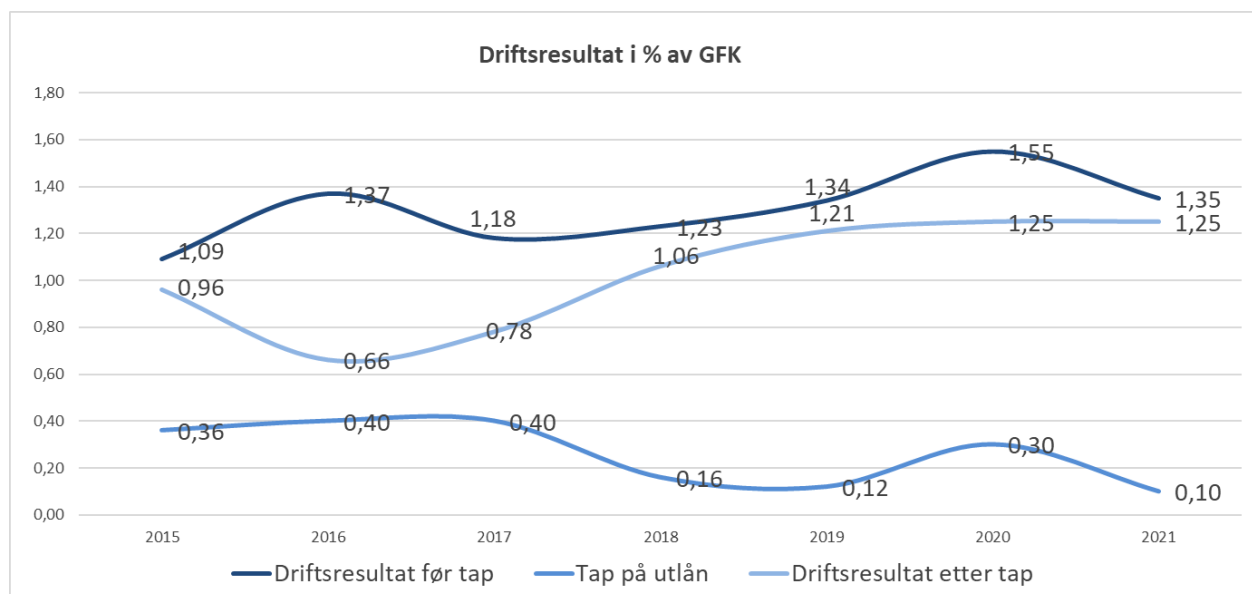
Bankens netto andre driftsinntekter, inklusiv gevinst/tap på valuta og verdipapirer, utgjør totalt 65,3 millioner kroner eller 0,52 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mens tilsvarende tall for 2020 var 74,9 millioner kroner eller 0,63 prosent.

Bankens samlede driftskostnader for 2021, inkl. ordinære avskrivninger, er på 124,9 millioner kroner, en økning på 10,9 millioner kroner, dvs. 9,6 % prosent fra året før. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital er bankens driftskostnader for 2021 på 0,99 prosent

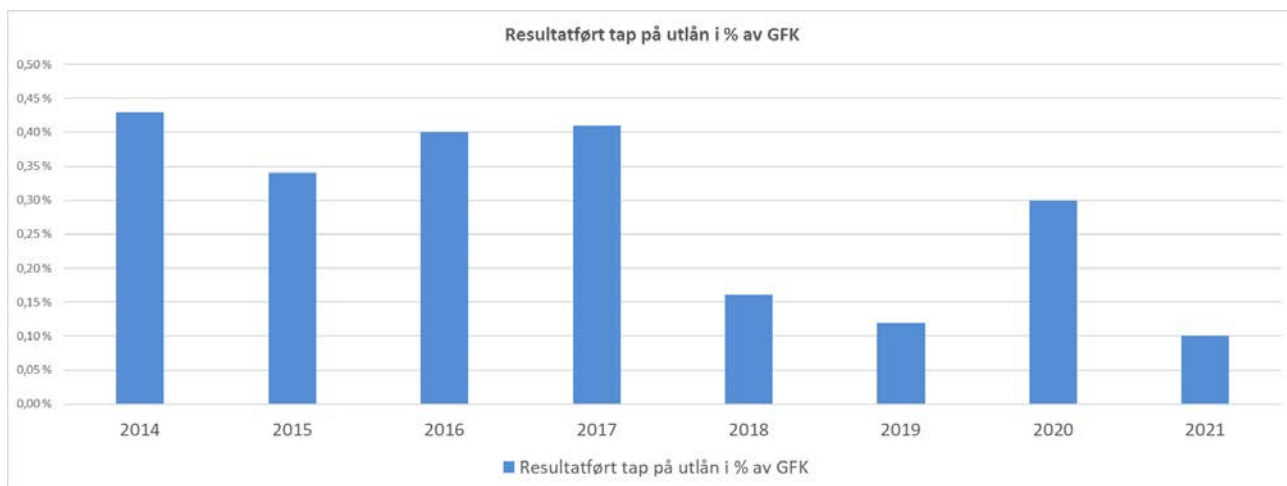
(tilsvarende tall for 2010 var på 0,96 prosent).

For øvrig har banken som mål å holde en kostnadsprosent (totale driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter) som ikke overstiger gjennomsnittet for alle landets sparebanker. I 2021 ble kostnadsprosenten 42,0 prosent på mot 38,4 prosent i 2020.

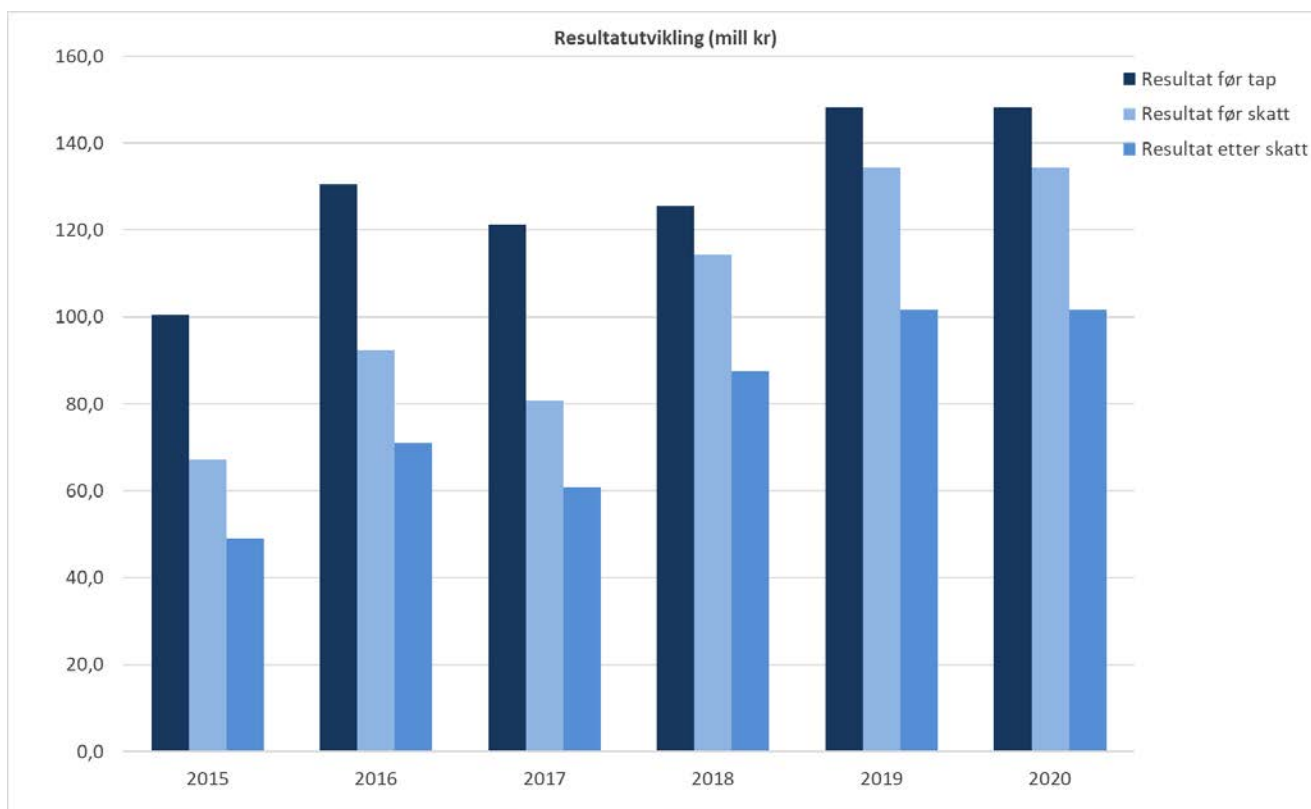
Bankens driftsresultat før tap for 2021 utgjør 170,4 millioner kroner eller 1,35 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall for 2020 var 183,1 millioner kroner eller 1,55 prosent.

Bankens netto tap på utlån og garantier for 2021 utgjør 13,0 millioner kroner, mot 35,5 millioner kroner for 2020. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er tapene på 0,10 prosent, mot 0,30 prosent for 2020.

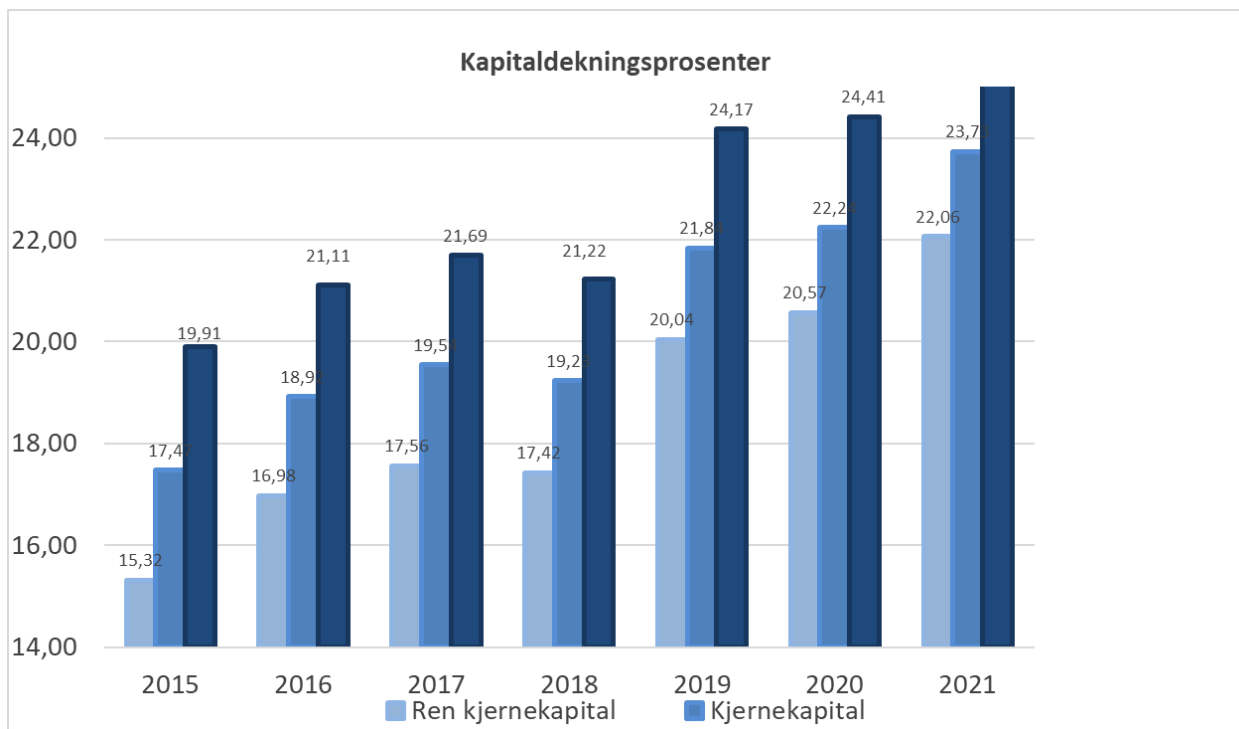
Bankens resultat av ordinær drift etter skatt for 2021 er på 125,3 millioner kroner eller 0,99 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 117,9 millioner kroner eller 1,00 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i 2020.

Skatt på ordinært resultat for 2021 er bokført med 32,0 millioner kroner. Av Haugesund Sparebanks totalresultat for regnskapsåret 2021 på 127,4 kroner foreslås 3 millioner kroner avsatt til gavefond, 15,9 millioner til fond for urealiserte gevinster, 4,7 millioner som renter på hybridkapital og 85,0 millioner kroner foreslås overført til Sparebankens fond, mens 18,8 millioner kroner går som avkastning til egenkapitalbeviserne.

11. ANSVARLIG KAPITAL OG SOLIDITET

Bankens kapitaldekning pr. 31.12.2021 framgår av note 21. Tellende ansvarlig kapital er på 1.786,3 millioner kroner, hvorav kjernekapitalen utgjør 1.636,3 millioner kroner og tilleggskapitalen 149,8 millioner kroner. I tillegg til tellende del på 1.374,5 millioner kroner av Sparebankens fond og gavefond, består kjernekapitalen av egenkapitalbeviskapital på 226,2 millioner kroner og to fondsobligasjonslån på tilsammen 115 millioner kroner. 35 millioner kroner av disse ble tatt opp i september 2019 og 80 millioner kroner ble tatt opp i juni 2017. Tilleggskapitalen består av et ansvarlig obligasjonslån pålydende 150 millioner kroner tatt opp i april 2019. Beregningsgrunnlaget er på 6.888 millioner kroner.

Bankens ansvarlige kapital i prosent av beregningsgrunnlaget utgjør 25,90 prosent ved utgangen av 2021 mot 24,41 prosent året før. Kjernekapitalen er nå på 23,73 prosent mot 22,24 prosent året før. Den rene kjernekapitalen er på 22,06 % prosent, en økning fra 20,57 prosent i 2020. Dette er høyere enn styrets nåværende målsetting for krav til ren kjernekapital.

Styret er tilfreds med at bankens egenkapitalrentabilitet etter skatt i de siste årene har ligget på nivå med det som er budsjettert. Egenkapitalrentabiliteten etter skatt for 2021 er på 7,94 prosent, mens den året før var på 8,27 prosent.

Styret bekrefter at banken tilfredsstillere kravene til fortsatt drift og at årsregnskapet for 2021 er satt opp under denne forutsetning.

12. VIRKSOMHETSSTYRING

Norsk Anbefaling for Eierstyring og Selskapsledelse danner grunnlaget for virksomhetsstyringen i Haugesund Sparebank.

Virksomhetsstyring er alle de aktivitetene banken utfører for å styre gjennomføringen av strategier på en best mulig måte.

Effektiv virksomhetsstyring krever at ledelsen har riktig og relevant styringsinformasjon, at overordnede mål er konsistent brutt ned på de ulike nivåene i organisasjonen med tydelig definert ansvar og myndighet og at styringsprosessene er effektive og støttet av riktig bruk av teknologi. I tillegg innebærer god virksomhetsstyring at man evner å etablere en prestasjonskultur som motiverer de ansatte på en slik måte at de har fokus på det som er viktig for verdiskapning i organisasjonen.

Derfor omfatter Haugesund Sparebanks virksomhetsstyring arbeidet med styringsinformasjon, organisering, prosesser og teknologi knyttet til alt fra utvikling og konkretisering av strategier i et sett av planer og budsjetter, til det å rapportere, følge opp og korrigere selve gjennomføringen av strategier.

Banken er en delvis selveiet institusjon, som også har egenkapitalbevisiere som eier ca 17.65 prosent, og har en visjon om å være lokal, nær og personlig. Dette betyr bl.a. at vi skal være nær våre kunder gjennom personlig kontakt, god service og kundebetjening og med konkurransedyktige produkter og tjenester. Nær betyr også at vi skal være en aktiv støttespiller på Haugalandet. Vår visjon betyr videre at banken skal være en kundeorientert, attraktiv og selvstendig sparebank med lokal forankring. Viktig for kundebehandlingen i banken er blant annet forutsetninger om faglig dyktige ansatte, god rådgivning og god etisk standard. Banken har gjennom sine etiske retningslinjer etablert et klart verdigrunnlag. De etiske retningslinjene er kommunisert i organisasjonen og definerer hva som er ønsket og uønsket adferd.

Haugesund Sparebank har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker.

Banken kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med gjeldende lover. Banken har på visse vilkår tillatelse fra Finanstilsynet til å drive investeringsrådgivning og ordreformidling i.h.t. verdipapirhandelloven. Personmarkedet er bankens hovedområde for salg av finansielle produkter og tjenester. Andre viktige markedsområder er små og mellomstore bedrifter, kommuner, institusjoner, foreninger og lag. Banken arbeider kontinuerlig med å utvikle en kultur som skaper gode kunderelasjoner og gode arbeidsplasser. Bankens lokale forankring medfører et spesielt samfunnsansvar og banken bidrar til lokalsamfunnet med gaver til allmenntilgode formål samt sponsorstøtte til, og samarbeidsavtaler med, foreninger og lag innen idrett, kultur og ideelle formål.

Haugesund Sparebank var i 2021 organisert i samsvar med Lov om finansforetak og finanskonsern (Finansforetaksloven) og Lov om verdipapirhandel.

Øverste organ er generalforsamlingen, som har 24 medlemmer, hvorav 13 er valgt av kundene, 5 av egenkapitalbevisierne og 6 av de ansatte i banken. Generalforsamlingen fastsetter bankens vedtekter, vedtar bankens regnskap, disponerer overskudd og velger styre, ansvarlig revisor og valgkomite. Det er i 2021 holdt elektronisk kundevalg til generalforsamlingen.

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med lover, forskrifter og vedtak fattet av generalforsamlingen. Styret er ansvarlig for at de midler banken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret har også plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret mottar periodisk rapportering av resultatutvikling, utvikling i risikobildet og risikoeksponeringen for banken og foretar årlig en gjennomgang av

risikostyring og internkontroll. Styret mottar dessuten kvartalsvis en samlet risikorapport som dekker alle risikoområdene, herunder kreditt-, operasjonell-, markeds- og likviditetsrisiko, hvor status i forhold til rammer og måltall på de respektive risikoområdene framgår.

Risikostyringen er en integrert del av ledelsens beslutningsprosesser, og et sentralt element hva angår organisering, rutiner og systemer.

Bankens prinsipper og rammer for risikostyring og intern kontroll er nedfelt i en egen policy for risikostyring. Dette er bankens rammeverk for god styring og kontroll. Policyen gir føringer for bankens overordnede holdninger til risikostyring og skal sikre at banken har en effektiv og hensiktsmessig prosess for dette.

Det er i henhold til styrets instruks utarbeidet og vedtatt en egen årsplan/årshjul for styret.

Styret foretar en årlig egenevaluering av sitt virke med hensyn til arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver. I tillegg foretas en evaluering av hvilken kompetanse styret besitter. Det er tegnet styreforsikring.

Bankens generalforsamling fastsetter styrets honorar. Utover styrehonorar utdeles ingen godtgjørelse til styret.

Styret består av 8 medlemmer, hvorav 2 fra de ansatte.

Det samlede styret utgjør bankens revisjons- og risikoutvalg. Som revisjonsutvalg forbereder styret oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen, overvåker systemene for internkontroll og risikostyring, herunder bankens internrevisjon, har kontakt med bankens eksterne revisor om revisjon av årsregnskapet, vurderer og overvåker revisors uavhengighet og gjennomgår årlig sitt mandat og arbeidsform og anbefaler eventuelle endringer og arbeidsplan overfor styret. Som risikoutvalg omfatter arbeidsoppgavene bankens risikostrategi, bankens risikotoleranse, bankens risikostyring og internkontroll vedr. økonomiske og operasjonelle risikoer, gjennomgang og oppfølging av overordnet risikorapportering og oppfølging av intern revisors arbeid/rapporter.

Det samlede styret utgjør også bankens godtgjørelsesutvalg.

Banken har en egen compliancefunksjon, som har ført tilsyn med bankens virksomhet og ser til at den har virket på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, vedtak og retningslinjer fra generalforsamlingen og pålegg fra Finanstilsynet.

For øvrig framgår generalforsamlingens og styrets sammensetning av eget vedlegg. Honorering, som fastsettes av generalforsamlingen, framgår av note 23.

I tillegg til det interne kontrollarbeidet og administrasjonsrapporteringen til styret har banken intern revisjon ved RSM. RSM sin oppdragsansvarlige Intern revisor Alf Rune Sveen rapporterer til styret og administrerende banksjef. Styret mottar årlig en uavhengig vurdering fra intern revisor om risikostyring og internkontroll virker hensiktsmessig og er betryggende. Ekstern revisjon utføres av Deloitte AS ved statsautorisert revisor Else Holst-Larsen.

13. RISIKOSTYRING

Risikostyring er blitt en stadig viktigere del av den strategiske styringen av banken. Målet med risikostyringen er å oppnå en høyest mulig avkastning for kunder og banken, samtidig som bankens risikoer skal holdes innenfor et akseptabelt risikonivå.

Det motsykliske bufferkravet økte fra 2 til 2,5 prosent fra 31.12.2019, slik at kravet til ren kjernekapital fra 31.12.2019 var 12,50 prosent. 13. mars 2020 ble det motsykliske bufferkravet senket til 1,00, krav til ren kjernekapital ble fra da av 11,00 prosent.

Finanstilsynet gjorde i 2017 vedtak om pilar 2-krav for Haugesund sparebank. Basert på dette vedtaket skal Haugesund Sparebank ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,9 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis er dekket i pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital.

Haugesund Sparebank har som mål en ren kjernekapital på 17,00 prosent pr. utgangen av 2021 (konsolidert med Verd Boligkreditt AS 16,70%).

Haugesund Sparebank har pr. 31.12.2021 en ren kjernekapital på 22,06 prosent (konsolidert med Verd Boligkreditt AS og Brage Finans 20,02%). Det vises i denne forbindelse også til utvidet informasjon om bankens kapitaldekning i note 21 og i bankens Pilar III dokument offentliggjort på bankens hjemmeside.

Kravene til likviditetsstyring forsterkes også, med utvidede krav både til strategier, måling, rapportering og oppfølging av likviditeten i bankene.

Strengere krav til kapitaldekning og likviditet forsterker kravet til risikostyring, og Haugesund Sparebank legger løpende stor vekt på å tilpasse seg de nye kravene med tilpassede tiltak til risikostyring.

Kapitalkravene er et tredelt system inndelt i såkalte pilarer:

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning.

Pilar 1 er en videreutvikling av det tidligere kapitaldekningsregelverket (Basel I) og omfatter kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. I Pilar 2 er imidlertid bankene pliktige til å tallfeste bankens behov for kapitaldekning/buffer utover minstekravet hensyntatt spesifikke risikoer i den enkelte bank.

Pilar 2 omhandler institusjonenes vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging.

Ifølge Pilar 2 skal altså Haugesund Sparebank begrunne sin kapitaltilpasning. Det innebærer blant annet å vurdere kapitalbehov for risikoer som ikke er dekket i Pilar 1, kapitalbehov for vekst, samt å fastsette hvor mye over minstekravene banken skal legge seg. Beregningen utføres minst en gang pr. år.

Haugesund Sparebank har i sine forretningsmessige mål/strategier mål på kapitaldekning og egenkapitalrentabilitet. Disse målene gjennomgås regelmessig som ledd i bankens budsjett- og strategiprosess. Sett under ett stiller disse målene krav som skal sikre at banken har en størrelse på egenkapitalen som medfører en effektiv egenkapitalbruk i forhold til bankens størrelse og risikoprofil. Haugesund Sparebank skal ha en egenkapital som medfører at banken kan oppnå en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og ha konkurransedyktige vilkår i innlånsmarkedene. Egenkapitalen skal også sikre at banken kan utnytte vekstmuligheter i markedet, samtidig som minstekravene til kapitaldekning oppfylles med en margin som er tilpasset bankens risikoprofil og risikotoleranse.

Finanstilsynet kan i forbindelse med sin gjennomgang av bankenes ICAAP vurdere bankens risikobilde på en annen måte enn bankene selv, og i den sammenheng pålegge bankene andre og utvidede kapitalkrav. Finanstilsynet har i denne sammenheng vedtatt at Haugesund Sparebank skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,9 prosent av

beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis er dekket i pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital.

Pilar 3 omhandler krav om offentliggjøring av finansiell informasjon.

I Pilar 3 stilles det krav om offentliggjøring av finansiell informasjon. Det er krav om at dette skal skje på Internett. Informasjonen kan imidlertid samordnes med noteinformasjon som også legges ut på Internett. Informasjonen skal dekke Haugesund Sparebanks tilpasninger til og oppfyllelse av kapitalkravsregelverket, blant annet spesifikasjoner og begrunnelser samt rutiner for styring og kontroll av bankens viktigste risikoer, inklusiv organiseringen av risikostyringsfunksjonen for hver risikotype. Prosessen for å vurdere samlet kapitalbehov skal også beskrives.

Styring og kontroll av risiko i Haugesund Sparebank: For risikostyringsformål skiller Haugesund Sparebank mellom følgende risikokategorier:

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at bankens kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor Haugesund Sparebank.

Markedsrisiko oppstår som følge av bankens usikrede posisjoner i rente- og egenkapitalmarkedene.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser.

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, samt feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Kredittrisiko

Bankens visjon, forretningsidé og forretningsmessige mål/strategier ligger til grunn for all kredittvirksomhet. Engasjementsporteføljen skal ha en kvalitet og sammensetning som er forenelig med bankens målsetting om en moderat risikoprofil og som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt. For høyrisiko-engasjement skal målsettingen være enten bedret klassifisering eller avviking av kundeforholdet. Mål om å nå volum/markedsandeler skal ikke gå på bekostning av fastsatte kvalitetskrav.

For å unngå store risikokonsentrasjoner følges eksponering mot store enkeltkunder, bransjer og geografiske områder nøye. I tillegg til oppfølging av risikoklasse følges eksponering mot kredittrisiko opp med hensyn til kredittkvalitet og sikkerhet. Kredittene innvilges i henhold til bankens strategier, nøkkelkontroller og kredittåndbok. Kredittfullmaktene er personlige og er størrelsesmessig gradert. For større kreditter er det en todelt beslutningsprosess, eventuelt beslutning i kredittkomite eller i styret etter innstilling. Todelt beslutningsprosess benyttes også avhengig av risikoklasse, likviditet og betjeningsevne etter en renteøkning på 5 prosentpoeng.

I den ordinære utlånsvirksomheten legges det stor vekt på betjeningsevne og sikkerhet. Alle nye engasjementer risikoklassifiseres. Mislighold og overtrekk overvåkes nøye, og styret får seg forelagt oversikter vedr. mislighold og overtrekk kvartalsvis. Styret får også forelagt seg oversikt over alle store løpende engasjementer minst fire ganger pr. år og risikoprofilen på kredittporteføljen kvartalsvis. I tillegg rapporteres alle bedriftsengasjementer og personkundeengasjementer to ganger pr. år fordelt på risikoklasser. I henhold til forskrift rapporteres nå nye boliglån kvartalsvis til styret basert på Finanstilsynets forskrift om innvilgelse av lån til boligformål. Risikoklassifiseringen pr. årsskiftet bekrefter at det er skjedd en betydelig bedring ved at alle de tre risikoklassene med lavest risiko har økt, mens de to klassene med høyest risiko er redusert. Engasjementer med svak risikoklassifisering blir

gjenstand for minimum kvartalsvis tapsvurdering uansett om det ikke er avdekket andre tapshendelser. Risikoklassifiseringssystemet danner også grunnlaget for input i bankens modell for beregning av gruppenedskrivninger.

Avslutningsvis danner også innlagte datakontroller, avviksanalyser, rapportering og overvåking en viktig del av bankens risikostyring på kredittområdet.

Markedsrisiko

Markedsrisiko i Haugesund Sparebank relaterer seg hovedsakelig til renterisiko og aksjerisiko. Styret følger opp risikoene ved tett rapportering, og er svært bevisst på at disse risikoene skal være lave. Aksjerisikoen er relativt lav idet banken er svært lite eksponert i aksjer utover strategiske plasseringer i samarbeidsselskaper, jfr. Note 25. Samlet eksponering i aksjer utgjorde 0,83 prosent av forvaltningskapitalen, hvorav kortsiktig plassering i omløpsaksjer kun utgjorde 0,01 prosent ved utgangen av 2021.

Bankens renterisiko relaterer seg primært til bankens fastrenteinnskudd og obligasjonsgjeld, samt plasseringer i fastrenteutlån og obligasjoner. Videre har banken en spreadrisiko relatert til de plasseringer som er gjort på obligasjonssiden på begge sider av balansen. Bankens styring av disse risikoene medfører at renterisikoen på samlet balanse vurderes å utgjøre ca. 5,1 millioner kroner ved en renteendring på 2 prosentpoeng. Spreadrisikoen kan ved en ugunstig utvikling i markedet bli høyere, men banken vurderer også denne som relativt lav.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko blir styrt, målt og rapportert på flere nivåer i banken. Styret har etablert rammer som legger begrensninger på bankens likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. I tillegg er det etablert rammer for strukturell likviditetsrisiko som innebærer et mål om innskuddsdekning på minst 85 prosent. Likviditetsrisikostyringen inkluderer også stresstester der det simuleres på likviditetseffekten av en eller flere negative hendelser på kredittap og forverret likviditet. Resultatet av slike stresstester inngår i informasjonsgrunnlaget for bankens rammer og beredskapsplan på likviditetsområdet. Innfasing av nye likviditetskrav har medført nye og utvidede krav til strategi og rapportering, samt nye rutiner for oppfølging av de nye likviditetskravene.

Banken har en obligasjonsgjeld på netto 1.915 millioner kroner ved utgangen av 2021.

Likviditetsstyring i Haugesund Sparebank innebærer for øvrig opprettholdelse av en bred innskuddsbase fra så vel person- som bedriftskunder samt en diversifisert finansiering av virksomheten for øvrig. Innskuddenes andel av utlån til kunder (innskuddsdekningen) har gjennom året vært på ca. 85 prosent. Banken legger stor vekt på å ha lav likviditetsrisiko og gode likviditetsbuffer, og har også etablert kommiterte trekkrammer i DNB på 400 millioner kroner. Banken har også stilt deler av beholdning av obligasjoner og fondsandeler som sikkerhet for lån i Norges Bank, og hadde pr. årsskiftet en ubenyttet lånerett i Norges Bank på ca. 584 millioner kroner.

Finanstilsynets likviditetsindikatorer beregner bankens forhold mellom stabile finansieringskilder og illikvide eiendeler. De to indikatorene beregner hvor stor andel av bankens illikvide eiendeler som er finansiert med løpetid over henholdsvis en måned og et år. Haugesund Sparebanks indikatorverdier har gjennom hele året ligget på høyde med interne mål. Likviditetsindikatoren, LCR (125), viser også gjennomgående gode tall. Haugesund Sparebank vektlegger å ha gode relasjoner til norske banker og

lånetilretteleggere og å gjøre banken kjent i det norske kapitalmarkedet. Alle bankens obligasjonslån er notert på ABM (Alternative Bond Market).

Operasjonell risiko

Styring av operasjonell risiko har høy prioritet i banken. Bakgrunnen for vår sterke satsing på dette området er blant annet en sterk teknologisk utvikling og stadig økende krav fra både kunder, myndigheter og andre interessegrupper.

Styret har vedtatt strategidokument vedrørende operasjonell risiko. Dette strategidokumentet skal bidra til at operasjonell risiko håndteres på best mulig måte. Styrets overordnede strategi er at banken skal ha en moderat risiko knyttet til operasjonelle risiko.

Med styring av operasjonell risiko mener vi den prosessen som skal sørge for at banken har en definert risikotoleranse og til enhver tid handler i overensstemmelse med denne. Risikotoleransen vurderes opp mot tapspotensialet for de enkelte hendelsene. Det rettes spesiell oppmerksomhet mot hendelser med lav frekvens og høy konsekvens, dvs. ekstreme, men ikke usannsynlige hendelser som kan medføre store tap for banken. Både faktiske hendelser og potensielle hendelser vurderes.

Styret legger vekt på at alle nye rutiner og produkter skal vurderes med hensyn til operasjonell risiko og annen risiko før prosessene settes i verk. I bankens årlige risikorapportering framlegges for styret avdelingenes vurdering av kvaliteten av egen risikostyring og kontrollarbeid, supplert med en konkretisering av vesentlige risikoer og tilhørende risikoreduserende tiltak. Videre er beredskapsplaner og kontinuitetsplaner sentrale virkemidler i den operasjonelle risikostyringen, og godheten i disse vurderes løpende.

For å måle og følge opp operasjonell risiko har banken etablert et system for registrering og rapportering av tapshendelser i en taps- og hendelsesdatabase. Oversikt over rapporterte tapshendelser rapporteres til styret kvartalsvis.

Leder for risikostyring, som rapporterer til administrerende banksjef, skal bidra til at oppfølging og rapportering av operasjonell risiko skjer på en effektiv og konsistent måte i hele banken. Den enkelte avdelingsleder har fullt operativt ansvar for kvalitet i egen drift. Produkt- og fagansvarlige har et særskilt ansvar for å kontrollere, overvåke og identifisere risikoer, samt bidra til å forebygge tapstilfeller og utbedre områdets risikobilde. Selv om Haugesund Sparebank med bakgrunn i sin størrelse ikke tidligere har vært pålagt å ha en egen intern revisjonsavdeling, har banken i mange år valgt å ha en slik uavhengig funksjon som rapporterer direkte til styret og administrerende banksjef. Fra og med 1. kvartal 2017 er det imidlertid krav i henhold til finansforetaksloven å ha denne funksjonen, da banken passerte kr 10 mrd i forvaltningskapital. Internrevisjonen er en uavhengig og objektiv bekreftelses- og rådgivningsfunksjon som arbeider etter IIA-standardene, og benytter en systematisk og strukturert metode for å evaluere og forbedre effektiviteten og hensiktsmessigheten av organisasjonens prosesser for governance, risikostyring og internkontroll. Banken har også en egen compliancefunksjon, som er organisert sammen med risikostyring. Compliance er en uavhengig og objektiv etterlevelses- og tilretteleggingsfunksjon. Compliance skal sikre at banken etterlever krav til virksomheten fastsatt i eller i medhold til lov, forskrift eller kontrakter. Resultatene av utførte complianceaktiviteter skal rapporteres årlig til styret. Alvorlige forhold skal rapporteres ved første mulige styremøte.

14. PERSONALE, KOMPETANSE, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Personale

Ved utgangen av 2021 hadde banken 72 fast ansatte hvorav 2 renholds ansatte, 1 kantinemedarbeider og 1 vaktmester. 10 av våre ansatte arbeider deltid. I løpet av 2021 hadde vi 2 midlertidig ansatte innleid gjennom Manpower. Dette utgjør til sammen 68,29 årsverk. (2020; 61,34 årsverk)

Kompetanse

Utviklingen innenfor finansnæringen medfører stadig nye krav til kunnskap og kompetanse. Den interne opplæringsaktiviteten i banken er derfor svært viktig, og de ansatte viser stor interesse for å delta på de opplegg som arrangeres. Vårt samarbeid i DSS AS gir oss gode muligheter for å tilrettelegge og gjennomføre opplæringsaktiviteter. Vi er medlem i finansnæringens autorisasjonsordninger (FinAut). Vi har fagansvarlige innenfor hvert av våre autorisasjonsområder som sørger for at våre rådgivere har den rette kunnskapen og autorisasjon. Koordineringsarbeidet på dette området sikres av vår bedriftsansvarlig (BA). Alle som er autorisert må gjennomgå årlige oppdateringer innenfor fagfeltet for å beholde sine autorisasjoner.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Sykefraværet i 2021 var 2,3 prosent (SSB innenfor finansiering og forsikring hadde i gjennomsnitt 3,4 prosent pr. 3. kvartal). Til sammenligning var sykefraværet i 2020 på 2,9 prosent. Banken har hatt en reduksjon i sykefraværet med 0,6 prosent fra 2020. Vi har gode systemer på oppfølging av sykefravær og har en god dialog med den enkelte arbeidstaker, behandler og NAV for å forsøke å tilrettelegge arbeidet der dette lar seg gjøre.

Vi er tilknyttet Bedriftshelsetjeneste med fokus på forebyggende HMS arbeid samt at vi har en personallegeordning. Banken har helseforsikring for sine ansatte.

Banken har vært tilsluttet avtalen om inkluderende Arbeidsliv og vært IA bedrift siden 2007. I forbindelse med covid pandemien for 2021 så har flere av våre ansatte hatt sin arbeidsdag på hjemmekontor. Avdelingslederne har satt opp rulleringsplaner slik at ansatte har fått vekslet mellom hjemmekontor og ved sin faste arbeidsplass. Dette har fungert tilfredsstillende. Ved utbruddet av pandemien i 2020 så ble der gjennomført grundige risikoanalyser for å sikre at vi både ivaretok den enkelte ansatte og våre kunder, slik at en kunne være trygg på at smittevern hensyn ble tatt. Dette er blitt fulgt opp og videreført gjennom året.

Banken legger stor vekt på at sikkerheten ved kontorene skal være god. Sikkerheten holdes under løpende overvåking. Det gjennomføres en regelmessig vurdering, oppgradering og oppdatering av utstyr og instruksjoner på det sikkerhetsmessige området.

Alle bankens kontorer er sertifisert som Miljøfyrtårn. Banken driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø. Bankens innvirkning på det ytre miljø er begrenset til forbruk av materialer og energi, samt gjennom produksjon av tjenester som er nødvendige for virksomheten.

Bankens livsfasepolitikk er behandlet i bedriftsavtalen og i møter med de ansattes tillitsvalgte. Banken har forsøkt å legge forholdene til rette for at så mange som mulig velger å stå i stillingen fram til ordinær pensjonsalder. Sentralavtalen gir ansatte rett til en time kortere arbeidstid daglig fra fylte 64 år. Bankens bedriftsavtale sier at dette eventuelt kan tas ut i lengre ferie. Det er i denne forbindelse også bestemt at alle ansatte over 62 år får en ukes ekstra ferie. Banken har også ordning med permisjon med lønn i inntil 10 dager ved nødvendig

omsorg for foreldre, ektefelle, samboer, barn mellom 12 og 18 år og funksjonshemmet/sykt barn over 18 år.

Vårt Arbeidsmiljøutvalg (AMU) som består av 4 representanter fra ledelsen og 4 fra de ansatte, har i handlingsplanen for arbeidsmiljøet lagt stor vekt på forhold som angår regelverk og rutiner i tilknytning til HMS. Overvåking av arbeidsmiljøet inngår ellers som en kontinuerlig prosess i banken og nødvendige tilpasninger blir løpende vurdert. Samarbeidet mellom bankens ledelse og de ansattes tillitsvalgte fungerer svært bra. Det ble holdt 4 ordinære AMU møter og 1 ekstraordinært AMU møte i 2021.

I 2021 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse som viser generelt god trivsel og et godt arbeidsmiljø blant våre ansatte. Det ble i undersøkelsen stilt spørsmål innenfor områdene kompetanse og utvikling, sosialt samspill, mestring og motivasjon samt ledelse.

Vernerunder er gjennomført ved alle avdelinger i 2021.

Det har ikke vært rapportert skader eller ulykker på arbeidsplassen i 2021.

15. FREMME LIKESTILLING OG HINDRE DISKRIMINERING

I lov om likestilling og forbud mot diskriminering, er formålet å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person.

Haugesund Sparebank arbeider for å fremme lovens formål innenfor virksomheten.

Fra 1. januar 2020 fikk arbeidsgivere og offentlige myndigheter en styrket plikt til å arbeide med likestilling og ikke-diskriminering. (Likestillings- og diskrimineringsloven §26). I vår virksomhet gjøres dette i nært samarbeid mellom ledelse og de tillitsvalgte. For å identifisere risiko for diskriminering og hindre for likestilling så har vi gjennomgått en kartlegging og tiltaksplan innenfor områdene; rekruttering, forfremmelse og utviklingsmuligheter, lønns- og arbeidsvilkår, tilrettelegging, muligheter for å kombinere arbeid og familieliv, trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.

Når det gjelder bankens lønssystem, er de kriterier som legges til grunn ved fastsettelse av den enkelte ansatte sin lønn kjønnsnøytrale. Bankens har årlig gjennomgang av lønnsstatistikker med de tillitsvalgte/ansettelsesutvalget. 46 av de ansatte fikk lønnstillegg i 2021. 28 kvinner og 18 menn. Før hvert lønnsoppgjør drøftes likelønn med de tillitsvalgte. Bankens er fleksibel i forhold til arbeidstid for kvinner og menn i ulike livsfaser. Søknader om midlertidig deltid i forbindelse med å kombinere arbeid og familieliv blir godkjent for 1 år om gangen.

Blant bankens 72 ansatte var det i det ved utgangen av 2021 37 kvinner og 35 menn. 10 av våre ansatte arbeider deltid. Vi har ingen ansatte som jobber ufrivillig deltid. 1 ansatt gikk ut i foreldrepermisjon i desember. Vi har hatt 2 midlertidig ansatte innleid gjennom Manpower.

Bankens ledelse i 2021 bestod av 2 kvinner og 4 menn. Av bankens 6 eksternt valgte styrerepresentanter er 3 kvinner og 3 menn, mens det i generalforsamlingen er 12 kvinner og 12 menn.

16. SAMFUNNSANSVAR

Bankens samfunnsansvar har et sterkt fokus i styret. Banken har styrket arbeidet med å utvikle rutiner og retningslinjer for å bevisstgjøre og konkretisere bankens rolle knyttet til samfunnsansvar i enda sterkere grad.

Som en lokal og selvstendig sparebank har Haugesund Sparebank et betydelig samfunnsansvar. Dette ansvaret har sitt utgangspunkt i bankens forretningside hvor det framgår at "Haugesund Sparebank skal være en kundeorientert, attraktiv og selvstendig sparebank med lokal forankring. Banken skal drive etter sunne økonomiske prinsipper, til beste for kundene, eiere og ansatte, og skal bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet."

Personmarkedet er bankens hovedområde for salg av finansielle produkter og tjenester. Andre viktige markedsområder er små og mellomstore bedrifter, kommuner samt institusjoner, foreninger og lag. Haugesund Sparebank skal ha en kundebehandling som tilfredsstiller kundenes behov og forventninger. Banken har jevnlig kundeundersøkelser for å innspill til forbedring og forstå kundenes behov. Vi vil utvikle en kultur som skaper gode og langvarige kunderelasjoner, gode og attraktive arbeidsplasser, engasjerte medarbeidere, godt lagspill og med tro på servicekvalitet som grunnlag for fornøyde og lojale kunder. Sentrale verdier for kundebehandlingen vil være god personlig service, tidsaktuelle produkter og tjenester, gode kundeopplevelser i alle kanaler, faglig dyktige ansatte og god rådgivning og høy etisk standard".

Haugesund Sparebanks primærvirksomhet faller innenfor begrepet tradisjonell bankdrift. I dette ligger tjenester og produkter innen innskudd, utlån, samt betalingsformidling. Kredittgivning ansees å være den delen av bankdriften som i størst grad berører samfunnet og bankens overordnede og uttalte ansvar. Banken tilstreber seg å utvise en ansvarlig praksis innen kredittgivning. Dette gjelder i særlig grad hensynet til lån til private, hovedsakelig boliglån. Bankens retningslinjer for kredittgivning innebærer blant annet en grundig vurdering av kundens økonomiske situasjon og evne til å betjene et lån. Sikkerhet alene er ikke tilstrekkelig, da konsekvensene av mislighold av et låneforhold vil kunne ramme låntaker uavhengig av underliggende sikkerhet og pant. Tilsynsmyndighetene fastsetter de overordnede rammer og føringer for kredittgivning, bl.a. legges det til grunn at kunders tilgjengelige likviditet skal være tilstrekkelig for å betjene et lån med dagens vilkår i tillegg til et tenkt scenario der rentenivået skulle øke i betydelig grad. Innenfor kredittgivning til næringslivet er det i bankens kreditthåndbok nedfelt krav om at virksomheten som finansieres må kunne framvise nødvendige tillatelser fra offentlige miljømyndigheter.

Forretningsideen etterleves i det daglige gjennom vår visjon og verdier. På dette grunnlaget skal banken bidra til utfoldelse, vekst og overskudd for innbyggerne, bedriftene og lokalsamfunnet. Banken legger stor vekt på ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. Vi har høye krav til etiske retningslinjer som er regulert i egne retningslinjer for etikk og samfinsansvar. Bankens anti-hvitvaskingsrutiner støtter opp om bankens forpliktelser når det gjelder innsats for å bekjempe kriminalitet og terrorisme. Siktemålet er å sikre at midler fra illegale kilder ikke kan hvitvaskes gjennom banken eller bli brukt til å finansiere terrorisme eller ulovlig virksomhet av noe slag. Strategi og mål skal reflektere klare mål knyttet til sosiale effekter og miljømessige konsekvenser. Alle bankens kontorer er miljøfyrtårn og banken er en miljøfyrtårnsbedrift. Vi skal arbeide aktivt for langsiktig å redusere miljøbelastningen fra virksomheten.

Banken har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet. Gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneskerettigheter.

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Trivsel på arbeidsplassen er viktig for banken, kundene og de ansatte. Banken skal ha en aktiv holdning til HMS og arbeidstakerforhold og hindre diskriminering i alle dimensjoner. Måltrettet HMS-arbeid vil være positivt for bankens ansatte og bidra til at banken fortsatt vil være en god og attraktiv arbeidsplass. Basert på bestemmelsen i arbeidsmiljøloven har vi etablert retningslinjer og varslingsrutiner for håndtering av mobbing og trakassering på arbeidsplassen.

Bankens samfunnsansvar ivaretas også ved at vi er engasjert i aktiviteter for å imøtekomme spesifikke utfordringer i lokalsamfunnet. Her kan blant annet nevnes vår gode kontakt med skoler og barnehager og ikke minst våre samarbeidsavtaler med en stor del av regionens foreninger, klubber og lag. Gjennom samarbeidsavtaler bidrar banken både med sponsormidler og på annen måte til en positiv utvikling innen både idrett, kultur og for veldedige, ideelle organisasjoner. Bankens gavevirksomhet er betydelig og vi støtter en rekke allmennyttige formål i regionen ved vår gavevirksomhet.

17. FRAMTIDEN

Norsk økonomi har i løpet av 2021 hentet seg kraftig inn igjen etter tilbakeslaget som fulgte av pandemien og myndighetspålagte restriksjoner. Norges Bank har i to omganger hevet styringsrenten fra rekordlave null prosent, og har signalisert ytterligere tre rentehevinger i 2022. Aktiviteten i økonomien er tilbake på nivå før krisen inntraff, arbeidsledigheten er betydelig redusert og prisveksten har tatt seg opp. Høy vaksinasjonsgrad i befolkningen har dempet risiko for nye tilbakeslag og behov for nye restriksjoner som følge av virusmutasjoner. Regjeringen har også den senere tid åpnet opp i forhold til restriksjoner, noe som gir håp om en mer normal hverdag fremover. I takt med gradvis avvikling av restriksjoner er det ventet at økt konsum i husholdningene, særlig av tjenester, vil bidra til å løfte aktiviteten i norsk økonomi fremover.

Strømprisene har økt markert siden høsten 2021, og det er utsikter til at prisene vil holde seg høye. Prisøkningen bidrar til å trekke ned disponibel realinntekt, selv om regjeringens strømstøtteordning reduserer effekten noe. Utsikter til høyere rentekostnader og mindre overføringer fra det offentlige med avviklingen av ekstraordinære støtteordninger kan dempe veksten fremover. På den annen side er det ventet høyere lønnsvekst.

Med dette som bakgrunn har Haugesund Sparebank for året 2022 budsjettert med et driftsresultat før tap som er høyere enn for 2021. Noe av årsaken er forventning om noe høyere marginer enn i 2021. Slik situasjonen ser ut i dag regner vi med at tapene på utlån og garantier i 2022 vil kunne bli noe høyere enn for 2021. Banken har budsjettert med en innskuddsøkning på 3 prosent, og det forventes en utlånsvekst på inntil 4,5 prosent.

Likviditeten i banken vil derved fortsatt være god samtidig som vi kan opprettholde og styrke vår kundeportefølje og konkurransesituasjon. Et solid resultat i 2021 har gitt banken et godt grunnlag for å ha god kapitaldekning også ved utgangen av 2022. Vi har dermed et godt grunnlag for å opprettholde ønsket vekst fremover, og samtidig møte stadig strengere myndighetskrav. Det legges til grunn at kapitaldekningen ved utgangen av 2022 fortsatt skal være godt over bankens målsetting.

Bankens styre har i 2021 vedtatt en overordnet bærekraftstrategi, og bærekraft vil ha stort fokus fra bankens side fremover. I tiden som kommer står verdenssamfunnet overfor en betydelig omstilling for å nå klimamålene for 2030. Om vi skal lykkes, kreves kunnskap og endringsvilje hos både myndigheter, næringslivsaktører og den enkelte forbruker. Som lokal finansinstitusjon har vi sterk kraft til å påvirke, og vi skal ta vår del av ansvaret. Vi skal stille krav til både oss selv, kunder og leverandører, og vi har betydelige midler som er avsatt til å bygge et sterkere lokalsamfunn, og vi deltar i en rekke samarbeid med mål om å gjøre Haugalandet mer bærekraftig. Haugesund Sparebank er som en viktig aktør på Haugalandet opptatt av bærekraft, vekst og utvikling i omgivelsene som banken er en del av. I tillegg skal vi også se bankens bærekraftarbeid i et nasjonalt og globalt perspektiv.

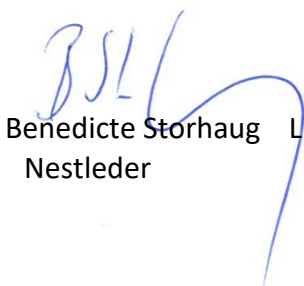
Behovet for kontanter er de siste årene redusert betydelig. En stadig større andel av befolkningen har tatt i bruk digitale selvbetjente kanaler som kommunikasjonsarena, og stadig færre kunder er innom i bankens lokaler. Utvikling i retning av stadig flere selvbetjente løsninger gir banken og kundene større fleksibilitet. Digitalisering av finanssektoren og utvikling av selvbetjente løsninger kommer til å stå enda mer i fokus de nærmeste årene, og denne utviklingen går raskt. Haugesund Sparebank skal i det digitale skiftet forme fremtidens sparebank ved å skape sin egen identitet. Vi har svært moderne selvbetjente løsninger, men vi ser at dersom vi skal bygge og vedlikeholde sterke relasjoner til våre kunder, må vi ha mulighet til også å møte dem personlig. Banken har svært gode tradisjoner i så måte, og de skal vi bygge på og ta med oss videre inn i den digitale verden. Vi skal fornye oss, samtidig som vi tar vare på våre særegenheter og styrker. Haugesund Sparebank skal fortsatt være "lokal, nær og personlig".

18. AVSLUTNING

Styret vil rette en stor takk til bankens kunder og forbindelser for godt samarbeid og positiv bruk av bankens tjenester i 2021. Styret vil også takke alle ansatte og tillitsvalgte for god og svært positiv innsats for Haugesund Sparebank i 2021, og for utmerket samarbeid.

Styret for Haugesund Sparebank
Haugesund 31. desember 2021/24. februar 2022

 John Erik Hagen
Leder

 Benedicte Storhaug
Nestleder

 Liv Reidun Grimstvedt

 Marius Selsø Håkonsen

 Marit Øverland Ilstad

 Tore Fremmersvik

 Merethe Hansen

 Hans Olav Omland

RESULTATREGNSKAP

Resultat	Note	2021	2020
Renteinntekter målt til effektiv rentemetode, utlån	16,13	275.949	309.198
Renteinntekter målt til virkelig verdi, rentebærende verdipapirer	16	21.031	17.529
Rentekostnader målt til effektiv rentemetode	16	66.940	104.526
Netto renteinntekter		230.040	222.201
Provisjonsinntekter	17	49.192	45.942
Provisjonskostnader	17	5.251	5.270
Utbytte		15.795	3.071
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	25,29	3.952	29.560
Andre driftsinntekter		1.611	1.576
Netto andre driftsinntekter		65.300	74.879
Sum driftsinntekter		295.340	297.080
Personalkostnader	23,24	62.528	56.999
Andre driftskostnader		54.990	51.822
Avskrivninger og lignende	20,30	7.415	5.179
Sum driftskostnader		124.933	114.000
Driftsresultat før tap og skatt		170.407	183.080
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	10,11	13.048	35.540
Driftsresultat før skatt		157.358	147.540
Skattekostnad	27	32.032	29.598
Resultat av ordinær drift etter skatt		125.326	117.942
Oppstilling av andre inntekter og kostnader:			
Estimatavvik pensjon	22	45	112
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat	10	1.996	5.870
Sum andre inntekter og kostnader		2.041	5.982
Totalresultat		127.366	123.923
Overføringer og disponeringer:			
Utbytte egenkapitalbeviskapital (kr 6,50 pr ek bevis)	26	14.625	13.500
Overført til utjevningsfond		4.170	3.256
Overført fond for urealiserte gevinster		15.870	27.391
Disponering til fondsobl. investorer		4.706	5.218
Overført til sparebankens fond		84.995	71.558
Overført til gavefond		3.000	3.000
Sum overføringer og disponeringer		127.366	123.923

BALANSE:

EIENDELER:		2021	2020
Kontanter og fordringer på sentralbanker		78.655	379.141
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		635.572	373.138
Utlån til og fordringer på kunder (netto)	7,8,10,11	10.508.333	9.743.930
- herav utlån til kunder til virkelig verdi		6.665.898	5.765.409
- herav utlån til kunder til amorisert kost		3.842.435	3.978.521
Overtatte eiendeler		36.021	36.411
Sertifikater,obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	14,19,24	1.246.656	1.266.543
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	14,19,26	282.857	264.650
Immaterielle eiendeler	21	6.166	7.114
Varige driftsmidler	21	40.112	32.839
Utsatt skattefordel	28	7.021	4.811
Andre eiendeler (opptjente inntekter, forskuddsbet. Kostnader)		20.609	16.187
Sum eiendeler		12.862.002	12.124.764

GJELD OG EGENKAPITAL:		2021	2020
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	3.926	203.240
Innskudd fra og gjeld til kunder	12	9.045.874	8.393.261
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15	1.914.144	1.757.846
Annen gjeld	28	46.259	32.961
Betalbar skatt	27	34.745	29.625
Avsetninger (forventa tap ubenyttet kreditt og garantier, pensjonsforpliktelser)	28	16.413	12.828
Ansvarlig lånekapital	15	149.827	149.752
Sum gjeld		11.211.188	10.579.513

Egenkapital:			
Egenkapitalbeviskapital	26	225.000	225.000
Overkursfond		1.232	1.232
Fondsobligasjonslån	15	115.000	115.000
Sum innskutt egenkapital	29	341.232	341.232

Fond for urealiserte gevinster	26,3	76.462	60.591
Sparebankens fond	29	1.201.481	1.116.376
Gavefond		13.191	12.774
Utjevningsfond		18.448	14.278
Sum opptjent egenkapital		1.309.582	1.204.019
Sum egenkapital		1.650.814	1.545.251
Sum gjeld og egenkapital		12.862.002	12.124.764

Haugesund, den 31. desember 2021/24. februar 2022

John Erik Hagen
lederBenedicte Storhaug
nestleder

Tore Fremmersvik

Liv Reidun Grimstvedt

Marius Selsø Håkonsen

Marit Øverland Ilstad

Merethe Hansen

Hans Olav Omland

Bente Haraldson Syre

Endringer i egenkapital

	Egenkapital- beviskapital	Overkurs	Hybridkapital	Sparebankens- fond	Gavefond	Utjevnings- fond	Fond for urealisert gevinster	Egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	225.000.000	1.231.852	115000000	1.044.817.892	11.326.144	11.021.648	33.200.438	1.441.597.974
Utbetaling gavefond gjennom året					-1.552.000			
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi							27.391.073	
Utbetalte renter hybridkalital			-5.218.190					
Disponering overført hybrid.kap investorer			5.218.190					
Årets resultat tilført EK				71.557.902				
Årets resultat avsatt til gavefond					3.000.000			
Årets resultat avsatt til utbytte/Ek-eiere								
Årets resultat avsatt til utjevningsfond						3.256.124		
Egenkapital 01.01.2021 omarbeidet	225.000.000	1.231.852	115.000.000	1.116.375.794	12.774.144	14.277.772	60.591.511	1.545.251.043
Utbetaling gavefond gjennom året					-2.583.244			
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi							15.870.239	
Utbetalte renter hybridkalital			-4.705.865					
Disponering overført hybrid.kap investorer			4.705.865					
Årets resultat tilført EK				84.995.105				
Årets resultat avsatt til gavefond					3.000.000			
Årets resultat avsatt til utbytte/Ek-eiere								
Årets resultat avsatt til utjevningsfond						4.170.071		
Egenkapital 31.12.2021	225.000.000	1.231.852	115.000.000	1.201.480.899	13.190.900	18.447.843	76.461.750	1.650.813.244

Kontantstrømoppstilling

	2021	2020
Resultat før skatt	157.358.393	147.539.969
Periodens betalte skatt	-30.347.824	-33.038.381
Ordinære avskrivninger	7.415.618	5.449.000
Endringer i tapsavsetninger	-4.489.000	2.379.000
Endring nedskrivning verdipapirer	11.506.471	-192.000
Urealisert gevinst aksjer	-15.870.239	-27.391.000
Urealisert gevinst rentebærende verdipapirer		
Renteinntekter rentefond, avkastningsandeler reinvestert	-11.370.939	-1.943.773
Estimatavvik ført mot bankens fond	-44.868	-111.000
Tilført fra årets drift	114.157.612	92.691.815
Endring pensjonsfond	3.059.277	1.783.691
Endring brutto utlån	-759.913.588	-477.855.517
Endring innskudd kunder	652.613.171	443.986.488
Endring fordringer på kredittinstitusjoner	-199.313.913	199.938.431
Endring overtatte eiendeler	390.000	-2.720.000
Endring kortsiktige verdipapirplasseringer	19.886.577	-294.890.990
Endring øvrige fordringer etc.	1.646.379	-1.946.741
Endring annen kortsiktig gjeld etc.	-7.864.206	-774.982
Utdelt fra gavefond	-2.583.244	-2.100.000
Utbetalt utbytte for foregående år	-13.500.000	-7.875.000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter/virksomheten	-305.579.547	-142.454.620
Endring varige driftsmidler	-3.178.525	-3.557.000
Endring langsiktige verdipapirplasseringer		
Opptak ansvarlig lån		
Opptak/ innfrielse obligasjonslån/ annen langsiktig gjeld	156.388.342	310.000.000
Opptak egenkapitalbeviskapital	0	0
Netto likviditetsendring fra investeringsaktiviteter	153.209.817	306.443.000
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-38.212.118	256.680.195
Likviditetsbeholdning 01.01.	538.536.195	281.856.000
Likviditetsbeholdning 31.12.	500.324.077	538.536.195

HAUGESUND SPAREBANK - NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2021

INNHOLDSFORTEGNELSE

Note 1	Generell informasjon
Note 2	Regnskapsprinsipper
Note 3	Kritiske estimater
Note 4	Styring av risiko
Note 5	Kredittrisiko
Note 6	Beskrivelse av alternative resultatmål
Note 7	Engasjement fordelt på risikoklasser og aldersfordeling på forfalte beløp
Note 8	Engasjement fordelt på kundegrupper og geografi
Note 9	Garantier
Note 10	Tapsavsetninger
Note 11	Sensitivitet tapsmodell
Note 12	Likviditet
Note 13	Renterisiko
Note 14	Verdipapirer - Opplysninger om virkelig verdi
Note 15	Obligasjonsgjeld
Note 16	Netto renteinntekter
Note 17	Netto provisjonsinntekter
Note 18	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter
Note 19	Klassifisering av finansielle instrumenter
Note 20	Anleggsmidler
Note 21	Kapitaldekning
Note 22	Pensjonskostnader
Note 23	Godtgjørelser til ansatte og tillitsvalgte
Note 24	Verdipapirer
Note 25	Ikke børsnoterte aksjer
Note 26	Egenkapitalbevis
Note 27	Skatt
Note 28	Annen gjeld
Note 29	Endringer i egenkapital
Note 30	IFRS 16 Leieforpliktelser

Note 1 Generell informasjon

Haugesund Sparebank er en selvstendig sparebank lokalisert i Rogaland og Vestland, med hovedkontor i Haugesund. Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge.

Årsregnskapet for 2021 ble godkjent av styret 24. februar 2022.

Note 2 Regnskapsprinsipper

Grunnlaget for utarbeidelse av regnskapet:

Fra 2021 har banken utarbeidet årsregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU. Utarbeidelsen er i samsvar med § 1-4, 1. ledd b) i Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak som trådte i kraft 1.1.2020.

I henhold til forskriftens § 3-1 har banken valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken har også valgt, i tråd med forskriftens § 7-2, å fravike følgende notebestemmelser under IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2021.

- 1) IFRS 16 Leieavtaler

Banken har gjennom 2021 balanseført og avskrevet leieavtaler i henhold til IFRS 16. De regnskapsmessige effektene er presentert i notene i delårsregnskapene og i årsregnskapet for 2021.

Finansielle eiendeler - klassifisering og måling:

For finansielle eiendeler skilles det mellom:

- Gjeldsinstrumenter (Lån, obligasjoner og lignende)
- Derivater
- Egenkapitalinstrumenter (Aksjer og lignende).

Etter IFRS 9 skal bankens finansielle eiendeler klassifiseres i en av tre målekategorier

- Virkelig Verdi med verdiendring over resultatet.
- Virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI).
- Amortisert Kost.

Virkelig verdi kan i utgangspunktet måles ved tre metoder:

- Nivå 1: Verdsettelse ved bruk av ukorrigerede observerbare markedsverdier som handles på aktive markedsplasser.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på verdsettelsesteknikker hvor alle forutsetninger er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr dette.
- Nivå 3: Verdsettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. Typiske metoder kan da være bruk av ulike multipler, kontantstrømsanalyser, sammenlignbare transaksjoner og lignende.

Det følgende er en oppstilling av hvordan de respektive finansielle eiendelene i banken klassifiseres og måles etter IFRS 9:

Gjeldsinstrumenter:

Lån med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer måles til amortisert kost.

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), med renteinntekt og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over andre inntekter og kostnader (OCI) reklassifiseres til ordinært resultat ved salg eller avhendelse av eiendelene.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder gjeldsinstrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og gjeldsinstrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner:

Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner måles til amortisert kost.

Utlån til og fordring på kunder med flytende rente:

Det normale i det norske bankmarkedet er at utlån til både privatmarkedet og bedriftsmarkedet er at renten er flytende. Låntagers rett til tidlig innløsning og konkurransen mellom banker gjør at utlånenes kontantstrømmer i liten grad vil kunne avvike fra hva som er definert som betaling av renter og hovedstol på gitte datoer. Bankens vurdering er derfor at disse utlånenes betingelser er konsistent med amortisert kost.

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom:

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom er målt og klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI). Forretningsmodellens formål er vurdert til både å være for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg til bankens boligkredittforetak, Verd Boligkreditt AS.

Utlån til og fordringer på kunder med fastrente:

Utlån til og fordringer på kunder med fastrente skal i utgangspunktet måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Da bankens fastrenteutlånsportefølje er marginal (kun 3,36 % av utlånsporteføljen) og gjennomsnittlig løpetid for lånene er kort vurderer banken det slik at porteføljen utgjør en uvesentlig størrelse. Vi har derfor valgt å måle fastrenteutlån til amortisert kost.

Rentebærende verdipapirer:

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer inneholder obligasjoner og har som formål å være likviditetsreserver. Rentebærende verdipapirer måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater:

Bankens beholdning av derivater (renteswap) er knyttet til rentesikring av deler av bankens fastrenteinnlån. Med dette som bakgrunn foretas det ikke en verdivurdering av bankens derivater.

Netto inntekter eller kostnader knyttet til derivatene regnskapsførers som renteinntekt eller rentekostnad.

Egenkapitalinstrumenter:

Investeringer i egenkapitalinstrumenter måles og klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Aksjeporteføljen til banken består i all hovedsak av strategiske anleggsaksjer, hvor verdsettelsesmetoden er nivå 3 (jfr. Pkt. 1). Børsnoterte aksjer verdi vurderes i samsvar med observerbare markedskurser (nivå 1).

Tapsavsetninger:

Den tidligere gruppenedskrivningen vil bli erstattet med tapsavsetninger etter IFRS 9. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet. Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de neste 12 månedene (trinn 1 i modellen). Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden (trinn 2 eller 3 i modellen). Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på engasjementet.

Lån til personmarked med pant i bolig i trinn 1 har ingen indikasjoner på mislighold, men etter IFRS 9 skal en avsette for en sannsynlighet for fremtidig tap for alle lån.

Lånets risiko for tap er priset i renten på lånet og en antar derfor at disse lånene er verd pålydende dersom lånene skal selges til Verd. Ved bokføring til VV over OCI, velger vi derfor å tilbakeføre tapsavsetningen over OCI og lånene vil ha verdi lik pålydende i balansen.

DSS modellens tapsavsetning og total tapsavsetning i totalregnskapet vil være ulik.

Nedskrivningsmodellen:

Banken benytter en tapsgradsmodell, levert av TietoEvry, hvor banken beslutter alle forutsetningene for beregningen av tapene. Modellen bygger på kunde- og kontohistorikk for hele bankens kredittportefølje, utlån, kredittrammer og garantier. Det er forutsatt en tapsgrad for PM (0,1 %) og en tapsgrad for BM (0,40 %) basert på faktisk tapshistorikk og fremtidige forventninger for tap for disse segmentene. Det er videre satt kriterier for hva som definerer vesentlig forverring i kredittrisiko. Lånene klassifiseres i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunktet for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsregistrering får en avsetning som tilsvarer engasjementets størrelse multiplisert med tapsgraden for henholdsvis PM eller BM. I

denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinnet.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning av engasjementet, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. Følgende kriterier må være oppfylt for at det har skjedd en vesentlig kredittrisiko: Forverring av 2 trinn i risikoklassifiseringssystemet (A er laveste risiko og K er engasjementer i mislighold), og/eller mislighold over 30 dager. Engasjementer i trinn 2 får beregnet en livslang tapsavsetning. I praksis innebærer dette engasjementets størrelse multiplisert med tapsgraden for henholdsvis PM og BM og videre multiplisert med gjennomsnittlig levetid for lån i banken. Gjennomsnittlig levetid er med bakgrunn i historikk beregnet til 4 år. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinnet.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er de eiendelene som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. Mislighold over 90 dager eller tapsavsetning på engasjementet er definert som et objektive bevis på mislighold. Banken inntektsfører renter basert på netto bokførte verdier på lånene som inngår i trinnet.

Klassifisering av fondsobligasjonskapital (hybridkapital):

Bankens utstedte fondsobligasjonskapital vil ved IFRS presenteres som egenkapital. Rentekostnader knyttet til fondsobligasjonskapitalen vil bli presentert som en egenkapitaldisponering.

Finansielle instrumenter

Klassifisering

Finansielle instrumenter klassifiseres på grunnlag av formålet med anskaffelsen og instrumentets karakteristika.

Finansielle eiendeler klassifiseres som:

- Finansielle eiendeler målt til amortisert kost
- Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi med verdiendring over resultatet (FVTPL)
- Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

For finansielle eiendeler skilles det mellom:

- Gjeldsinstrumenter (Lån, obligasjoner og lignende)
- Derivater
- Egenkapitalinstrumenter (Aksjer og lignende).

Under følger er en oversikt over hvordan de finansielle instrumentene i banken klassifiseres og måles etter IFRS 9:

Gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer måles til amortisert kost.

Følgende finansielle eiendeler måles til amortisert kost:

- Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
- Utlån til og fordring på kunder med fast og flytende rente

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (FVOCI), med renteinntekt og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over andre inntekter og kostnader (OCI) reklassifiseres til ordinært resultat ved salg eller avhendelse av eiendelene.

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom er målt og klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over andre over andre inntekter og kostnader (OCI). Forretningsmodellen for slike utlån er både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og å selge til bankens boligkredittforetak, Verd Boligkreditt AS.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder gjeldsinstrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og gjeldsinstrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer inneholder obligasjoner og har som formål å være likviditetsreserver. Rentebærende verdipapirer måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater

Bankens beholdning av derivater (renteswap) er knyttet til rentesikring av deler av bankens fastrenteutlån. Derivater verdsettes til virkelig verdi med verdiendringer over ordinært resultat (FVTPL).

Banken benytter ikke sikringsbokføring.

Egenkapitalinstrumenter

Investeringer i egenkapitalinstrumenter klassifiseres og måles til virkelig verdi over resultatet (FVTPL).

Finansielle forpliktelser

Alle bankens finansielle forpliktelser er klassifisert og målt til amortisert kost.

Måling

Første gangs innregning

Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning måles alle finansielle instrumenter som senere måles til amortisert kost eller til virkelig verdi over OCI, til virkelig verdi tillagt eller fratrukket direkte henførbare

transaksjonskostnader. Transaksjonskostnader som gjelder finansielle instrumenter som senere måles til virkelig verdi over resultat, resultatføres ved førstegangsinnregning.

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi kan i utgangspunktet måles ved tre metoder:

- Nivå 1: Verdssettelse ved bruk av ukorrigerede observerbare markedsverdier som handles på aktive markedsplasser.
- Nivå 2: Verdssettelse basert på verdssettelsesteknikker hvor alle forutsetninger er basert direkte eller indirekte på observerbare markedsdata. Verdier kan hentes fra eksterne markedsaktører eller avstemmes mot eksterne markedsaktører som tilbyr dette.
- Nivå 3: Verdssettelsesteknikker hvor minst en vesentlig forutsetning ikke kan støttes basert på observerbare markedsverdier. Typiske metoder kan da være bruk av ulike multipler, kontantstrømsanalyser, sammenlignbare transaksjoner og lignende.

Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet med mindre instrumentet er klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI).

Bankens aksjeportefølje består i all hovedsak av strategiske anleggsaksjer som verdsettes på nivå 3. Rentederivater verdsettes på nivå 2. Børsnoterte aksjer verdsettes på nivå 1 i samsvar med observerbare markedscurser.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost og inntektene/kostnadene beregnes etter effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved å diskontere kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 innregnes tapsavsetningene basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (FVOCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs innregning. I tillegg er lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de neste 12 månedene.

Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på engasjementet.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sin utlån i tre steg:

Trinn 1:

Dette er startpunktet for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsregistrering blir beregnet en tapsavsetning lik 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinnet.

Trinn 2:

I steg 2 i tapsmodellen plasseres eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning av engasjementet, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. Engasjementer i trinn 2 får beregnet et tap som tilsvarer forventet tap over levetiden til engasjementet.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er de eiendelene som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning av engasjementet, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. Engasjementer i trinn 3 får beregnet et tap som tilsvarer forventet tap over levetiden til engasjementet.

Bankens tapsmodell er ytterligere forklart i note 5.

Fraregning

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentligste er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, utløpt eller kansellert.

Fondsobligasjonskapital (hybridkapital)

Utstedte fondsobligasjoner hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter tilfredsstillende definisjonen av en finansiell forpliktelse og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av annen egenkapital, mens skatteeffekten av rentene presenteres som skattekostnad.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentes metode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentes metode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt.

Renteinntekter på engasjementer i trinn 3 i tapsmodellen beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinn 1 og 2.

Inntekter fra gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester resultatføres over den perioden tjenesten ytes.

Utbytte fra aksjeinvesteringer resultatføres på det tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Note 3 Kritiske estimater

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet har bankens ledelse benyttet estimater basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital eller resultat.

Selskapets mest vesentlige regnskapsestimater er knyttet til følgende poster:

- Nedskrivning for forventet tap på utlån
- Virkelig verdi for finansielle instrumenter
- Virkelig verdi for overtatte eiendeler

Nedskrivning for forventet tap på utlån

For engasjementer som er omfattet av tapsgradsmodellen, bygger modellen på flere kritiske forutsetninger som banken fastsetter. Disse forutsetningene påvirker størrelsen på forventet tap på utlån. De kritiske forutsetningene er risikoklassifiseringen, utvikling i risikoklassifisering, forventet levetid og tapsgrad. I tillegg vil konjunkturutvikling og makrovariabler tillegges vekt.

For engasjementer som er i mislighold og som er i trinn 3 i modellen benyttes kontantstrømmodellen for å fastsette forventet tap. Tapet beregnes da som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder verdivurderinger av sikkerheter.

På grunn av betydelig estimatusikkerhet vises det sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametre og dette fremgår av note 11.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene søker banken i størst mulig grad å basere seg på markedsforholdene på balansedagen. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko, volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter fremgår av note 14.

Virkelig verdi av overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi.

Note 4 Styring av risiko

Risiko er et sentralt tema ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring og kontroll er grunnleggende for den daglige drift av banken og styrets oppfølging. Bankens risikostyring og internkontroll skal bidra til at bankens risiko styres på en måte som understøtter bankens strategiske målsetninger, samt bidrar til å sikre bankens langsiktige verdiskapning. De overordnede rammer for bankens risikoeksponering og styring vurderes og fastsettes årlig gjennom bankens styrende dokumenter. Banken har en kontinuerlig prosess for å videreutvikle og forbedre bankens risikostyring. Styret har vedtatt prinsipper for banken sin risikostyring gjennom ulike styringsdokument. Disse følges opp gjennom regelmessig internkontroll og resultatene rapporteres til styret. Dokumentene og risikoanalysene blir oppdatert kvartalsvis, og skal dekke alle vesentlige aktiviteter. Disse er en viktig del av bankens kvalitetssikringssystem. De viktigste risikotypene for banken er:

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å overholde sine forpliktelser, og at stilte sikkerheter ikke dekker utestående fordringer. Bankens kredittengasjement utdypes nærmere i de neste notene.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta, rente- og egenkapitalinstrumenter. Risikoen er knyttet til tap som følge av svingninger i markedspriser og kurser. Styret har etablert retningslinjer for hva som er akseptabel risiko på ulike delområder.

Markedsrisiko består av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Renterisiko

Renterisiko oppstår ved at det er ulik rentebindingstid på bankens fordringer og gjeld. For banken gjelder dette i første rekke fastrentelån og fastrenteinnskudd.

Valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til valutaplasseringer.

Bankens virksomhet på valutaområdet er begrenset til ordinær betalingsformidling og garantier overfor kunders valutalån. Banken har heller ikke andre fordringer eller gjeld i utenlandsk valuta, utover en liten kontantkasse og enkelte mindre uavregnede beløp relatert til ordinær betalingsformidling overfor utlandet. Beholdninger, fordringer og gjeld i valuta blir omregnet til norske kroner etter midtkursen ved utgangen av regnskapsåret. Valutarisikoen pr. årsskiftet og gjennom året regnes som ubetydelig. Vedrørende garantier overfor långiver for valutalån til bankens kunder vises det til note 9 garantier. Kurssvingninger på valuta representerer en risiko for våre kunder, men banken har tatt høyde for dette i kundeavtalene og i tapsvurderingene for de av kundene hvor kursutviklingen har gitt negative utslag.

Løpende inntekter og utgifter i valuta er omregnet til NOK etter kurser på det tidspunkt de oppstod. Netto urealiserte gevinster eller tap er resultatført.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisiko defineres som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til plasseringer i aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

De forskjellige risikoene er kommentert i notene nedenfor.

Note 5 Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, samt at det er kredittrisiko i bankens beholdning av obligasjoner, sertifikater og finansielle derivater. Kredittrisiko er det vesentligste risikoen for banken og består i hovedsak av netto utlån til kunder, kontanter og fordringer på sentralbanker. Det knytter seg i tillegg kredittrisiko til utstedte finansielle garantier og lånetilsagn.

Bankens maksimale kreditteksponering per 31.12.2021:

	31.12.2021
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	635.571
Utlån til kunder til amortisert kost	3.842.435
Utlån til kunder til virkelig verdi	6.665.898
Rentebærende verdipapirer	1.246.656
Sum kredittrisikoeksponering balanseposter	12.390.560
Garantiforpliktelser	342.062
Innvilgede ubenyttede kreditter	397.014
Total kredittrisikoeksponering	13.129.636

For å redusere kredittrisikoen benyttes sikkerheter som kan være fysisk sikkerhet, garantier og kontantdepot. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan blant annet være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetenes verdi på BM legges til grunn en forventet realisasjonsverdi, noe som indikerer bruk av ulike reduksjonsfaktorer for ulike sikkerhetstyper. Sikkerhet på BM er i hovedsak eiendom og varige driftsmidler. På PM er sikkerhet i all hovedsak boligeiendom.

Nedenfor omtales styring og håndtering, samt måling av kredittrisiko for utlånsporteføljen.

Risikoklasser

Ved etablering av et kundeforhold får kundene en score. Engasjementer i risikoklasse A har lavest risiko, mens engasjementer i risikoklasse K er misligholdte engasjementer. Det skilles mellom kunder innenfor privatmarkedet (PM) og bedriftsmarkedet (BM). Modellene valideres for sin forklaringskraft årlig og justeres om nødvendig.

Scoremodellen for PM-kunder gir kundene poeng basert på variabler. Kundene klassifiseres i klasse A-K ut fra poengene. For BM-kunder hvor banken har offentlig tilgjengelig regnskap benyttes en scoremodell med variabler som gir 0-100 poeng per kunde. For nyetablerte foretak uten avlagt regnskap eller kunder som ikke har avlagt regnskap benyttes en egen BM-modell med 3 variabler som setter søkelys på purring, kassakreditter samt vurderinger fra inkassoselskaper.

Nedenfor er pd (propability of default) for hver risikoklasse vist for BM (bedriftsmarked) og PM (personmarked) de neste 12 måneder.

Risikoklasser BM		Risikoklasser PM	
Risikoklasse	PD	Risikoklasse	PD
A		A	0,06 %
B	0,18 %	B	0,17 %
C	0,37 %	C	0,35 %
D	0,62 %	D	0,60 %
E	1,00 %	E	0,95 %
F	1,63 %	F	1,56 %
G	2,50 %	G	2,49 %
H	4,00 %	H	3,77 %
I	6,50 %	I	6,47 %
J	20,00 %	J	18,80 %

Risikoklassifiseringen har betydning for oppfølgingsnivået til kunden, og inngår som et kriterium ved kredittvurdering og kredittbeslutning. Risikoklassifiseringen har også betydning for rentefastsettelsen. Endringer i risikoklassifiseringen har betydning ved vurdering av om det har skjedd en betydelig økning i kredittrisiko.

Nærmere om tapsgradsmodellen

Banken benytter en tapsgradsmodell, levert av Evry, hvor banken beslutter alle forutsetningene for beregningen av tapene. Modellen bygger på kunde- og kontohistorikk for hele bankens kredittportefølje, utlån, kredittrammer og garantier. Bankens fastsetter ulike tapsprosent for ulike segmenter. Bankens har valgt å dele opp i følgende segmenter; Personmarked, Bedriftsmarked og Lån overført til Verd.

Avsetningen til forventet tap fremkommer gjennom produktet av tapsgrad * faktor * sannsynlighet. Det er lagt til grunn 3 scenarioer hvor faktor og sannsynlighet varierer mellom scenarioene. Det er lagt til grunn basisscenario (forventet scenario), pessimistisk scenario og optimistisk scenario.

For 2021 har banken lagt til grunn følgende forutsetninger som gir tapsprosent på 0,40 %, for BM, 0,15 % PM og 0,0 % Lån overført til Verd:

BM			
Scenario	Tapsgrad	Faktor	Sannsynlighet
Pessimistisk	0,4%	300	20%
Basis	0,4%	100	60%
Optimistisk	0,4%	50	20%

PM			
Scenario	Tapsgrad	Faktor	Sannsynlighet
Pessimistisk	0,15%	300	20%
Basis	0,15%	100	60%
Optimistisk	0,15%	50	20%

Tapsgrad er fastsatt basert på historiske tapsrater for banken de siste 12 årene.

Tapsgraden justeres ved at den multipliseres med en faktor som tar hensyn til forventet utvikling i ulike makrovariabler som anses å ha påvirkning på forventet tap. Makrovariabler som benyttes er boligpris, arbeidsledighet, oljepris og rentenivået. I det pessimistiske scenarioet er det forventet at tapene blir 3 ganger så høye som tapene i basisscenarioet, mens i det optimistiske scenarioet er det forventet at tapene blir halvparten av tapene i basisscenarioet. Faktiske observerbare tall for de ulike makrovariablene hentes fra SSB, Oslo Børs og NAV. I tillegg sees det hen til stresstester utarbeidet av Finanstilsynet.

Banken ser for seg følgende makrovariabler i de ulike scenarioene:

	Optimistisk	Basis	Pessimistisk
Arbeidsledighet	2,5 %	2,5 %-4 %	4 %
Utlånsrente	3 %	3 %-6 %	6 %
Oljepris	80 USD	50-80 USD	50 USD
Boligpris	1,0 %	1,0 %-(-1,0%)	(-1,0 %)

For engasjementer i trinn 1 er tapsavsetningen lik 12 måneders forventet tap. Engasjementet får en tapsavsetning som tilsvarer engasjementets størrelse på balansedagen multiplisert med tapsprosenten som gjelder for det aktuelle segmentet engasjementet tilhører.

I trinn 2 i tapsmodellen plasseres utlån som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap.

Følgende kriterier må være oppfylt for at det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Forverring av 2 klasser i risikoklassifiseringssystemet, eller
- Kontraktsregulert betaling har forfalt for mer enn 30 dager siden, eller
- Lånet er merket med forbearance

Engasjementer i trinn 2 får beregnet en tapsavsetning som tilsvarer forventet tap over levetiden til engasjementet. I praksis innebærer dette at engasjementets størrelse multipliseres med tapsgraden som gjelder for det aktuelle segmentet og videre multipliseres med gjennomsnittlig levetid for lån i banken. Gjennomsnittlig levetid er med bakgrunn i historikk beregnet til 4 år.

I trinn 3 i tapsmodellen er de utlånene som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning av engasjementet, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato.

Der det er objektive bevis for tap er lånet misligholdt. Mislighold inntreffer ikke senere enn når kontraktsregulert betaling har forfalt med 90 dager.

Et engasjement kan også anses som misligholdt dersom:

- Banken har grunnlag for å anta at det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs eller offentlig administrasjon hos motparten
- Banken avtaler endringer i vilkårene som følge av betalingsproblemer hos motparten, og det må antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmene med et ikke uvesentlig beløp

Engasjementer i trinn 3 beregnes på samme måte som i trinn 2 ved bruk av tapsgradsmodellen.

Nærmere om kontantstrømmodellen

Kontantstrømmodellen skal benyttes for engasjementer i trinn 3 fra og med 2021 (jfr forklaring over for når det benyttes modellavsetning og når det benyttes en kontantstrømmodell). Fremtidige forventede kontantstrømmer (som inkluderer forventede kontantstrømmer fra realisering av sikkerheter) neddiskonteres til nåverdien og sammenlignes med balanseført verdi. Det benyttes tre ulike scenarioer; basis, nedside og oppside. Scenarioene reflekterer ulike verdier av sikkerheten. Beregnede tap i de tre scenarioene vektes med hhv. 60%, 20% og 20%. Basisscenarioet reflekterer det beste anslaget på forventet fremtidig økonomisk utvikling og dermed på forventet tap og tillegges dermed størst vekt.

Tilfriskning

For at engasjementer skal kunne migrere positivt (tilfriskning), må redusert kredittrisiko kunne måles over tid. For migrasjon fra trinn 2 tilbake til trinn 1, gjelder en karantenetid på 3 måneder. Dette medfører at dersom en variabel som fører til at engasjementet er flyttet fra trinn 1 til trinn 2 pga forbearance, ikke lenger skulle gjelde, blir ikke engasjementet flyttet tilbake til trinn 1 før 3 måneder etter at forbearance-markeringen er fjernet.

For migrasjon ut av trinn 3 og tilbake til trinn 2 eller 1 gjelder subjektive vurderinger uten karantenetid. Det er sjelden med slik positiv migrasjon ut av trinn 3.

Bruk av lavrisikounntaket

Banken benytter ikke lavrisikounntaket. Uavhengig av hvor lav kredittrisikoen er på rapporteringstidspunktet vil det vurderes om det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko fra førstegangsinnregning. Dersom det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko vil engasjementet flyttes fra trinn 1 til trinn 2.

Note 6 Beskrivelse av alternative resultatmål

Banken benytter alternative resultatmål, eller nøkkeltall, jfr. side 2 i årsrapporten. Noen av disse nøkkeltallene er nødvendigvis ikke helt sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre banker. Her følger definisjoner av benyttede nøkkeltall i Haugesund Sparebank:

Nøkkeltall	Definisjon
Innskuddsdekning egen balanse (%)	Innskudd / Utlån egen balanse
Innskuddsdekning totale utlån (%)	Innskudd / (Utlån egen balanse + portefølje balanseført i Verd Boligkreditt)
Rentenetto* i % av gjennomsnitt forvaltningskapital	(Netto renteinntekter / dager hittil i år * 366) / Gjennomsnitt balanse
Driftskostnader i % av driftsinntekter eks verdipapirer	Driftskostnader / (Sum netto driftsinntekter – Netto inntekter verdipapirer)
Resultat* før skatt i % av gjennomsnitt forvaltningskapital	(Resultat før skatt / dager hittil i år * 366) / Gjennomsnitt balanse
Egenkapitalrentabilitet** etter skatt (%)	(Resultat etter skatt / dager hittil i år * 366) / (sum balanseført egenkapital)
Egenkapitalbeveiereienes eierandel av EK (%)	(Innskutt egenkapital + overkursfond + Utjevningsfond + egenkapitalbeveiereienes forholdsmessige andel av fond for urealiserte gevinster) / (Total egenkapital – utstedte fondsobligasjoner)
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis (kr)	EK-bevis eierandel * ((Balanseført EK – Utstedte fondsobligasjoner) + (Resultat etter skatt hittil i år)) / Antall egenkapitalbevis

*Fra og med 2020 inngår ikke rentekostnadene knyttet til bankens utstedte fondsobligasjoner (hybridkapital) i bankens oppstilling over rentekostnader, og blir følgelig ikke medregnet i resultatet. Rentene blir regnskapsført som en disponering av resultatet som følge av at fondsobligasjonslån klassifiseres som en del av bankens egenkapital i regnskapet (IFRS). I 2019 og tidligere år ble renter knyttet til bankens utstedte fondsobligasjoner regnskapsført som en rentekostnad, og fikk følgelig også resultateffekt

****Fra og med 2020 er bankens utstedte fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital i regnskapet (IFRS). I 2019 og tidligere år har bankens utstedte fondsobligasjoner ikke blitt klassifisert som egenkapital i regnskapet.**

Note 7 Engasjement fordelt på risikoklasser og aldersfordeling på forfalte beløp

Banken benytter både økning i risikoklasser og forfalte beløp til å vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Nedenfor gis det mer opplysninger om eksponeringen for kredittrisiko.

Tabellen viser brutto balanseført verdi pr 31.12.2021 for utlån målt til amortisert kost og til virkelig verdi over OCI (FVOCI), fordelt på ulike risikoklasser og hvilket trinn de er i tapsmodellen.

BM Utlån målt til amortisert kost				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	20.780.094			0
B	179.358.384			0
C	306.546.364			0
D	961.977.647			0
E	462.500.920	33.639.084		0
F	242.682.297	68.659.330		0
G	292.021.527	167.932.692		0
H	76.129.644	71.290.064		0
I	37.726.569	19.450.014		0
J	6	271.735.757		271.735.764
K	0		117.277.980	117.277.980
Uklassifisert	44.382.750			0
Brutto utlån	2.624.106.202	632.706.941	117.277.980	3.374.091.123

BM Utlån målt til FVOCI				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A				0
B				0
C				0
D				0
E				0
F				0
G				0
H				0
I				0
J				0
K				0
Uklassifisert				
Brutto utlån				0

Tabellen viser eksponeringen pr 31.12.2021 for kredittrisiko for lånetilsagn og finansielle garantikontrakter fordelt på ulike risikoklasser og hvilket steg de er i tapsmodellen.

BM Finansielle garantikontrakter				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	5.830.177	0		0
B	32.992.826	0		0
C	51.229.072	0		0
D	15.737.898	0		0
E	17.202.276	112.630		0
F	32.973.452	2.518.455		0
G	2.054.130	6.357.916		0
H	1.179.195	1.696.000		0
I	4.658.932	280.536		0
J	0	30.742.313		0
K	0		22.119.294	22.119.294
Uklassifisert	196.480			196.480
Garantert beløp	164.054.438	41.707.850	22.119.294	227.881.582

BM Ubenyttet kreditter				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	13.483.782	0		13.483.782
B	77.207.186	0		77.207.186
C	61.849.387	0		61.849.387
D	15.870.860	0		15.870.860
E	11.318.308	1.990.780		13.309.087
F	2.814.257	5.400.922		8.215.179
G	4.901.929	9.768.614		14.670.544
H	5.989.699	2.984.522		8.974.221
I	230.052	2.941.214		3.171.266
J	0	2.935.758		2.935.758
K	0		200.971	200.971
Uklassifisert	2.834.789			
Totalt tilsagn	193.665.461	26.021.810	200.971	219.888.242

Aldersfordeling på forfalte lån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt fordelt på antall dager etter forfall.

Aldersfordeling på forfalte lån 31.12.2021	BM	PM	Totalt
31-60 dager	1.006.021	2.346.829	3.352.850
61-90 dager	448.644	80.743	529.387
Over 90 dager	55.927.194	30.669.523	86.596.717
Sum	57.381.859	33.097.095	90.478.954

PM Utlån målt til amortisert kost				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	24.234.169			24.234.169
B	83.921.310	472.005		84.393.315
C	94.823.782	0		94.823.782
D	83.659.710	33		83.659.742
E	126.679.905	119.596		126.799.501
F	8.093.320	574.218		8.667.538
G	4.575.901	1.338.202		5.914.102
H	1.674.642	178.221		1.852.864
I	13.071	64.744		77.815
J	1.297	5.264.189		5.265.486
K	254		15.181.962	15.182.216
Uklassifisert	12.598.475			12.598.475
Brutto utlån	440.275.836	8.011.206	15.181.962	463.469.004

PM Utlån målt til FVOCI				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	518.189.999	911.196		519.101.195
B	1.911.465.016	12.970.023		1.924.435.039
C	1.896.381.856	1.661.751		1.898.043.607
D	867.153.850	7.082.492		874.236.342
E	553.508.764	40.499.338		594.008.102
F	120.378.394	38.012.766		158.391.160
G	50.039.893	17.664.625		67.704.518
H	19.111.985	18.547.983		37.659.968
I	3.528.441	8.535.871		12.064.312
J	1.212.249	48.276.175		49.488.424
K	0		18.522.981	18.522.981
Uklassifisert	531.649.970			531.649.970
Brutto utlån	6.472.620.415	194.162.221	18.522.981	6.685.305.617

PM Finansielle garantikontrakter				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	27.716.531	0		27.716.531
B	48.767.540	0		48.767.540
C	31.869.687	0		31.869.687
D	1.898.039	0		1.898.039
E	0	0		0
F	0	0		0
G	0	0		0
H	0	3.919.280		3.919.280
I	0	0		0
J	0	0		0
K	0	0	10.000	10.000
Uklassifisert				
Garantert beløp	110.251.797	3.919.280	10.000	114.181.077

PM Ubenyttet kreditter				
Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
A	59.771.562	0		59.771.562
B	42.666.933	0		42.666.933
C	33.131.538	0		33.131.538
D	13.704.896	0		13.704.896
E	5.428.732	8.668		5.437.400
F	870.990	56.279		927.269
G	2.960.966	270.187		3.231.153
H	3.743.157	105.121		3.848.278
I	39.027	215.380		254.408
J	0	73.942		73.942
K	0		111.195	111.195
Uklassifisert	11.055.978			11.055.978
Totalt tilsagn	173.373.780	729.576	111.195	174.214.551

2020

Risikoklasser

Tabellen viser brutto balanseført verdi pr 31.12.2020 for utlån målt til amortisert kost og til virkelig verdi over OCI (FVOCI), fordelt på ulike risikoklasser og hvilket trinn de er i tapsmodellen.

BM	Utlån målt til amortisert kost			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		29.045.634	0	0
B		251.073.767	0	0
C		207.738.366	1.063.627	0
D		858.323.132	0	0
E		547.535.849	7.695.570	0
F		273.417.768	64.833.693	0
G		233.818.373	223.542.044	0
H		157.426.329	140.929.722	0
I		60.434.208	62.639.902	0
J		737.529	313.808.715	186.879
K		0	0	116.162.664
Uklassifisert		31.291.710	31.004.968	0
Brutto utlån		2.650.842.664	845.518.243	116.349.543

BM	Utlån målt til FVOCI			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A				0
B				0
C				0
D				0
E				0
F				0
G				0
H				0
I				0
J				0
K				0
Brutto utlån				0

Tabellen viser eksponeringen pr 31.12.2020 for kredittrisiko for lånetilsagn og finansielle garantikontrakter fordelt på ulike risikoklasser og hvilket steg de er i tapsmodellen.

BM	Finansielle garantikontrakter			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		4.383.944	0	0
B		38.416.283	0	0
C		17.236.357	0	0
D		15.702.725	0	0
E		58.848.380	1.608.296	0
F		18.155.534	220.000	0
G		4.300.395	12.267.252	0
H		29.309.840	16.231.250	0
I		0	973.245	0
J		200.000	22.733.755	0
K		0	0	2.258.017
Uklassifisert			77.799	77.799
Garantert beløp		186.553.458	54.111.597	2.258.017

BM	Ubenyttet kreditter			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		11.545.686	0	0
B		76.223.122	0	0
C		21.392.990	0	0
D		24.891.057	0	0
E		31.115.342	282.945	0
F		3.333.532	950.310	0
G		6.719.599	10.035.683	0
H		1.305.130	1.627.577	0
I		1.243.723	2.404.934	0
J		3.164.043	6.867.200	0
K		0	0	215.284
Totalt tilsagn		108.563	184.199	0

Aldersfordeling på forfalte lån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt fordelt på antall dager etter forfall.

Aldersfordeling på forfalte lån 31.12.2020	BM	PM	Totalt
31-60 dager	19.590.000	9.519.000	29.109.000
61-90 dager	14.822.000	13.603.000	28.425.000
Over 90 dager	70.604.000	79.779.000	150.383.000
Sum	105.016.000	102.901.000	207.917.000

Misligholdte lån over 90 dager og tapsutsatte lån

	2021	2020	2019	2018
Misligholdte lån	88.168.000	150.383.000	146.745.000	150.107.000
Nedskrivning	8.805.000	14.440.000	12.269.000	15.147.000
Tapsutsatte lån	59.000.000	7.500.000	12.380.000	16.526.000
Nedskrivning	5.800.000	3.600.000	8.125.000	4.455.000
Sum misligholdte og tapsutsatte lån	132.563.000	139.843.000	138.731.000	147.031.000

I prosent av utlån utgjør netto misligholdte lån over 90 dager 0,75 % pr 31.12.20 mot 1,39% i 31.12.2020.

Pant i bolig er bankens viktigste sikkerhet, og sikkerhetene oppdateres i forbindelse med nye lånesaker eller engasjementsoppfølging. Andre viktige sikkerheter er realkasjoner, registrerbart løsøre, driftstilbehør og varelager. Hovedprinsippet for verdvurdering av sikkerheter er at realisasjonsverdien, slik den antas å være når banken har behov for sikkerheten, legges til grunn. Med unntak av engasjementer hvor det er foretatt nedskrivning er sikkerhetenes verdi beregnet under forutsetning av fortsatt drift.

PM	Utlån målt til amortisert kost			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		24.448.174	0	0
B		111.358.538	472.004	0
C		106.416.033	4.258.490	0
D		70.769.835	455	0
E		34.993.742	6.226.555	-1.328
F		3.201.836	11.914.729	0
G		367.619	2.672.527	0
H		3.072	66.979	0
I		827.264	4.547.865	0
J		29	308.722	0
K		6	0	47.238.282
Uklassifisert		6.102.865	0	0
Brutto utlån		358.489.011	30.468.327	47.236.954

PM	Utlån målt til FVOCI			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		457.094.244	3.332.418	0
B		1.747.687.583	5.587.476	0
C		1.689.985.176	15.719.595	0
D		599.323.324	15.608.334	0
E		409.075.412	57.094.175	0
F		90.968.823	57.326.975	0
G		33.928.726	36.029.514	0
H		15.666.260	23.865.930	0
I		0	18.242.490	0
J		0	37.609.797	1.715.221
K		0	0	33.990.808
Uklassifisert		388.988.984	1.755.419	1.755.419
Brutto utlån		5.432.718.532	270.416.702	37.461.448

PM	Finansielle garantikontrakter			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		24.511.517	0	0
B		20.096.664	0	0
C		61.512.629	0	0
D		9.073.885	0	0
E		6.342.375	0	0
F		0	1.856.796	0
G		0	0	0
H		0	0	0
I		0	0	0
J		0	0	0
K		0	0	10.000
Garantert beløp		121.537.070	1.856.796	10.000

PM	Ubenyttet kreditter			
	Risikoklasse	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
A		56.410.635		
B		39.145.991		
C		26.060.885		
D		5.302.921	50.000	
E		1.512.131	370.116	
F		622.688	53.885	
G		36.422	1.556	
H		0	23.000	
I		0	27.318	
J		0	10.830	
K		0		16.090
Uklassifisert		4.714.418		1.434.957
Totalt tilsagn		133.806.092	536.705	16.090

Note 8 Engasjement fordelt på kundegrupper og geografi

Konsentrasjonsrisiko er når betydelige konsentrasjoner av risiko kommer som følge av at banken har eksponering mot debitorer med lignende økonomiske egenskaper eller som er involvert i sammenlignbare aktiviteter der disse likhetene gjør at de samtidig får problemer med å holde betalingsforpliktelsene sine.

For å vurdere og styre konsentrasjonsrisiko vurderer banken følgende forhold:

- store enkeltkunder
- bransjekonsentrasjon
- geografiskonsentrasjon
- sikkerhet med samme risikoegenskaper (f.eks eiendom)

Banken benytter samme metode som Finanstilsynet for beregning av konsentrasjonsrisiko.

I tillegg har banken konsentrasjonsrisiko knyttet til store enkeltengasjementer. Banken definerer store enkeltengasjementer som overstiger 10% av bankens ansvarlige kapital. Tabellene nedenfor viser konsentrasjoner av risiko, fordelt på kundegrupper og geografi. Tabellene viser engasjement fordelt på utlån, finansielle garantikontrakter og lånetilsagn. Tallene i tabellen er brutto balanseført verdi for utlån og eksponeringen for kredittrisiko for finansielle garantikontrakter og lånetilsagn.

Tabellene nedenfor viser konsentrasjoner av risiko, fordelt på kundegrupper og geografi. Tabellene viser engasjement fordelt på utlån, finansielle garantikontrakter og lånetilsagn. Tallene i tabellen er brutto balanseført verdi for utlån og eksponeringen for kredittrisiko for finansielle garantikontrakter og lånetilsagn.

Kundegruppe	Utlån målt til amortisert kost eller FVOCI		Finansielle garantikontrakter		Ubenyttet kreditter	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
Personkunder	6.758.077.000	5.973.591.000	141.181.000	123.404.000	155.225.000	134.076.000
Primærnæringer	373.518.000	368.814.000	14.295.000	14.286.000	29.916.000	32.856.000
Industri/bygg/anlegg	785.173.000	638.759.000	79.633.000	79.453.000	116.394.000	73.500.000
Varehandel	375.410.000	324.783.000	24.005.000	22.661.000	36.105.000	7.751.000
Transport	51.805.000	51.373.500	12.331.000	11.716.000	6.660.000	5.800.000
Eiendomsdrift	1.773.615.000	1.905.861.500	50.900.000	72.445.000	3.403.000	37.092.000
Andre kundegrupper	431.766.000	526.268.000	19.717.000	42.362.000	49.311.000	48.037.000
Sum brutto utlån/eksponering	10.549.364.000	9.789.450.000	342.062.000	366.327.000	397.014.000	339.112.000
Nedskrivning	-41.031.000	-45.520.000				
Sun netto utlån/eksponering	10.508.333.000	9.743.930.000	342.062.000	366.327.000	397.014.000	339.112.000
Portefølje hos Verd	1.857.234.000	2.059.461.000				
Engasjement (brutto) inklusiv Verd	12.406.598.000	11.848.911.000				

Ved overflytting til boligkredittforetak har bankene et ansvar for selv å finansiere inntil ca 10 % av de overførte lånene. Pr. 31.12.20 utgjorde Haugesund Sparebank sin finansiering av Verd Boligkreditt AS 195.145.438, mot 195.386.392 pr. 31.12.19. Fordringen mot Verd Boligkreditt AS er bokført under netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner. Verd Boligkreditt AS eies av DSS bankene, og Haugesund Sparebank eier 19,27 % i selskapet, tilsvarende 101.150 aksjer bokført 111.538.813 kroner.

Geografi	Utlån til amortisert kost eller FVOCI		Finansielle garantikontrakter		Ubenyttet kreditter	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Rogaland	9.091.819.000	8.482.253.000	308.808.000	346.152.000	356.598.000	320.968.000
Vestland	1.173.626.536	1.057.705.000	33.128.000	18.300.000	34.691.000	17.442.000
Agder	33.635.742	20.491.000				
Oslo/Akershus	168.899.492	163.582.000		1.875.000		600.000
Norge for øvrig	81.383.230	65.419.000	126.000		5.725.000	102.000
Sum brutto utlån/eksponering	10.549.364.000	9.789.450.000	342.062.000	366.327.000	397.014.000	339.112.000
Nedskrivning	-41.031.000	-45.520.000				
Sun netto utlån/eksponering	10.508.333.000	9.743.930.000	342.062.000	366.327.000	397.014.000	339.112.000

Note 9 Garantier

Garantityper	2021	2020
Betalingsgarantier	27.353.195	27.645.030
Kontaraktsgarantier	46.911.236	53.855.083
Lånegarantier	251.792.298	270.596.435
Andre garantier	16.005.930	14.230.390
Sum garantier	342.062.659	366.326.938

Note 10 Tapsavsetninger

Tabellene viser endringen i tapsavsetningen for 2020 fordelt på BM og PM for hhv utlån målt til amortisert kost og FVOCI:

Tapsavsetning utlån målt til amortisert kost					Tapsavsetning utlån målt til FVOCI					Tapsavsetning utlån
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale nedskrivninger		
14.019.286	10.458.227	6.009.456	30.486.969	Tapsavsetning per 01.01.2021	10.382.190	1.315.208	13.977.150	25.674.548		56.161.517
3.615.615	-	3.556.449	-	59.166	-	769.353	-	767.644	-	1.709
-	825.415	4.529.718	-	3.704.303	-	162.772	-	291.850	-	129.078
-	132.210	-	632.481	764.690	-	-	-	-	-	-
-	2.659.714	-	3.318.407	8.832.825	-	829.030	-	294.879	-	4.198.768
4.423.747	2.132.840	-	163.633	6.720.220	5.714.042	167.994	-	595.197	6.477.233	-
-	4.067.239	-	1.808.803	2.797.153	-	3.524.036	-	386.906	-	641.128
151.625	12.218	-	13.654.783	13.818.626	-	-	-	-	-	-
533	-	-	1.546.902	1.547.435	-	-	-	-	-	-
-	356.015	-	9.823	91.240	-	9.012	-	-	-	9.012
				Andre endringer						
14.018.055	7.794.822	9.301.222	31.114.099	Tapsavsetning per 31.12.2021	12.340.735	915.381	9.601.664	22.857.780		53.971.879
				0 Tilbakeført tap FVOCI (trinn 1)	-12.340.735					-12.340.735
				0						0
14.018.055	7.794.822	9.301.222	31.114.099	Tapsavsetning per 31.12.2021	0	915.381	9.601.664	22.857.780		41.631.144

* Netto endring viser endring i tap på "gamle" lån (lb) som følge av innbetalinger/økning av saldo der lån ikke har skiftet trinn.

Av tap i trinn 3 utgjør individuelle nedskrivninger på lån kr 18,4 mill.

Tapsavsetning etter IFRS er kr 23,7 mill. pr 31.12.21 (totale tapsavsetning 41,0-individuelle nedskrivninger 17,3) mot tapsavsetning etter IFRS på 27,2 mill i 2020.

En reduksjon i avsetninger etter IFRS på kr 3,5 mill.

Lånetilsagn og garantier

Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale nedskrivninger		Tapsavsetning utlån, tilsagn og garantier
1.878.272	714.794	22.280	2.615.346	Tapsavsetning per 01.01.2021						58.776.863
277.369	-273.491	-3.878	0	Overført til trinn 1						0
-172.187	172.342	-155	0	Overført til trinn 2						0
-3.847	-190.379	194.226	0	Overført til trinn 3						-1
-420.197	271.050	-14.659	-163.806	Netto endring	0	0	0	0		-2.042.021
501.701	112.899	562	615.162	Nye tap						13.812.615
-189.938	-156.455	-527	-346.920	Fraregnet tap						-13.572.185
				0 Konstaterte tap						13.818.626
				0 Inngått på tidligere tap						1.547.435
438233	20370	-254	458.349	Endring i modellen						174.739
				0 Andre endringer						0
2.309.406	671.130	197.595	3.178.131	Tapsavsetning per 31.12.2021	0	0	0	0	0	57.150.011
-36.598			-36.598	Tilbakeført tap FVOCI (trinn 1)						-12.377.333
				0						0
3.141.533	Tapsavsetning per 31.12.2021	0	0	0	0	0	0	0		44.772.678

** Tap virkelig verdi trinn 1 pr 01.01.21 utgjorde 10.382. Endring tap VV kr 1.995 (10382 - 12.340 - 36) er inntektsført over utvidet resultat.

Bokført tap i resultatet: 2021

Økning tapsavsetning modell (UB-IB)	-95.287
Konstatert tap	14.041.858
Inngått på tidligere konstatert tap	-2.310.046
Amortiseringer	1.411.196
Sum bokført tap linje 11	13.047.721
Tap trinn 1 FVOCI (utvidet resultat)	-1.995.143

Resultatførte tap på lån (kr 13,0 mill) utgjør 0,10 % av gj. forvaltningskapital pr 31.12.21 mot 0,29 % i 2020.

Utlån fordelt pr trinn:

Tabellen viser endringen i brutto balanseført engasjement for utlån målt til amortisert kost i 2020 fordelt på BM og PM. Tabellen viser også årsaken til endringen i brutto balanseført verdi innenfor de ulike stegene i modellen:

Utlån målt til amortisert kost BM				Utlån målt til amortisert kost				Totalt i banken AMK
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement PM	
2.650.842.664	845.518.243	116.349.543	3.612.710.450	358.489.012	30.468.327	47.236.954	436.194.293	4.048.904.743
			Brutto balanseført eng. 01.01.					
			Overføringer					0
286.571.715	-280.553.856	-6.017.858	1 Overført til trinn 1	23244094	-23238068	-6026	0	1
-161.452.939	170.266.449	-8.813.510	0 Overført til trinn 2	-3934570	3944736	-10167	-1	-1
-30.248.496	-54.771.759	85.020.255	0 Overført til trinn 3	-1300407	-895057	2195464	0	0
-954.322.888	-220.401.746	-60.639.898	-1.235.364.532 Netto overført	-64.298.410	-2.804.243	-11.587.995	-78.690.648	-1.314.055.180
832.716.146	172.649.610	14.291.810	1.019.657.566 Nye tap	129004469	547339	45343	129.597.151	1.149.254.717
			Fraregnet tap	-150104	-11828	-19642932	-19.804.864	-19.804.864
2.624.106.202	632.706.941	140.190.342	3.397.003.485 Brutto balanseført eng. 31.12.	441.054.084	8.011.206	18.230.641	467.295.931	3.864.299.416

Utlån målt til FVOCI BM				Utlån målt til FVOCI PM				Totale utlån målt til AMK og VV
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement PM	
			Brutto balanseført eng. 01.01.	5.431.929.593	270.764.684	37.902.408	5.740.596.685	9.789.501.428
			Overføringer				0	0
			Overført til trinn 1	135.252.288	-134.890.969	-361.319	0	0
			Overført til trinn 2	-85.442.994	101.354.741	-15.911.748	-1	-2
			Overført til trinn 3	0	-2.893.405	2.893.405	0	0
			Netto overført	-1.996.818.167	-75.685.182	-5.937.743	-2.078.441.092	-3.392.496.272
			Nye tap	2.994.048.349	35.512.352	0	3.029.560.701	4.178.815.418
			Fraregnet tap	-6.350.650	0	-62.022	-6.412.672	-26.217.536
0	0	0	0 Brutto balanseført eng. 31.12.	6.472.618.419	194.162.221	18.522.981	6.685.303.621	10.549.603.036

Tabellen viser endringen i totalt tilsagnsbeløp og garantert beløp i 2020 fordelt på BM og PM og årsaken til endringen innenfor de ulike stegene i modellen:

Ubenyttet kreditter og garantier BM				Ubenyttet kreditter og garantier PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt engasjement PM	
367.596.244	76.464.445	2.473.301	446.533.990	255.984.169	2.393.503	26.090	258.403.762	704.937.752
			Totalt beløp per 01.01.					
			Overføringer				0	0
29.506.574	-29.309.774	-196.800	0 Overført til trinn 1	524.202	-324.202	-200.000	0	0
-48.912.099	48.927.381	-15.282	0 Overført til trinn 2	-181.651	181.651	0	0	0
-644.937	-21.451.053	22.095.991	1 Overført til trinn 3	-285.656	0	285.656	0	0
70.106.595	-14.292.376	-2.077.916	53.736.303 Netto overført	-127.325.969	-1.700.851	-12.421	-129.039.241	-75.302.938
53.154.108	11.310.317	50.971	64.515.396 Nye tap	44.658.685	179.475	11.870	44.850.030	109.365.426
			0 Fraregnet tap			0	0	0
470.806.485	71.648.940	22.330.265	564.785.690 Totalt beløp per 31.12.2021	173.373.780	729.576	111.195	174.214.551	739.000.241

Note 11 Sensitivitet tapsmodell

Tapsgradmodellen som benyttes for beregning av forventet tap på engasjementene bygger på flere kritiske estimater, herunder tapsgrad, nedbetalingsprofil, forventet levetid og makroutvikling.

Modellen og tapsestimatene er således sårbare for endringer i forutsetninger. Banken har derfor beregnet tapsestimater gitt endringer i sentrale forutsetninger for å illustrere hvordan tapsestimatene påvirkes.

Det er foretatt sensitivitetsanalyser for følgende faktorer:	Nåværende:	Simulering:	Økt tapsavsetning	Reduksjon Tapsavsetning	Endring i %
Tapsgraden økes fra 0,15 % til 2 % for PM	0,15	0,2	417.112		0,93 %
Tapsgraden reduseres fra 0,15 % til 0,1 % for PM	0,15	0,1		484.344	1,08 %
Tapsgraden økes fra 0,4 % til 0,5 % for BM	0,4	0,5	7.693.699		17,18 %
Tapsgraden reduseres fra 0,4 % til 0,3 % for BM	0,4	0,3		6.457.847	14,42 %

Note 12 Likviditet

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Likviditetsrisiko i banken:

Banken har en likviditetsrisiko ved at utlånene er forholdsvis langsiktige, mens innskuddene stort sett kan disponeres på relativ kort varsel. Denne risikoen har banken søkt dekket inn på særlig to måter: Etablering av lånerammer i norske finansinstitusjoner, samt flere konkrete policykrav på likviditetsområdet, blant annet at bankens kundeinnskudd skal utgjøre minst 70 % av netto utlån. Normalt ligger innskuddsdekningen betydelig høyere. Banken har ubenyttede kommitterte trekkrettigheter i andre finansinstitusjoner på 400 mill NOK og ubenyttede lånerettigheter i Norges Bank på ca 600 mill NOK. Bankens likviditetsindikatorer har gjennom året vært på høyde med Finanstilsynets referansebanker. Banken har også gjort flere tilpasninger rettet inn mot den kortsiktige likviditetsrisiko slik LCR beskriver den, og har pr. 31.12.21 en indikator som utgjør 126 %.

Haugesund Sparebank har i 2021 jevnt over ligget godt innenfor egne definerte likviditetsrammer. Banken har lav grad av finansiering i obligasjonsmarkedet, men opplever god tillit og har god kontakt med pengemarkedet. Bankens likviditetssituasjon må kunne karakteriseres som god.

Banken er medeier i Verd Boligkreditt AS og har pr. 31.12.20 overført netto 1.857,24 mill kroner til selskapet. Banken legger til grunn at banken normalt skal ha klargjort en portefølje på 200 mill kroner som på kort varsel kan overføres til Verd Boligkreditt AS. Dette er med på å redusere bankens likviditetsrisiko, selv om banken som medeier også har et ansvar for fundingen av Verd Boligkreditt AS. Denne risikoen vurderes normalt som liten, idet finansieringen i Verd Boligkreditt AS i hovedsak er langsiktig, refinansieringen foretas normalt i god tid, obligasjonene med fortrinnsrett kan forlenges inntil ett år, og tilgangen på funding er utfra risiko betydelig enklere for boligkredittforetak. Bankens relative andel av utlån og funding i Verd Boligkreditt AS inngår også i bankens beregning av likviditetsindikatorer.

Nedenfor vises en forfallsanalyse på de finansielle forpliktelsene (herunder finansielle garantikontrakter) som viser de gjenværende kontraktsregulerte forfallene (udiskonterte beløp):

31.12.2021	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak							0
Innskudd og andre innlån fra kunder (inkl. påløpte renter)	6.795.138.553	1.703.361.349	334.550.660	212.823.941			9.045.874.503
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				1.914.144.412			1.914.144.412
Finansielle derivater							0
Ansvarlig lån					149.826.765		149.826.765
Leverandørgjeld	7.241.900						7.241.900
Sum utbetalinger	6.802.380.453	1.703.361.349	334.550.660	2.126.968.353	149.826.765	0	11.117.087.580
Finansielle garantikontrakter		342.062.000					342.062.000
Lånetilsagn	154.808.471						154.808.471
Sum	6.957.188.924	342.062.000	0	0	0	0	11.613.958.051
31.12.2020	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak							0
Innskudd og andre innlån fra kunder (inkl. påløpte renter)	5.914.955.262	1.704.952.629	537.518.649	235.834.793			8.393.261.333
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				1.757.846.839			1.757.846.839
Finansielle derivater							0
Ansvarlig lån					149.751.847		149.751.847
Leverandørgjeld	5.068.299						5.068.299
Sum utbetalinger	5.920.023.561	1.704.952.629	537.518.649	1.993.681.632	149.751.847	0	10.305.928.318
Finansielle garantikontrakter		366.327.000					366.327.000
Lånetilsagn	24.244.288						24.244.288
Sum	5.944.267.849	366.327.000	0	0	0	0	10.696.499.606

Beløpene for finansielle garantikontrakter og lånetilsagn er det maksimale beløpet som kan trekkes under et lånetilsagn, eller som kan bli utbetalt ved en finansiell garantikontrakt. Begge er inkludert i den tidligste perioden hvor utbetaling kan skje.

Note 13 Renterisiko

Renterisiko oppstår ved at det er ulik rentebindingstid på bankens fordringer og gjeld. For banken gjelder dette i første rekke fastrentelån og fastrenteinnskudd. Renterisiko oppstår dersom endringer av rentene i markedet av forskjellige årsaker ikke kan gjennomføres parallelt for alle bankens rentebærende balanseposter. Bankens rentefølsomhet fremgår i en stor grad av oversikten ovenfor. I all hovedsak faller intervallene i praksis godt sammen, idet rentene på innskudd og utlån stort sett kan tilpasses justert samtidig. I den grad det ikke er samsvar i rentebindingstid mellom intervallene på aktivside og passivside, er ikke avstanden i rentebindingstid stor. Styret har gjennom året hatt maksimumsrammer for renterisiko på bankens balanse på 20 millioner kroner ved 2 % renteendring. Bankens har gjennom hele året ligget godt innenfor rammen.

Nedenfor vises tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser:

31.12.2021	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontanter og sentralbanken	8.297.489	70.357.831				78.655.320
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		529.057.439		106.514.510		635.571.949
Utlån til kunder		10.155.050.192		353.283.116		10.508.333.308
Sertifikater og obligasjoner		1.246.656.473				1.246.656.473
Finansielle derivater						0
Sum eiendeler med renteeksponering	8.297.489	12.001.121.935	0	459.797.626	0	12.469.217.050
Innskudd fra banker	3.926.025	0				3.926.025
Innskudd fra kunder		8.711.323.843	334.550.660			9.045.874.503
Ansvarlig lån/fondsobligasjonslån		264.826.765				264.826.765
Øvrig rentebærende gjeld		1.914.144.412				1.914.144.412
Sum forpliktelser med renteeksponering	3.926.025	10.890.295.020	334.550.660	0	0	11.228.771.705
Netto renteeksponering per 31.12.2021	4.371.464	1.110.826.915	-334.550.660	459.797.626	0	1.240.445.345

31.12.2020	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontanter og sentralbanken	11.850.000	367.290.000				379.140.000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		354.204.000		18.934.000		373.138.000
Utlån til kunder		9.401.093.000		342.836.000		9.743.929.000
Sertifikater og obligasjoner		1.266.543.000				1.266.543.000
Finansielle derivater		0				0
Sum eiendeler med renteeksponering	11.850.000	11.389.130.000	0	361.770.000	0	11.762.750.000
Innskudd fra banker	2.645.000	203.240.000				205.885.000
Innskudd fra kunder		7.855.743.000	537.518.000			8.393.261.000
Ansvarlig lån/fondsobligasjonslån		265.000.000				265.000.000
Øvrig rentebærende gjeld		1.757.846				1.757.846
Sum forpliktelser med renteeksponering	0	266.757.846	0	0	0	266.757.846
Netto renteeksponering per 31.12.2020	11.850.000	11.122.372.154	0	361.770.000	0	11.495.992.154

Sensitivitet

Sensitivitet på forventet netto renteinntekt	2 % økning i parallelt renteskift	2 % nedgang i parallelt renteskift
For 2021	9.729.725	-9.729.725
For 2020	10.794.783	-10.794.783

Analysen av renterisiko baseres på varslingsstid for renteendring på innskudd og utlån, samt gjenværende durasjon på rentebærende verdipapirer og utstedte lån.

Note 14 Verdpapirer - Opplysninger om virkelig verdi

Banken benytter følgende verdsettelseshierarki ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter:

Nivå 1: Noterte priser i et aktivt marked for gjeldende eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser, eller annen verdsettelsesmetode hvor all vesentlig input er basert på observerbare markedsdata.

Nivå 3: OMF/Obligasjoner/pengemarkedsfond: Noterte priser i et aktivt marked.
Aksjer: Bokført egenkapital i selskapene eller omsetningskurs for sist omsatt aksje.

Tabellen viser virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet eller OCI og hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet de er plassert i:

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Aksjer			282.682.170	282.682.170
Obligasjoner - OMF		867.618.848		867.618.848
Pengemarkedsfond	309.009.588			309.009.588
Egenkapitalbevis		175.086		175.086
Statsgaranterte obligasjoner og andeler i komb.fond		82.177.163		82.177.163
Sum	309.009.588	949.971.097	282.682.170	1.541.662.855

Nedenfor følger en beskrivelse av hvordan virkelig verdi er beregnet for finansielle instrumenter i nivå 2 og 3:

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2

Obligasjoner

Bankens obligasjoner måles på nivå 2 ved å bruke prising fra Nordic Bond Pricing (via TietoEvry), utledet av rentekurvene.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3

Aksjer

Bankens strategiske aksjeposter, som Verd Boligkreditt AS, Brage Finans AS og Frende Forsikring med flere verdsettes på nivå 3. Banken har etter en samlet vurdering valgt å verdsette disse eierandelene ved å benytte P/B = 1,0 (Frende 1,5). Mer konkret innebærer dette at bankens andel av egenkapitalen i de respektive selskaper danner grunnlag for kursfastsettelsen per aksje i bankens regnskap. Banken bruker de respektive selskaps forrige kvartalsregnskap som grunnlag for beregningene. Banken vil revurdere sin målemetode, dersom særlige forhold i de enkelte selskap skulle tilsi at verdvurderingsmetodene bør revurderes. Konkrete transaksjoner knyttet til aksjene i de respektive selskap vil også medføre en revurdering av bankens verdsettelsesmetode.

Note 15 Obligasjonsgjeld

Isinnr.:	Rentevilkår	Rentesats	Forfall	Mill.
NO0010815061, Obligasjon	Nibor3m + 0,6	1,33 %	jan.22	80
NO0010853534, Obligasjon	Nibor3m + 0,41	1,23 %	mai.22	135
NO0010871122, Obligasjon	Nibor3m + 0,65	1,62 %	des.24	350
NO0010893472, Obligasjon	Nibor3m + 0,51	1,43 %	sep.23	150
NO0010865082, Obligasjon	Nibor3m + 0,66	1,27 %	sep.24	200
NO0011031361, Obligasjon	Nibor3m+0,44	1,17 %	apr.25	400
NO0010961022, Obligasjon	Nibor3m+0,49	1,33 %	sep.25	300
NO0010915218, Obligasjon	Nibor3m+0,51	1,47 %	mar.26	300
NO0010864754, fondsobl.	Nibor3m + 3,7	3,99 %	sep.24	35
NO0010796550, fondsobl.	Nibor3m + 3,5	3,77 %	jun.22	80
NO0010850084, ansvarlig lån	Nibor3m + 1,7	2,04 %	apr.29	150
Sum obligasjonsgjeld				2.180

Note 16 Netto renteinntekter

Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til effektiv rentes metode	2021	2020
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	2.141.041	3.729.305
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kunder	273.807.530	305.469.169
Renteinntekter fra rentebærende verdipapir		0
Øvrige renteinntekter (avkastn. andeler)	11.370.939	1.943.773
Sum renteinntekter på finansielle eiendeler målt til effektiv rentes metode	287.319.510	311.142.247
Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat		
Renteinntekter fra rentebærende verdipapir	9.642.354	15.584.816
Sum renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat	9.642.354	15.584.816
Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over OCI	0	0
Sum renteinntekter	296.961.864	326.727.063
Rentekostnader beregnet på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost		
Rentekostnader på gjeld til kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	1.149.299	1.697.737
Rentekostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	31.703.630	62.805.633
Rentekostnader beregnet på utstedte verdipapirer	27.071.853	32.853.602
Andre rentekostnader	7.015.554	7.168.842
Rentekostnader beregnet på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	66.940.336	104.525.814
Rentekostnader beregnet på finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi	0	0
Øvrige rentekostnader	0	0
Sum rentekostnader	66.940.336	104.525.814
Netto renteinntekter	230.021.528	222.201.249

	2021	2020
Provisjonsinntekter		
Garantiprovisjon	4.356.981	4.803.498
Verdipapirformidling og forvaltning		
Betalingsformidling	16.258.098	14.370.389
Kredittformidling (prov. Verd og Brage)	13.629.671	12.920.770
Provisjon Forsikringstjenester	6.307.734	6.493.729
Andre gebyrer (leasing, vipps, Norne, bankgebyrer)	8.639.613	7.354.068
Sum provisjonsinntekter	49.192.097	45.942.454
Provisjonskostnader	5.250.763	5.269.802
Netto provisjonsinntekter	43.941.334	40.672.652

Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	2021	2020
Netto gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	2.096.875	1.452.212
Netto verdiendring på utlån		0
Netto urealisert gevinst/tap på obligasjoner	-759.537	-754.072
Netto realisert gevinst/tap på obligasjoner, ansvarliglån, fondsobl.	1.088.987	443.886
Netto urealisert gevinst/tap på rentebærende papirer	-14.085.774	85.879
Netto urealisert gevinst/tap på aksjer	15.870.239	27.391.073
Netto realisert gevinst aksjer	-258.424	940.862
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	3.952.366	29.559.840

	Finansielle eiendeler og gjeld vurder til	Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI)	Sum 31.12.21
Eiendeler	amortiser kost			
Kontanter og kontantekvivalenter	78.655.320			78.655.320
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	635.571.949			635.571.949
Utlån til og fordringer på kunder	3.842.435.199		6.665.898.108	10.508.333.308
Rentebærende verdipapirer		1.246.656.473		1.246.656.473
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		282.857.256		282.857.256
Andre eiendeler til amortisert kost (anleggsmidler, annen gjeld ol)	109.927.766			109.927.766
Sum eiendeler	4.666.590.234	1.529.513.729	6.665.898.108	12.862.002.072
Gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	3.926.025			3.926.025
Innskudd og andre innlån fra kunder	9.045.874.503			9.045.874.503
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.914.144.412			1.914.144.412
Annen gjeld	31.633.803			31.633.803
Avsetninger	51.157.985			51.157.985
Ansvarlig lånekapital	149.826.765			149.826.765
Sum gjeld	11.196.563.492	0	0	11.196.563.492

[illegible]

Note 21 Kapitaldekning:

Det absolutte lovkrav til ansvarlig kapital er fortsatt at den ansvarlige kapital skal utgjøre minst 8 % av beregningsgrunnlaget. I tillegg er det gjennom CRD IV innført nye krav til ren kjernekapital.

Som ledd i oppfølgingen av bankens ICAAP kan Finanstilsynet fastsette høyere krav til bankens kapitaldekning enn det som bankene selv vurderer som et forsvarlig nivå. I bankens planer legges det til grunn at kapitaldekningen normalt løpende skal økes, og at alle bankens kapitalmål skal oppfylles med god margin. Våren 2017 meddelte Finanstilsynet sin nye kapitalforventning til Haugesund Sparebank basert på de nye reglene, og banken fikk et SREP tillegg på 2,9 %. Dette gjør at banken har et krav til ren kjernekapital på 15,4 % som banken skal oppfylle pr. 31.12. 2021 både på konsolidert og på morbank nivå. Eierandel i Verd boligkreditt ble konsolidert med bankens kapitaldekning fra 1. kvartal 2017. Fra 1. kvartal 2018 har også eierposter på under 10 % i finansielle samarbeidsselskaper blitt konsolidert inn i kapitaldekningen. Dette svekker bankens samlede kapitaldekning, og banken har tatt høyde for dette i sin samlede kapitalplanlegging.

Beregningsgrunnlaget vil si eiendelene i balansen samt forpliktelser utenom balansen, redusert med fastsatte prosenter ut fra definert risiko knyttet til den enkelte type eiendel eller forpliktelse.

Den ansvarlige kapital består av kjernekapital og tilleggskapital. Kjernekapitalen består av bankens fond (ren kjernekapital) og fondsobligasjonslån. 1,5 % av kravet til total kjernekapital kan bestå av fondsobligasjonslån. Tilleggskapitalen består av ansvarlig lån og eventuell del av fondsobligasjonslån som overstiger grensene for tellende andel av total kjernekapital. I Haugesund Sparebank inngår for tiden begge fondsobligasjonslånene fullt ut i kjernekapitalen. Etter kapitaldekningsreglene er tilleggskapitalen begrenset oppad til et beløp lik kjernekapitalen.

Ansvarlig kapital:	2021	2020
Sum egenkapital	1.650.813.580	1.545.251.042
Fradrag immateriell eiendeler	-6.166.279	-7.114.367
Fradrag forsiktighetsbasert verdiansettelse	-8.195.412	-7.307.034
Fradrag hybridkapital	-115.000.000	-115.000.000
Sum ren kjernekapital	1.521.451.889	1.415.829.641
Hybridkapital	115.000.000	115.000.000
Sum kjernekapital	1.636.451.889	1.530.829.641
Ansvarlig lånekapital (etter fradrag aktiverte kostnader)	149.826.765	149.751.847
Sum ansvarlig kapital	1.786.278.654	1.680.581.488
Overskudd av ansvarlig kapital i forhold til lovkrav (8 %)	1.274.854.833	1.167.440.916

Beregningsgrunnlag:		
Regnskapsposter/utenombalanseposter	6.392.797.765	6.414.257.147
Operasjonell risiko	504.545.689	469.904.375
Beregningsgrunnlag:	6.897.343.454	6.884.161.522

Kapitaldekning i %:		
Ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlag	25,90 %	24,41 %
kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	23,73 %	22,24 %
Ren kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	22,06 %	20,57 %
Uvektet kjernekapitalandel	12,27%	12,18 %

Beregningsgrunnlag for banken, fordelt på engajementskategorier	2021	2020
Lokale og regionale myndigheter	12.135.788	20.414.477
Institusjoner	128.490.389	75.199.055
Foretak	83.711.986	308.804.787
Massemarkedsengasjementer	1.524.090.886	104.477.142
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	3.510.930.505	4.752.785.110
Forfalte engasjementer	253.011.886	297.627.492
Engasjementer med høy risiko	206.143.174	168.273.928
Obligasjoner med fortrinnsrett	87.649.311	83.307.396
Andeler i verdipapirfond	36.346.357	34.465.659
Egenkapitalposisjoner	462.973.666	427.420.553
Øvrige engasjementer	87.313.817	141.481.548
Samleg beregningsgrunnlag for kredittrisiko	6.392.797.765	6.414.257.147
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	504.545.689	469.904.375
Samlet beregningsgrunnlag	6.897.343.454	6.884.161.522

Konsolidert kapitaldekning med Verd (20,34 %) og Brage (3,1 %)	2021	2020
Sum ren kjernekapital	1.554.730.506	1.412.139.016
Sum kjernekapital	1.685.935.706	1.542.777.116
Sum ansvarlig kapital	1.857.287.699	1.713.302.963
Sum beregningsgrunnlag	7.764.324.813	7.618.370.461
Ren kjernekapital	20,02 %	18,54 %
Kjernekapital	21,71 %	20,25 %
Ansvarlig kapital	23,92 %	22,49 %
Uvektet kjernekapital	10,50 %	10,44 %

Note 22 Pensjonskostnader:

I 2016 ble ytelsesordningen som alternativ avskaffet i banken, og banken gikk over til en full innskuddsbasert pensjonsordning for alle med unntak av langtidssykemeldte og ektefellepensjon for tidligere leder av banken. Banken har pr. 31.12.2021 ingen gjenværende medlemmer i ytelsesordningen. Banken har valgt de høyeste innskuddssatsene som nå er tillatt i innskuddspensjonsordningen, 7 % for inntekt mellom 0 G og 7,1G og 25,1 % mellom 7,1G og 12 G. I tillegg har banken en tilleggs kompensasjon som pensjon over drift for ansatte som kom spesielt ugunstig ut ved overgangen til innskuddspensjon. Innskuddspensjonen blir kostnadsført løpende i takt med innbetalingene til ordningen. Den resterende ytelsesbaserte ordningen har banken gjennom DNB. Kostnadene vedrørende denne blir årlig aktuærberegnet. Banken er med i AFP ordningen for bank og finans. Dette er en livsvarig ytelsesbasert AFP ordning. Ordningen skal i utgangspunktet regnskapsføres på lik linje med andre ytelsesbaserte ordninger. Per i dag er det imidlertid ikke mulig å måle og fordele pensjonskostnader, pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler i ordningen. Det følger av IAS 19 at ordningen da skal regnskapsføres som en innskuddsbasert ordning. Dette innebærer at premiebetalingene kostnadsføres i den periode de påløper og at det ikke foretas ytterligere avsetninger for AFP, utover for de ansatte som allerede er begynt å ta ut AFP etter gammel ordning. Den gamle AFP ordningen ble faset ut etter hvert som de ansatte som var i ordningen fylte 67 år, og er avviklet.

Årets pensjonskostnader fremkommer slik:	2021	2020
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	11.036	13.410
Administrasjonskostnader		
kostnadsført arbeidsgiveravgift	1.495	1.817
planendring		
Sum beregnede pensjonskostnader sikret ordning	12.531	15.227
innskuddspensjon, AFP, pensjon over drift	7.305.381	6.115.128
Kompensasjonsordning over drift	1.344.160	601.615
Totale bokførte pensjonskostnader	8.649.541	6.716.743
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2021	2020
Forpliktelse kompensasjonsordning alle ansatte	6.224.391	4.880.231
Pensjonsforpliktelser kollektiv ordning	6.224.391	4.880.231
Pensjonsforpliktelser servicepensjon	2021	2020
Estimerte påløpte pensjonsforpliktelser servicepensjon inkl. arb. avg	206.129	215.939
Estimerte påløpte tilleggspensjonsforpliktelser banksjef inkl. avg	5.956.282	4.785.825
Kursregulering fond banksjef	733.169	333.531
Pensjonsforpliktelser servicepensjon/adm.banksjef inkl. avg	6.895.580	5.335.295
Sum pensjonsforpliktelser alle ordninger inkl. arb.avg	13.119.971	10.215.527

Note 23 Godtgjørelser til ansatte og tillitsvalgte:

Forstanderskapet:

	Lån/sikkerhets- stillelse	Honorarer		Lån/sikkerhets- stillelse	Honorarer
Leder Gunvor Bakke	3.629.013	66.999	Medlem:	5.335.819	106.254
Nestleder Tønnes B. Tønnessen		13.751	Marit Øverland Ilstad		
			Trygve Hebnes	3.082.332	7.500
			Solfrid Hjortland Kinn		7.500
Medlemmer i forstanderskapet			Olav Granberg		7.500
Berit Gjellesvik		10.000	Irene Stuhau		7.500
Elisabeth Haugen Skeie	1.605.151	7.500	Maria Oftedal		7.500
Torunn Kaasmoen		7.500	Sigmund Lundal		2.500
Leif Aalvik		12.001	Kjell Helgesen	177.106	7.500
Vibeke Bjerkvig	7.080.091	10.000	Jan Fredrik Skogland		5.000
Nils Konrad Bua	2.740.869	21.750	Johannes Tor Geir Johansen		5.000
Arild Bjørdal		7.500	Svein Bjarte Holten	1.403.992	2.500
Asbjørn Velde	4.198.317	0	Bjarne Laastad		7.500
Kjetil Velde	3.433.590	0	Tore Fremmersvik	10.706.821	107.754
Kjersti Skogland Urrang		10.000	Marit Synnøve Frantsen	112.500	7.500
Mari Kjølstad Tenden		7.500	Eyvind Iversen	2.163.026	7.500
Morten Hedegaard larsen	3.550.000	7.500	Hilde Marie Juul	2.173.417	15.000
Finn Nistad	993.079	7.500	Anne-Lise Liestøl	2.888.202	30.919
Ingfrid Nilssen		7.500	Wenche Endresen	2.754.095	7.500
Kåre Breivik	6.082.596	7.500	Siv Margareth Åsen	1.546.699	5.000
Elisabeth Velde	1.846.378	7.500	Haavard Aksdal	3.647.860	7.500
Grethe Solheim		5.000	Johannes Helgevold		5.000
Odd Kåre Mæhle	2.380.013	2.500	John Kongshavn	2.560.939	5.000
Francisco Munoz	1.500.000	5.000	Astrid Vabø Strand	767.270	2.500
			Oddleif Wiig		2.500
Styret:					
Styrets leder John Erik Hagen	1.647.752	178.749			
Styrets nestleder Benedicte Storhaug		127.002			
Styremedlemmer					
Marius Selsø Håkonsen	5.423.760	106.254			
Liv Reidun Grimstvedt		106.245			
Jone Tveit		26.001			
Tore Fremmersvik		107.754			
Marit Øverland Ilstad	5.335.819	106.254			
Fra de ansatte:					
Hans Olav Omland	1.083.643	106.254			
Merethe Hansen	6.228.221	106.254			
Fast møtende varamedlem:					
Anne Marit Heggebø Helgevold		65.496			
Vara					
Marianne Eidesvik		4.251			
Jaakko Isotalo		1.417			
Paal Nebylien	4.999.500	16.752			
Anne-Lise Liestøl	2.888.202	30.919			
Revisjonshonorar:		842.500			
Lån til bankens øvrige ansatte:		189.059.402			

Lån til bankens tillitsvalgte følger bankens ordinære kundevilkår med hensyn til renter og avdragsbetingelser. Renten på lån til bankens ansatte har i 2021 vært lavere enn normrenten, og de ansatte er i den forbindelse blitt fordelsbeskattet i forhold til normrente. Avdragsvilkår som for bankens øvrige kunder.

Lønn til ledelsen:	Lån	Lønn	Annen Godt-gjørelse	Pensjons-kostnader	Bonus 2021
Adm. Banksjef Bente Haraldson Syre	3.671.651	1.738.700	189.178	1.625.349	23.665
Banksjef Torstein Langeland	4.719.798	1.333.068	197.496	621.003	23.665
Banksjef Rolf Lillehammer	3.889.824	946.000	15.710	152.695	23.665
Leder økonomi, Finans og HR Steffen Næss	7.837.769	1.060.400	160.937	229.309	23.665
Leder digitale kanaler og kundeopplevelser Lillian Medby Morisbak	6.961.150	952.700	23.057	121.176	23.665
Leder for risikostyring og compliance Thor Krukhaug (tom 30.11.21)		780.744	15.891	98.333	

Aldersgrense for adm. banksjef er som for andre ansatte. Adm. banksjef er medlem i bankens ordinære pensjonsordning for alle ansatte, jf. note 22. I tillegg er det avtalt rett til førtidspensjonering fra fylte 62 år. Det er inngått en usikret pensjonsavtale med 42 % av bruttolønn i løpende innskudd til denne pensjonsavtalen, frem til 62 år. Det er ikke knyttet betingelser om kompensasjon ved eventuell fratreden for styrets leder.

Note 24 Verdipapirer

Beholdningen består kun av ordinære kortsiktige omløpsobligasjoner, ingen handelsportefølje og ingen "holde til forfall" obligasjoner. Beholdningen styres som en portefølje, og er samlet vurdert til det laveste av beholdningens anskaffelseskost og virkelige verdi.

Portefølje obligasjoner, pengemarkedsfond, statspapirer og OMF fordelt etter risikovekt og børsnotering

Type papir	Andel børsnotert	Risikovekt	Anskaffelse-kost	Markeds/ bokført v.
Pengemarkedsfond	100	20/5	309.009.586	296.860.462
OMF	100	10	865.936.220	867.618.848
Statspapirer	100	0	84.294.650	82.177.163
Egenkapitalbevis	0	100	133.368	175.086
SUM			1.259.373.824	1.246.831.559

Note 25 Ikke børsnoterte aksjer

Aksjer:	Org.nr	Antall	Eierandel	Bokført verdi/markeds- verdi	Kostpris
BALDER BETALING AS	918693009	649.958	2,93 %	16.121.084	12.922.597
Brage Finans AS	995610760	4.245.332	3,10 %	65.601.417	47.310.267
Eiendomskreditt AS	979391285	93.555	3,04 %	16.365.576	9.684.520
Eiendomsmegler A AS	893527702	155	31 %	1.340.508	1.340.508
Eksportfinans ASA	816521432	94	0,04 %	2.237.145	1.423.004
Frende Holding AS	991410325	109.019	1,55 %	42.456.359	12.233.433
Kredittforeningen for Sparebanker	986918930	920	1,84 %	1.101.056	947.600
Langevåg Bygdatur AS	980827224	300	4,90 %	2.003.001	2.003.000
NorgesInvestor Proto AS	812746162	60.000	6,85 %	10.686.000	6.000.000
Norne Securities AS	992881461	304.427	1,65 %	614.943	1.080.569
Spama AS	916148690	122	0,39 %	186.760	13.000
Verd Boligkreditt AS	994322427	106.791	20,34 %	120.166.519	108.440.941
Visa Inc	821083052	87	0,00 %	1.000.041	2.257.296
VN NORGE AS	821083052	233	0,10 %	2.670.597	1.668.696
Div.småposter				306.250	563.685
Sum aksjeposter				282.857.256	207.889.116

Inngående beholdning aksjer 01.01.21	260.112.335
Tilgang gjennom året	7.090.290
Avgang gjennom året	-132.268
Nedskrivning	0
Verdjustering etter overgang til IFRS (virkelig verdi)	15.786.899
Ny bokført beholdning pr 31.12.21	282.857.256

Note 26 Egenkapitalbevis:

Haugesund Sparebank utstedte egeenkapitalbevis første gang i 2016. det ble utstedt 1.250.000 egenkapitalbevis pålydende kr. 100 pr. egenkapitalbevis. I 2019 utstedte banken gjennom en fortrinnsrettsemisjon nye 1.000.000 egenkapitalbevis pålydende kr. 100 pr. bevis. tegningskurs kr. 105 pr egenkapitalbevis. Omsetningskurs 31.12.2020: 109.

Oversikt over de 20 største eiere:

Navn	Antall Ek-bevis	Andel
Helgevold Holding AS	91.983	4,09 %
Anneksset AS	90.000	4,00 %
Bømmelfjord AS	67.600	3,00 %
KPB Holding AS	65.000	2,89 %
TBT AS	60.000	2,67 %
Hegerland Holding As	56.075	2,49 %
Otto Johannessens fond til innkjøp	50.400	2,24 %
J. Tveit AS	47.620	2,12 %
Hovedgt. 52 AS	46.113	2,05 %
M J Tveit AS	40.000	1,78 %
HAKA AS	38.095	1,69 %
Kaldheim, Ove	36.360	1,62 %
JBS Invest AS	36.000	1,60 %
Helgesen, Kjell	36.000	1,60 %
SOHL AS	34.380	1,53 %
Nordhaug Invest AS	34.200	1,52 %
Skrunes, Arne Johan	28.800	1,28 %
Soro Investering AS	27.250	1,21 %
Vestbø, Kurt Stein Stensen	26.700	1,19 %
TS Industri Invest AS	25.300	1,12 %
Øvrige ek-bevisiere	1.312.124	58,32 %
Sum	2.250.000	100 %

Eierposter som er eid eller kontrollert av ledelse og tillitsverv:

Verv/stilling	Navn	Antall
Adm. banksjef	Bente Haraldson Syre	540
Banksjef	Torsten Langeland	360
Økonomisjef	Steffen Næss	180
Styrets leder	John Erik Hagen	360
Styremedlem, møtende vara	Anne Marit Helgevold Heggebø	91.983
Styremedlem, ansattvalgt	Merethe Hansen	34
Nestleder i forstanderskapet	Tønnes B Tønneesn	60.000
Medlem i forstanderskapet	Sigmund Lundal	1.800
Medlem i forstanderskapet	Berit Gjellesvik	1.800
Medlem i forstanderskapet	Eivind Iversen	3.600
Medlem i forstanderskapet	Hilde Marie Juul	300
Medlem i forstanderskapet	Anne Lise Mulkiv Liestøl	720
Medlem i forstanderskapet	Francisco Munoz	5.400
Medlem i forstanderskapet	Elisabeth Haugen Skeie	200
Medlem i forstanderskapet	Steinar Strand	17.600
Medlem i forstanderskapet	Olav Granberg	5.602
Medlem i forstanderskapet	Irene Stuhau	500
Medlem i forstanderskapet	Johannes Helgevold	91.983
Medlem i forstanderskapet	Kjell Helgesen	36.000

Resultat og utbytte pr egenkapitalbevis

Eierbrøk:	2021	2020
Sparebankens fond	1.201.370	1.116.375
Gavefond	13.191	12.774
Sum bankens kapital	1.214.561	1.129.149
Egenkapitalbeviskapital	225.000	225.000
Overkursfond	1.231	1.231
Uttevningsfond	18.447	14.277
Sum eiernes kapital	244.678	240.508
Total egenkapital eks fond for urealisert gevinster	1.459.239	1.369.657
Bankens andel av egenkapital før/etter utbytteutdeling	83,2 %	82,4 %
Egenkapitalbeviserens andel av egenkapital før/etter utbytte	16,8 %	17,6 %

	2021	2020
Egenkapitalbeviserens andel av bankens resultat	18.795.070	16.756.124
Antall utstedte egenkapitalbevis	2.250.000	2.250.000
Totalt resultat pr egenkapitalbevis	8,35	7,45
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis (62,38 % utdeling)	6,50	6,00
Rest foreslått overført til uttevningsfond, pr. egenkapitalbevis	1,85	1,45

Note 27 Skatt

Skatteberegning:	2021	2020
Resultat før skattekostnad	157.340.285	147.539.969
Ikke skattepliktig urealisert gevinst aksjer	-15.870.239	-27.391.073
Renter hybridkapital	-4.705.865	-5.218.000
Kostnader som ikke er fradagsberettiget	449.089	193.813
Ikke skattepliktige inntekter (utbytte, -fratrekk 3 %)	-15.321.535	-3.276.300
Emisjonskostnader	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	9.399.854	2.742.886
Skattepliktig inntekt	131.291.589	114.591.295

Beregning av skatt	2021	2020
Inntektsskatt (25 % av 129.482)	32.822.897	28.647.824
Formuesskatt 15 %	1.700.000	1.700.000
Betalbar skatt	34.522.897	30.347.824
Netto økning utsatt skattefordel	-2.349.963	-685.722
For mye(-)/lite avsatt skatt i fjor	-140.803	-63.758
Årets skattekostnad (i resultatregnskapet)	32.032.131	29.598.344

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. Det er beregnet utsatt skatt vedrørende midlertidige forskjeller knyttet til:

	2021	2020	Endring
Driftsmidler	-3.255.405	-2.535.362	720.043
Nedskrivning rentefond	-12.773.978	-8.339.228	4.434.750
Negativ saldo tapsskjema	42.286	52.859	10.573
Pensjonsforpliktelse	-13.428.303	-10.369.026	3.059.277
Oppskrivning rentebærende verdipapirer (endring urealisert gevinst)	-1.109.979		1.109.979
IFRS 16 balanseført leieforpliktelse	-65.232		65.232
Sum midlertidige forskjeller	-30.590.611	-21.190.757	9.399.854
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-30.590.611	-22.050.429	
Utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-7.647.653	-5.297.689	2.349.964
Utsatt skatt urealisert gev. Rentebærende verdipapirer ved overgang til IFI	0	701.000	
Bokført Utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-7.647.662	-4.811.607	

Midlertidige endringer driftsmidler:

	RM	SM	Endring
IB	39.952.675	42.488.034	2.535.362
Tilganger	2.250.431	2.250.431	
Avgang	0	0	
Avskrivninger	-5.429.222	-4.709.176	
UB	36.773.884	40.029.289	3.255.405

Note 28 Annen gjeld

	2021	2020
Skattetrekk	2.408.810	2.172.021
Arberidsgiveravgift	1.370.775	1.246.087
Leverandørgjeld	3.462.315	5.068.299
Påløpte feriepenger	4.946.935	4.799.159
Avsatt utbytte	14.625.000	13.500.000
Avsatt bonus	1.483.721	1.494.000
Annen gjeld diverse	7.960.897	4.478.145
Sum annen gjeld	36.258.453	32.757.711

Note 29 Endringer i egenkapital

	Egenkapital- beviskapital	Overkurs	Hybrid-kapital	Sparebank-fond	Gavefond	Utjevnings-fond	Fond for urealisert gevinster	Egen-kapital
Egenkapital 01.01.2021	225.000.000	1.231.852	115.000.000	1.116.375.794	12.774.144	14.277.772	60.591.511	1.545.251.073
Utbetaling gavefond gjennom året					-2.583.244			
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi							15.870.239	
Utbetalte renter hybridkapital			-4.705.865					
Disponering overført hybrid.kap investorer			4.705.865					
Årets resultat tilført EK				84.995.105				
Årets resultat avsatt til gavefond					3.000.000			
Årets resultat avsatt til utbytte/Ek-eiere								
Årets resultat avsatt til utjevningsfond						4.170.071		
Egenkapital 31.12.2021	225.000.000	1.231.852	115.000.000	1.201.480.899	13.190.900	18.447.843	76.461.750	1.650.813.244

Note 30 IFRS 16

Ved overgang til IFRS har banken balanseført sine leieforpliktelser. Dette fører til en økning av blansen på 11 millioner. Bruksretten i balansen øker eiendelssiden med 11 millioner, tilsvarende økes gjeldssiden med leieforpliktelse på 11 millioner. Leieforpliktelsene er en nåverdiregning av alle husleiene til banken over leieperioden. Leieforpliktelsen reduseres ved hvert forfall av leiebeløp.

Balanseført bruksrett	31.12.2021
Inngående balanse	11.624.024
Avskrivninger	2.119.275
Utgående balanse	9.504.749
Leieforpliktelse	31.12.2021
Inngående balanse	-11.624.024
Husleie	2.325.346
Rentekostnad	-271.305
Utgående balanse	-9.569.983

Til generalforsamlingen i Haugesund Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Haugesund Sparebanks årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 4,1.ledd b..

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Haugesund Sparebanks revisor sammenhengende i 24 år fra og med regnskapsåret 1998.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT systemer og kontroller relevant for finansiell rapportering

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
Haugesund Sparebanks IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimer og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon.	Haugesund Sparebank har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for Haugesund Sparebanks overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen.
IT-systemene er i stor grad standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.	Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter tilknyttet kjernebanksystemet relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til tilgangsstyring. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.
God styring og kontroll med IT-systemene både i Haugesund Sparebank og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.	Vi vurderte tredjepartsbekreftelsen (ISAE 3402-rapport) fra Haugesund Sparebank tjenesteleverandør av kjernebanksystemet med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Haugesund Sparebanks finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelsen (ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger) knyttet til tjenesteleverandøren av kjernebanksystemet med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet knyttet til beregning av renter og gebyrer og utvalgte systemgenererte rapporter, var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden. Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktiviteter.

Nedskrivninger for forventet tap på utlån til bedriftsmarkedet

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
Haugesund Sparebank har utlån til bedriftsmarkedet, se note 7, 8, 9 og 10 for en omtale om kredittrisiko og nedskrivninger på utlån og garantier. Haugesund Sparebank har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger for forventet tap på utlån og garantier. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet. Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheten om den økonomiske utviklingen etter utbruddet av Covid-19 pandemien. Haugesund Sparebank benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap. Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.	Haugesund Sparebank har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet. Vi har vurdert og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på kredittforringede utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet utformingen av var knyttet til identifikasjon av kredittforringede utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden. For et utvalg av kredittforringede utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene. For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Haugesund Sparebank sin tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til utvalgte deler av modellen som banken benytter for beregning av forventet tap og grunnlagsdata som benyttes i beregningene. Vi rimelighetsvurderte utvalgte framoverskuende vurderinger benyttet i estimeringen av forventet tap. Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstillte kravene i IFRS 7.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter etter regnskapsloven § 3–9. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Haugesund, 24. februar 2022

Deloitte AS

Else Holst-Larsen

statsautorisert revisor

TILLITSVALGTE 2021

GENERALFORSAMLINGEN

MEDLEMMER

KUNDEVALGTE

Gunvor Bakke leder
Leif Aalvik
Vibeke Bjerkvik
Arild Bjordal
Nils Konrad Bua
Berit Gjellesvik
Trygve Hebnes
Svein Bjarte Holten
Torunn Kaasamoen
Francisco Munoz
Ingfrid Nilssen
Elisabeth Haugen Skeie
Kjersti Skogland Urrang

FRA EGENKAPITALBEVIS-EIERNE

Tønnes B Tønnesen, nestleder
Olav Granberg
Kjell Helgesen
Johannes Helgevold
Irene Stuhau

FRA DE ANSATTE

Haavard Aksdal
Marit S Frantsen
Eyvind Iversen
Hilde Juul
Anne-Lise Liestøl
Grethe Solheim

VARAMEDLEMMER

KUNDEVALGTE

Tore Fremmersvik
Solfrid Hjortland Kinn
Morten Hedegaard-Larsen
Odd Kåre Mæhle
Finn Nistad
Mari Kjølstad Tenden
Asbjørn Velde
Kjetil Velde

FRA EGENKAPITALBEVIS-EIERNE

Johannes Tor Geir Johansen
Bjarne Johannes Laastad
Maria Oftedal

FRA DE ANSATTE

Kåre Breivik
Wenche Endresen
Elisabeth Velde
Siv Margareth Åsen

STYRET

MEDLEMMER

John Erik Hagen, leder
Benedicte Storhaug, nestleder
Tore Fremmersvik
Liv Reidun Grimstvedt
Marius Selsø Håkonsen
Marit Øverland Iltad
Merethe Hansen fra de ansatte
Hans Olav Omland fra de ansatte

VARAMEDLEMMER

Anne Marit Helgevold Heggebø (fast møtende vara)
Anne-Lise Liestøl fra de ansatte (personlig varamedlem for Merethe Hansen)
Paal Nebylien fra de ansatte (personlig varamedlem for Hans Olav Omland)

EKSTERN REVISOR

Deloitte AS

VALGKOMITE FOR GENERALFORSAMLINGEN

MEDLEMMER

Nils Konrad Bua leder
John Kongshavn
Francisco Munoz
Kjersti Skogland Urrang
Hilde Marie Juul fra de ansatte

VARAMEDLEMMER

Vibeke Bjerkvig
Arild Bjordal
Trygve Hebnes
Elisabeth Haugen Skeie
Grethe Solheim, fra de ansatte

VALGKOMITE FOR EGENKAPITALBEVISEIERNE

MEDLEMMER

John Kongshavn, leder
Eli Strømme Devold
Olav Granberg

VARAMEDLEMMER

Ann Evy Gamst
Kirsten Sofie V Skogland
Arne Johan Skrunes